

LLINDAR

El recent pelegrinatge del Sant Pare als països bàltics ha tornat a posar en relleu fins a quin punt Joan Pau II entén la seva missió apostòlica com un veritable servei a la llibertat i la pau dels pobles. Quan després de la caiguda del mur de Berlín apareixen tants poders que continuen bastint a Europa uns nous murs —el mur de l'egoisme, el de la indiferència, el mur de la raó d'Estat— Joan Pau II amb els seus viatges, i sobretot, amb la seva autoritat moral, esdevé una força que no para de foradar, allí on calgui, aquests nous murs. Aquest papa actua en plena conseqüència amb la doctrina de la qual s'ha constituït arreu en incansable pregoner: que una vida religiosa, si es viu autènticament, ha de produir fruits de pau i de fraternitat, atès que és propi de la veritable religió enfortir cada vegada més la unió amb Déu i afavorir una relació cada vegada més solidària entre els homes. Per això em provoquen un cert astorament els (pre-) judicis de Josep Ramoneda i Josep Martí Gómez en les seves *Cartas cruzadas* del passat dia 10 a *La Vanguardia*. L'acusació de «fonamentalisme» al Papa, l'al·lusió a unes suposades pretensions actuals d'un «lideratge

El «fonamentalisme» del Papa

(mundial) més o menys explícit, més o menys demagògic», la desqualificació del missatge adreçat als joves aquest estiu a Denver (anacrònic «furor de la doctrina» desencadenat contra el liberalisme, talment que el lector acaba confonent el Papa amb en Sardà i Salvany), la insinuació d'uns «enigmes» (sociopolítics) en l'elecció d'un Papa de l'Est que ens arribà de «la Cracòvia tiranitzada pel comunisme però que tenia una bona experiència en el tràfic de moneda», etc., etc. en són només una petita mostra. Em fa tota la impressió que els periodistes Ramoneda i Martí, aquest ajudat de les tesis de Josep M. Piñol, es posaren d'acord per divertir-se junts i en veu alta a costa de la figura del papa Joan Pau II. I jo també m'hi vaig divertir en llegir els dos articles, perquè estan escrits amb aquella gràcia no exempta de perspicàcia que els caracteritza. Són intel·ligents. Fins i tot brillants. Però pel que fa al Papa són tremendament injustos. Com ho fou durant un temps l'eurodiputada italiana d'esquerra Maria Antonietta Macciocchi fins que decidí conèixer més a fons els seus posicionaments i en sortí un llibre tant interessant com «Di là dalle Porte di Bronzo. Viaggio intellettuale di una donna in Europa». Perquè a un papa com Joan Pau II que en el seu discurs al Parlament Europeu es desmarcà tan clarament de l'integrisme político-religiós no se'l pot acusar de ser fonamentalista. «Seria aberrant que les religions o grups dels seus seguidors, en la interpretació i pràctica de les seves respectives creences —ens recordà també aquest papa en el missatge de la Jornada de la Pau de fa dos anys— es deixessin arrossegar envers formes de fonamentalisme i fanatisme, justificant amb motivacions religioses les lluites i els conflictes amb els altres». I encara seguiria...

■ Manuel Valls i Serra, director

Satisfacció de Mons. Michel Sabbah, palestí, patriarca llatí de Jerusalem

La pau, un infantament difícil

L'acord de pau entre israelians i palestins signat dilluns passat a Washington posa fi a tants anys de vessament mutu de sang, d'odi i de violència. L'acte tingué les seves connotacions religioses en l'al·lusió al «nom de Déu clement i misericordiós» (Arafat) i la citació del llibre de l'Eclesiastès: «Hi ha un temps per cada cosa sota els cels de Déu... un temps per estimar i un temps per odiar, un temps per a la guerra i un temps per a la pau» (Rabin). Davant l'acord la Santa Seu ha expressat la seva satisfacció atès que respon al que ella ha defensat des de sempre: una pàtria per al poble palestí i la seguretat per l'Estat d'Israel. Mons. Michel Sabbah feia fa pocs dies unes declaracions a «la Croix» de la qual oferim alguns fragments.

—¿Quina és la vostra reacció davant l'acord entre els dirigents de l'OAP i el govern d'Israel?

—És un signe positiu per a la reconciliació entre els pobles jueu i palestí. Espero que aquest inici encoratjador tindrà continuïtat i permetrà arribar a una pau global que afermarà la llibertat i la seguretat i la coexistència de tots dos pobles.

D'altra part, la solució del problema palestí és capital per a la pau en aquesta regió del món. Si es resol aquest conflicte, disminuirà la tensió entre Israel i els països àrabs. I malgrat les reaccions que semblen una mica negatives, espero que aquesta iniciativa de pau no serà la causa d'un nou malentès entre els països àrabs que tenen necessitat d'unitat entre ells.

Penso que aquests avenços ajudaran a resoldre els conflictes al Líban i al Golf, especialment amb l'Iraq.

—Tanmateix hi ha reaccions hostils tant a Israel com entre els palestins.

—És normal tractant-se d'un infantament difícil per entrar en una nova fase de la història. Fa més de setanta anys que la gent s'ha fabricat una psicologia de lluita, d'odi i de rancúnia que ha esdevingut una actitud «normal» de la vida de cada dia. No es passa doncs fàcilment d'aquesta mentalitat de combat a una actitud de reconciliació i de pau.

Però tots dos pobles desitgen arribar al mateix objectiu: retrobar la seguretat. Els palestins volen especialment la llibertat total del seu poble, el final de l'ocupació militar, poder-se expressar lliurement sobre el seu futur polític com

a persones i com a poble.

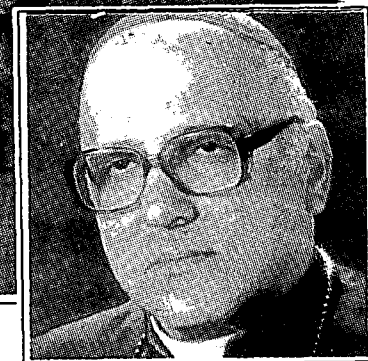
—¿Per Jerusalem, veieu alguna solució?

—No hi haurà pau a l'Orient Mitjà gaire temps si no es resol el problema de Jerusalem. Jo no tinc pas la solució, però hi ha els principis a respectar. Dos pobles es disputen

Jerusalem i tres religions volen adorar-hi Déu i disposar de la seva llibertat religiosa. Els cristians són presents en aquesta terra des de fa 2000 anys i no es pot actuar sense tenir-ho en compte. Caldrà, doncs, inventar un estatut original que Jerusalem viu una situació única en el món: el futur acord haurà de respectar la dimensió religiosa universal de la Ciutat Santa.

—En una carta pastoral, l'any 1990, vós teníeu una posició molt matisada sobre el paper de l'Església en el context del conflicte entre palestins i israelians.

—L'Església ha escollit el camí del diàleg i la pau i no el de la violència. Però cal veure que la violència no és solament la de les armes. La violència pot tenir formes psicològiques i morals. Ara bé, l'Església manté tot allò que pot apropar els cors dels adversaris i preparar-los per a l'acceptació de la justícia mútua.

Però deia, aleshores, que ningú no té el poder de demanar a la

gent oprimida que calli i que no reclami els seus drets, tot precisant també que ningú no té el dret d'omplir d'odi i de rancúnia el cor dels oprimits. L'objectiu no és pas l'odi vers l'adversari, sinó la realització de la justícia.

Tarragona honrà la
memòria del cardenal Vidal
i Barraquer

informació a pàgines centrals

Avui especial:
Reus

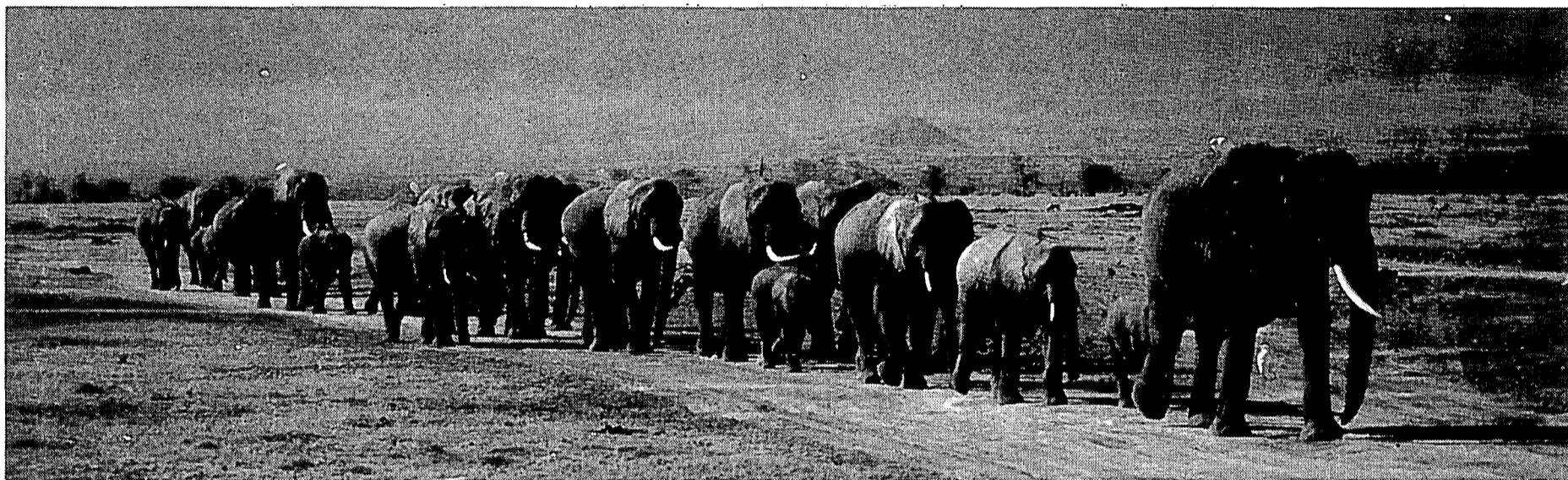
VIATGE A

Del 21 de novembre al 4 de desembre

VIATGE A LES MISSIONS D'ÀFRICA

KENYA i TANZÀNIA

(països equatorials de la costa de l'oceà Índic)

visites a Kenya (la terra dels bantús)

—**NAIROBI**: capital de Kenya (1.670 m), porta d'accés a una gran i variada aventura

—**NAKURU**: el «llac rosat», amb milions de flamencs i d'altres ocells

—**NAIVASHA**: llac alcalí, a la fossa del Rift Valley

—**MASAI MARA**: una reserva immensa de cebres i de nyus; també hi viuen lleons, búfals, rinoceronts, elefants, lleopards...

visites a Tanzània (un passadís històric)

—**ARUSHA**: ciutat a mig camí entre el Cap i el Caire; parc nacional amb el volcà

apagat del Kilimanjaro (5.895 m)

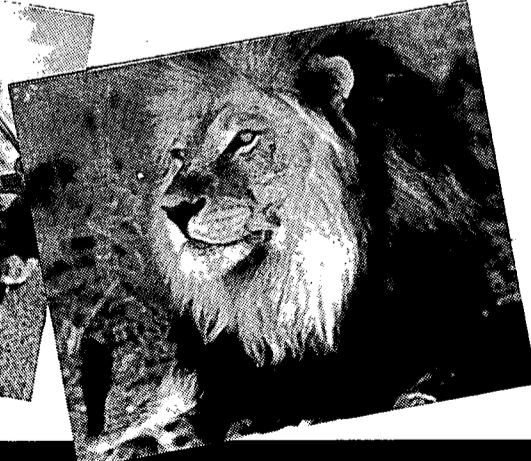
—**NGORONGORO**: la «gran caldera» (cràter de 20 km de diàmetre) i la seva fauna

—**MANYARA**: llac on es troben una gran varietat d'ànecs i pelicans i elefants, i els lleons grimpadors

Missions previstes de visitar:

Nairobi - Narok - Pow - Arusha - USA River - Karatu - Mto-wa-umbu

Combinat amb **safaris de gran turisme**

Assistència tècnica Ultramar Express

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

EDITORIAL

«Porto en una mà un ram d'olivera i en l'altra la pedra i el fusell», deia l'asser Arafat el novembre de 1988. ¿Podem dir, avui, que ha deixat caure el fusell i la pedra i que ja només empunya l'olivera de la pau? Més dura encara sona la consigna de Rabin, el 1987, contra la «intifada»: «Trenqueu-los els braços i les cames». La televisió ens va permetre de veure com l'ordre es complia... És el mateix personatge que acaba d'afirmar a Washington: «Prou de sang i de llàgrimes». ¿Podem creure que, com ha dit Clinton, «una nova era ha començat per a dos pobles víctimes de l'exili»? Aquesta és avui l'esperança de tots els homes de bona voluntat.

Pau a la terra de Jesús

Israel i Palestina són per a nosaltres, cristians, la terra de Jesús. Sempre els seus problemes han tingut una ressonància especial en el nostre cor. «És la terra santa, deia Joan Pau II, el 1988, però també una terra de sofriment i lluites, teatre, des de fa anys, de conflictes profunds». «Cal posar fi als sofriments dels palestins a Cisjordània i a Gaza i dels seus milers de germans exiliats. Us animo a acollir amb bona voluntat sincera qualsevol gest positiu, tant si ve d'una banda com si ve de l'altra. El camí del diàleg a la recerca de la pau és, certament, ardu i fatigós, però qualsevol obstacle que pugui ser superat ha de ser considerat com un progrés real i ha d'inspirar nous gestos de confiança».

Amb la constitució de l'Estat d'Israel, després de la segona guerra mundial, s'acabava una història de discriminació contra el poble jueu, en la qual, com ha reconegut també el Papa, els cristians hi hem tingut la nostra responsabilitat. La tragèdia de l'holocaust, quan l'antisemitisme arribava al paroxisme de la mà dels nazis, va servir de revulsiu i propicià el retorn a la pàtria de molts jueus escampats pel món. El reconeixement per les Nacions Unides, el 1947, del dret dels jueus a disposar d'un Estat va ser un acte de justícia històrica.

Però aquella no era una terra deshabitada... Entre la dispersió dels jueus i el seu retorn, els àrabs palestins n'havien fet la seva pàtria. Per això els països àrabs no acceptaren la decisió de l'ONU i el mateix dia de la proclamació de l'Estat d'Israel, el 14 de maig de 1948, els palestins l'atacaren. També ells tenien dret a una terra...

Ara, després de quaranta-cinc anys de lluita, tots dos pobles inicien el diàleg. Al llarg de tot aquest temps, Israel, guanyador de totes les guerres, s'ha consolidat i ha realitzat una gran transformació del país, però sempre en un clima d'inseguretat i de violència. Els palestins, dins un clima semblant i sense institucions pròpies, han viscut en la pobresa. És difícil predir si l'autonomia a què ara accedeixen obrirà un procés de recuperació total d'aquest poble. Però és molt important que Israel els reconegui, ni que sigui amb limitacions, que ells reconeguin la legitimitat de l'existència d'Israel i que uns i altres abandonin el camí de la guerra. A banda i banda, resten els sionistes insaciats i els qui continuen volent tirar els jueus al mar... Entremig discorre el llarg camí de la pau a la terra de Jesús.

Quantes vegades hem de recomençar a la vida! Després d'una malaltia, després d'un daltabaix, després d'un canvi de camí... Però aquest recomençament que segueix cada any a l'estiu és com paradigmàtic, ja que any rera any torna a venir, cada vegada amb matisos diferents.

Per als cristians no hi hauria d'haver res tan familiar com l'acte de recomençar. Ara que des de tants indrets se'ns fa pressió perquè tornem al paganisme —a la submissió fanàtica al «fatum» que d'una manera cíclica se'ns imposa—, els cristians hauríem de contribuir a descobrir la veritable llibertat, sempre a punt per començar de nou.

És cert que el nostre sistema solar té les seves lleis, segons les quals als solsticis succeeixen els equinoccis i la collita a la sembra i la nit al dia. És cert també que, en molts punts, el calendari cristià coincideix amb el calendari natural i que hi ha festes cristianes que han aprofitat uns fonaments pagans.

Tanmateix, el recomençament, el començar de nou a la vida, és d'una manera especialíssima pròpia dels seguidors d'Aquell que és la novetat absoluta en la història humana, la renovació total del món, Jesucrist, Fill de Déu i Fill de l'Home, pel Qual ha estat fet tot el que ha estat fet. «¿Quantes vegades hem de perdonar? ¿Fins a set vegades?» «Fins a setanta vegades set». Sempre hem d'estar disposats a tornar a començar. La fatalitat no pot existir per al cristià. És allò de l'acudit: «—Pare, em confesso d'haver assassinat». «—¿Quantes vegades, fill meu?».

El cristianisme és essencialment renovador, recomençador, a partir del que és el Principi de tot. Per a un cristià la vida no pot ser un cercle perfecte en el qual tot es va repetint en el tancament de la limitació sense sortida. És una línia que, amb totes les caigudes i aixecades que vulgueu, amb totes les interrupcions i recomençaments imaginables, sempre d'una manera nova va de l'Amor de Déu a l'Amor de Déu.

Recomencem el curs cadascú amb els seus descansos o cansaments, amb els seus triomfs o fracassos, amb les seves comprensions o incomprensions, amb els seus horitzons o manca d'horitzons; però amb la certesa que Déu —sovint d'una manera que, com a Job, ens resulta incomprensible— ens estima i no s'oblida de nosaltres ni individualment, ni col·lectivament.

RESPIR

Recomençar

■ Pau López Castellote

nous, són moments de pregària. La nostra vida ha de ser pregària, oferiment contemplatiu i amorós de la nostra persona, de la humanitat en tant que família nostra, cridada per Déu a ser família seva.

En aquest reinici de les activitats, tornem a prendre consciència que els cristians —tan pobra gent com tots els humans— som fills de Déu en el Fill de Déu per obra de l'Esperit Sant; i per això podem dir a Déu «Pare». I recordem-nos també que Déu vol oferir aquest tresor a tots els homes a través del nostre testimoni. Referem la condició missionera de la nostra fe.

Pau López Castellote, és escriptor i pedagog

Al capdamunt!

Diuen que, més que la mort, a molts els fa por el sofriment i la vellesa. Ho comprenc. Com també comprenc que hi hagi qui vulgui morir sense heure'n esment: anar a dormir, per exemple, i ja no despertar-se. Comprendre-ho, però, no vol pas dir ni aprovar-ho, ni desitjar-ho per a un mateix. Personalment confesso que no renego de la vellesa, que, tot i no fer-me cap gràcia el sofriment, no el rebutjo, i que m'agradaria una mort conscient. I permeteu-me que deixi parlar Charles Péguy, el gran poeta, que en quatre versos diu:

Heus ací que hem arribat a la terrassa més alta, on ja res no oculta l'home a la mirada de Déu, on cap fingiment ni del temps ni de l'espai ja no ens podrà salvar, Senyor, de la vostra obstinada recerca.

¿No us recorda, aquest esment de la mirada i de l'obstinada recerca, una colla de paraules de l'Escriptura, i, concretament, la paràbola del bon Pastor?

■ Miquel Estradé

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa
Coordinació: Josefina Picas i Pauné
Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas; Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragones; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collell; Guillem Farré; Francesc Gamissans; Núria Giral; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Tomàs Punyé; Jordi Roigé i Solé; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.
Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carne Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boroná, TARRAGONA; Norbert Miracle, TORREDEMBARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil,

ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Braut, FRANÇA.
Disseny: Josep Samper. **Compaginació:** Carlos Aguado
Redacció, administració, publicitat i autoedició:
 Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2º.
 Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.
Impressió: Publiagraf, S. A. L. Passage Valeri Serra, 30,
 Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
 Resta d'Europa: 17.732 Ptes. □ Amèrica: 21.892 Ptes. □ Àfrica: 21.892 Ptes.
 □ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors i membres honoraris del patronat:
 Mn. Joan E. Jarque i Jutjar i Mn. Francesc Malgosa i Riera
President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Me Carles i Gordó
President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona
Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz
Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls
Secretari: Jaume Planas
Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós
Difusió controlada per O.J.D.
MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

L'amic jueu del papa Wojtyla

■ J. Carrera Planas

Ara que el tema israelià torna a ser actual, és bona ocasió per explicar la bella història d'una amistat personal del Papa. La trec de l'opuscle del periodista G. F. Svidercoschi *Lettera a un amico ebreo. La storia semplice e straordinaria dell'amico ebreo di Karol Wojtyla*, publicada recentment a Milà.

Svidercoschi va descobrir l'enginyer jueu Jerzy Kluger, que vivia a Roma des de l'acabament de la segona guerra mundial, l'octubre de 1978, arran de l'elecció de Joan Pau II. Cercant una figura polonesa que pogués explicar-li els orígens del nou papa, va tenir la sort de trobar tot justament el seu gran amic Kluger. Li va fer una entrevista que aparegué a «Il Tempo», el 21 d'octubre d'aquell any amb el títol de *Un ebreo e un cattolico. Storia d'una amicizia*. Després continuà treballant el tema i ara, en el llibre, completa l'entrevista i aporta noves dades molt suggestives.

Wojtyla i Kluger es van fer amics ja de petits, a l'escola. Aleshores s'anomenaven familiarment Lolek —diminutiu de Carles— i Jurek —diminutiu de Jordi. Tots dos —sense saber-ho l'un de l'altre— van formar part de la multitud que, el 1er de setembre de 1939, en començar la guerra, van caminar gairebé dos-cents quilòmetres en direcció a l'Est, fugint dels «stukas» alemanys que els perseguien bombardejant-los per la carretera. Jurek va anar a parar, amb el seu pare, a Maryjskaja, al nord de Rússia. La seva àvia, la seva mare i la seva germana moriren a Auschwitz. Wojtyla va tornar a Cracòvia, amb un altre company d'estudis. Tots dos van trobar feina en una pedrera de Zakrzówek. La Universitat havia estat clausurada i dalt del Castell de Wawel onejava la bandera amb l'esvàstica negra... Els nazis eren també a Wadowice on van dinamitar la sinagoga. El periodista Svidercoschi explica com el futur papa va tenir consciència de la barbàrie a què estava sotmesa la seva pàtria i va compartir amb altres amics un sentiment de rebel·lió profunda. Va formar part del moviment clandestí «Unia» que lluitava contra el nazisme, sobretot en el terreny de la cultura. Donaven molta importància al compromís artístic, especialment el teatral. Lolek ja hi tenia afició: uns anys abans, una noia també jueva, Cinka Beer, que vivia al pis de sobre de casa seva, l'havia introduït en el món teatral. Svidercoschi ens diu que Wojtyla, en entrar a «Unia», va fer el jurament usual en aquella organització de «lluitar amb l'arma de la paraula per defensar la identitat nacional, a fi que Polònia reconquereixi la llibertat». Un jurament que va retirar en ordenar-se sacerdot.

Els dos vells amics van coincidir, l'abril de 1986, a la sinagoga de Roma, en la visita que hiva fer el Papa. Joan Pau II va reconèixer,

El futur papa va tenir consciència de la barbàrie a què estava sotmesa la seva pàtria i va compartir amb altres amics un sentiment de rebel·lió profunda. Va formar part del moviment clandestí «Unia» que lluitava contra el nazisme, sobretot en el terreny de la cultura

en un discurs memorable, la responsabilitat de l'Església catòlica en la discriminació practicada en altres temps contra els jueus, i va condemnar l'holocaust i l'antisemitisme. «Sou, va dir als jueus, els nostres germans predilectes i, en certa manera, els nostres germans grans». El seu amic Kluger va dir després d'aquella trobada: «És el mateix xicot, el mateix home d'abans».

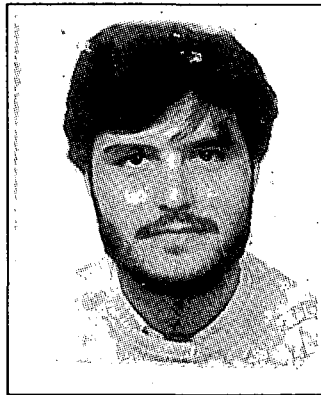
El 9 de maig de 1989 va tenir lloc a Wadowice una solemne commemoració de la destrucció de la sinagoga pels nazis cinquanta anys abans. Per tal de fer-s'hi present, el Papa adreçà una carta personal al seu amic, extraordinàriament emotiva, amb l'encàrrec de «llegir-la públicament» si ho considerava oportú. «Molts dels que van ser assassinats eren els nostres amics... Encara porto als ulls les fileres de fidels que el dia festiu s'encaminaven a la sinagoga per pregar... Sento una profunda veneració per aquest lloc de pregària destruït pels invasors... El Papa, sortit de Polònia, té un lligam especial amb tot això, perquè ho he viscut en un cert sentit amb vosaltres aquí, sobre aquesta terra».

És la carta que dóna títol a l'opuscle. Però tan interessants com la carta són les dades recollides de Kluger per G.F. Svidercoschi sobre la joventut de Joan Pau II. Són una pàgina viva per a la seva biografia.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

Woody Allen, en una de les seues millors pel·lícules *Delictes i faltes*, planteja una qüestió perenne de la reflexió moral. En paraules d'Antifont el Sofista: «un home que infringeix les lleis, mentre no és descobert pels qui les han fixades, queda lliure d'oprobri i de càstig». L'argument del film és molt conegut. L'home sense càstig és un oculista que, després de mantenir una relació extramarital amb una hostessa d'avió, es penedeix de la infidelitat envers la seua muller i decideix acabar amb la falta. L'hostessa, dona de caràcter i un punt histèrica, no està disposada a llançar la tovallola. L'oculista, acorralat pel xantatge de l'amant, contacta amb el seu gerrnà, un mafiós sense escrúpols, perquè li solucioni el problema. La sortida proposada és l'assassinat. Morta l'amant s'ha acabat el bròquil. Primer, el nostre home, un xic confús, sembla refusar l'assassinat, però accedeix després d'estar ben segur que ningú no coneixerà qui ha donat l'ordre.

Fins aquí els fets que expliciten d'una forma clara les paraules del Sofista. Si més no, el nostre oculista té consciència i en ella apareixen els ensenyaments rabínic de la seua infantesa. Recordajes paraules del seu pare, creient jueu (no podia ser d'altra manera tractant-se de Woody Allen), quan li dibuixava Déu com un gran ull i li deia: «Mira que Déu et mira». Apareix el dubte. L'home s'interroga: «I si Déu, que tot ho veu, m'ha vist?».

La reflexió

La frase de Dostojevskij s'ha fet famosa. De tant repetir-la s'ha gastat. «Si Déu no existeix tot està permès». Alguns diran, «quina sort!». Ha desaparegut aquell jutge incordiant que sols servia per aigualir la festa. No és això i és molt més que això.

Continuem amb l'argument de *Delictes i faltes*. L'oculista té un amic que progressivament es va quedant cec. Com que hi ha confiança li parla de la seua relació extramarital. L'amic li aconsella que confessi la infidelitat a la seua muller. Argumenta el seu consell apel·lant a una estructura moral que penetra l'univers i que permet creure en una bondat més enllà de les misèries humanes. Si encara hi ha amor la relació aconseguirà superar el mal fet. Però, l'oculista no hi creu, en això és més cec que el seu amic, en aquesta bondat que pobla l'univers. I com que no hi creu en aquest amor, que dóna caliu a l'univers, optarà per l'assassinat, és a dir, per la mort i l'egoisme. L'amic cec li repeteix que si ell no cregués en aquest amor no pagaria la pena viure.

La frase de l'escriptor rus s'entén molt millor ara. Quan Déu és mort res no paga la pena viure. Tot és igual, no hi ha res que valgui la pena. Les accions no tenen cap sentit. Matar o estimar, tant se val! La frase de Dostojevskij, més que no pas un alliberament, és una exhortació, un advertiment de les conseqüències de la desacralització de l'univers.

Les conseqüències

Imaginem-nos un univers atzarós i buit. ¿Quina

SABER ESCOLTAR

Si jo estic bé...

Se sol dir, en psiquiatria, que si jo estic bé, els altres també estan bé. Un principi verificable. Quan nosaltres estem de bones, totes les coses tenen un altre color. Fins i tot, ens prenem millor les dificultats i acollim més bé les coses que ens fan o diuen els altres.

Tenim el principi afirmat. ¿Però, com ho farem això? Crec que cal, en primer lloc, estar bé amb si mateix. Cosa que té una relació directa amb l'acceptació pròpia. S'ha d'acceptar el propi temperament, sigui més obert o més tancat; la figura del propi cos, més bella o no tant; valorar el propi medi familiar i social; tenir la cura suficient de la pròpia salut i observar un horari que permeti tant un bon

No és fàcil creure en l'Amor en temps de penúria. La misèria, la desolació poblen el nostre món. I creure, avui com sempre, és un acte de fe en el món malgrat el món

sensació ens produiria? La mateixa que li va produir al boig de Nietzsche que, un matí asolellat, sentia fred i observava com cada vegada es feia més fosc. Aquesta mateixa posició sosté el personatge del savi jueu, sobre el pensament del qual Woody Allen, a *Delictes i faltes*, està realitzant un documental. El savi parla d'un univers amb una estructura moral que troba el seu fonament en l'Amor. No obstant, l'astorament recorre el nostre organisme quan ens assabentem del seu suïcidi. L'esperança es converteix en derrota. ¿Què ha passat? No és fàcil creure en l'Amor en temps de penúria. La misèria, la desolació poblen el nostre món. I creure, avui com sempre, és un acte de fe en el món malgrat el món. No ens volem desentendre del món, però sí distanciar-nos perquè aquest moltes vegades esdevé la tomba i el mausoleu de Déu.

És llavors que creiem, sense crosses malgrat els homes i un mateix. Com entreveia Rilke: «L'objecte de la meua

«Si Déu no existeix... tot està permès»

■ Ramon Rosales Sebastia

vida consisteix en això: que jo sóc, encara que ingènuament, dels que senten la bellesa i reconeixen la seua veu, per més que algunes vegades no es distingeixi del soroll». La bondat de l'univers ens ha de captivar com un rapte de bellesa.

La poesia

Déu, des de les altures, ens convida a estimar, no per un esforç nostre sinó a desgrat de les nostres misèries i del pecat del món. L'oculista queda ancorat en el mal i ajuda a construir, amb el seu assassinat, un univers gèlid on no hi té cabuda la més mínima manifestació de la bellesa. No hi cap recer ni aixopluc per a un home que tot ho pot menys estimar. La foscor de la nit s'escampa pels jardins de la desolació, mentre les trompetes de Jericó acompanyen l'esclat d'un món en el moment de la seua destrucció. Però igualment que després de l'hivern ve la primavera, després de cada mort de l'esperit humà brolla vida nova. ¿Per què traïm l'àngel que Déu ens envia per custodiar el nostre destí? Després de la traïció tornen els àngels, incansables, a cavall dels núvols. Ningú no sap què pensen. ¿I tu, saps què pensa el teu àngel?

Ramon Rosales, és catequista, professor de filosofia i director de la revista *Tresmall* de Sant Carles de la Ràpita.

■ Joan Guiteras

Europa no és una realitat concludida, i menys ara amb aquest moviment de fronteres, ebullició de nacionalismes, corrents migratoris, crisis ideològiques, econòmiques i polítiques, forces en tensió E-O, N-S; fins i tot amb el conflicte entre civilitzacions, que sembla que és el signe dels nous temps després del de les ideologies, les nacions-estats i els prínceps dels temps passats: les diferències entre les civilitzacions han produït els conflictes més llargs i violents, i heus aquí aquest fenomen actual: la Unió Soviètica, Iugoslàvia i altres nacions que eren habitades per diferents civilitzacions pateixen una crisi de divisió que afecta d'alguna manera els altres països. Les civilitzacions difereixen per la història, l'idioma, la cultura, la tradició i les creences religioses. Per això, si manca la solidaritat, l'oposició pot ser més violenta.

Però una gran part d'Europa vol «convergir», o sigui, apostar per una creixent solidaritat amb la base de la transformació de les seves estructures, de manera que el conglomerat de nacions es «federi» cada vegada més en un projecte comú.

✓ Però una gran part d'Europa vol «convergir», o sigui, apostar per una creixent solidaritat amb la base de la transformació de les seves estructures, de manera que el conglomerat de nacions es «federi» cada vegada més en un projecte comú

¿Quines serien les bases d'aquest projecte comú: només econòmiques i de mercat; exclusivament laïcistes amb la intencionada marginació de dimensions referides a la transcendència; com un projecte de vella cristiandat que oblidí el pluralisme existent? El simposi, del 7 al 12 de setembre, no acarona aquesta última enyorança, sinó que desitja plantejar a l'Església la millor manera de servir se-

gons la seva missió evangelitzadora, tenint en compte els valors europeus després de successives enquestes sociològiques. Per això és convocat (100 bisbes, 70 laics, 50 sacerdots i 50 superiors religiosos majors) amb aquest tema de base: «Viure l'Evangeli en la llibertat i la solidaritat».

Les arrels de la civilització europea tenen tres referències fonamentals: Grècia, amb el pensament filosòfic i el naixement de la racionalitat; Roma, amb l'origen del dret, i el cristianisme, que amb la seva creença en un Déu creador «desdivinitza» la naturalesa obrint la realitat al sentit científic; amb la seva fe en la encarnació significa una valoració sense parió de la persona humana en drets inalienables; amb la distinció evangèlica entre el Cèsar i Déu promou l'autonomia de les realitats temporals i de la democràcia política en la llibertat; no identificant-se en cap forma concreta de cultura, permet les diferents presències d'inclutació en les diverses cultures des de la llum evangèlica i la gràcia salvadora de Crist. Així com Pau fou jueu amb els jueus i grec amb els grecs, el cristianisme s'helenitzà a Orient es va llatinitzar a Roma, es va germanitzar

a Alemanya i es féu eslav entre els eslaus sense perdre la seva identitat fonamental i alliberadora. «En realitat, la recerca de la llibertat, de la veritat i de la comunió és l'aspiració més profunda, la més antiga i perdurable, de l'humanisme europeu», proclamà el Sinode especial per Eurona del 1991. Pau VI, en la *Octogesima adveniens* (1971) ho expressava dient: «Aspiració a la igualtat, aspiració a la participació; dues formes de la dignitat de l'home i de la seva llibertat».

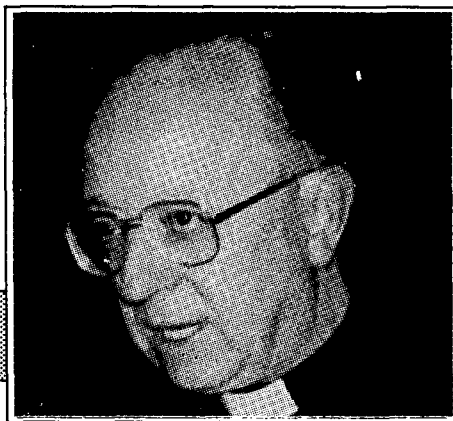
La història moderna d'Europa és inintel·ligible sense aquesta aspiració a la llibertat, des de la Revolució francesa fins a la que enderrocà el sistema i els murs comunistes l'any 1989. «Sense una llibertat solidària no hi haurà cap esdevenidor per a la prosperitat, la justícia i la pau», diu el document de treball del Simposi d'aquest any. Per això en aquest document hi ha una sèrie de preguntes sobre la manera de viure aquests valors de la llibertat i solidaritat en l'Església i en la societat, sobre la missió educadora i una col·laboració àmplia i efectiva.

Segons la Paraula de Déu s'és lliure de l'egoisme per viure en l'amor, o sigui, la llibertat «de» interessos egoistes, d'individus, grups o països, és «per a» la solidaritat, per servir el bé comú. I això ha de tenir conseqüències pràctiques tant a l'interior de les comunitats eclesials com

en les diferents formes de societat en la qual es trobi l'home. Zuhner, un professor que ha presentat el document del Simposi a un grup de participants fa la següent afirmació que ens dol pel seu realisme: «Les conseqüències polítiques són evidents: La lògica dels partits polítics és arribar al poder i conservar-lo. Quan no són en el poder, poden presentar un programa de solidaritat; però quan hi són, es troben enfront d'un dilema: o mantenir el poder sense l'objectiu de la solidaritat, o perdre la seva majoria electoral, per la mateixa lògica de les relacions de poder. La qüestió, doncs, és: ¿com promoure segons l'Evangeli, la llibertat i la solidaritat?»

El problema no és senzill, perquè es tracta de valors que semblant-opsats són complementaris, i han d'harmonitzar-se en l'home amb tot el pes i respecte imponent que ens exigeix fins el més petit, creat a imatge i semblança de Déu, perquè sinó, en èpoques de llibertats triomfaria la tràgica imatge de «guineu lliure en galliner lliure». La llibertat sense solidaritat no seria totalment humana.

José Delicado Baeza, és arquebisbe de Valladolid

■ José Delicado Baeza

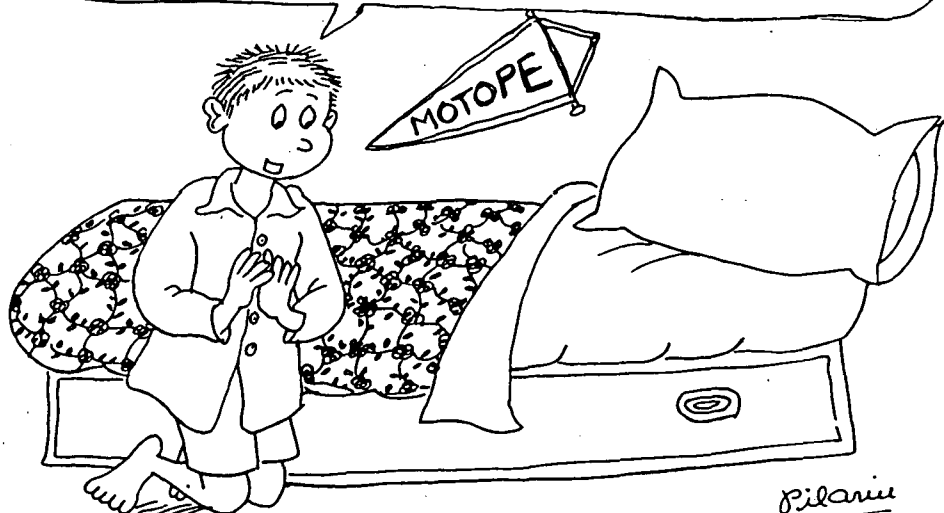
Europa en convergència

(Simposi dels Bisbes a Praga)

✓ Així com Pau fou jueu amb els jueus i grec amb els grecs, el cristianisme s'helenitzà a Orient es va llatinitzar a Roma, es va germanitzar a Alemanya i es féu eslav entre els eslaus sense perdre la seva identitat fonamental i alliberadora

ACUDIT

... NO PERMETEU QUE NOSALTRES CAIGUEM A LA TEMPTACIÓ... NI ELS PILOTS CATALANS DE LES SEVES MOTOS. AMÉN.

Pilani

PER ALS ANIMADORS DE CANT LITÚRGIC

Curs de formació

—Cada dilluns, del 4 d'octubre al 16 de maig, de 7 a 9.30 del vespre, al c/. Bruc 30, 3r.

—Classes de repertori, direcció i lectura musical, formació litúrgica, salmòdia, solfeig...

—Professors: Mercè Cano, Alfred Cañamero, Lluís Saumell, Domènec Cols (director del curs), etc.

Per a tots els qui col·laboren en l'animació del cant a les nostres celebracions

Informació: CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA, c/ Rivadeneyra 6, 7è (tel. 302 22 35), matins feiners.

• **FÒRUM EN MEMÒRIA DE JOAN ALSINA.**— Organitzat per un grup d'entitats, els dies **18 i 19**, al centre cívic Casinet d'Hos-tafrancs, de Barcelona, en memòria d'aquest prevere obrer gironí mort a Xile fa vint anys, víctima del règim de Pinochet. Informació i inscripcions: Kairós Europa, c/ Roger de Llúria 7, 2n, 08010 Barcelona.

• **MIJAC CATALANO-BALEAR (Moviment Infantil-Juvenil d'Acció Catòlica).**— Sota el tema general «L'opció pels pobres» organitza pels dies **18 i 19** una sessió d'estudis i assemblea a l'Albarg de Joventut de Girona. Per més informació a la secretaria: c/ Roger de Llúria 7. 08010 Barcelona; tel. 317 48 58

• **VI TROBADA INTERDIOCESANA D'ANIMADORS MISSIONERS DE CATALUNYA I LES BALEARS.**— Sota el lema: «Sempre fent camí vers un món sense fronteres», dies **25 i 26**, a Casa de la Sagrada Família, de Vallvidrera. Mn. Pere Carreras i Conxita López, delegats de Missions de Girona i de Solsona, hi presentaran el tema: *Els animadors missioners de les nostres esglésies i comunitats*, i el bisbe Josep Campmany, director de les Obres Missionals a Espanya, hi exposarà els objectius de la diada del Domund d'enguany.

• **RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA.**— XVIII assemblea a Catalunya, sota el lema «Que el Senyor s'alegri contemplant allò que ha fet» (Sl 104), dies **2 i 3 d'octubre**, al col·legi La Salle Bonanova (Pg. Bonanova 8, 08022 Barcelona). Informació: tel. (93) 219-15-22 o bé 211-48-43.

• **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS DE LES DIÒCESIS CATALANES.**— Oberta la matrícula dels cursos, que comencen la primera setmana d'octubre i acaben a la darrera de maig: *Curs bàsic de pastoral*, adreçats als qui tenen responsabilitats en les nostres comunitats; dimarts, de 19 a 20.45h; *Curs general sobre la Bíblia*, dimarts, i també dijous, de 17 a 18.45h, i *Qüestions actuals d'Església*, enguany sobre el tema general «Un

concili pastoral per a Catalunya», dijous, de 17 a 18.45h. Informació i inscripcions a secretaria: c/ Rivadeneyra 6, 3r, 08002 Barcelona; tel. 317-48-58.

BARCELONA

• **FESTA DE LA MERCÈ A LA PARRÒQUIA DELS MERCEDARIS (Sant Pere Nolasc, Pl. de Castella).**— Continua cada dia, fins al 23, la novena a les 19.30h, amb oració comunitària i rosari i amb celebració de l'eucaristia. **Dijous 23**, misses anticipades a les 19 i 20h; a les 24h, celebració de la tradicional missa de mitja nit del descens de la Mare de Déu a Barcelona. **Divendres 26**, celebració de l'eucaristia a les 9, 11, 12, 13, 19 i 20h; a les 20h, cloenda de la novena. **Diumenge 26**, dia de les vocacions mercedàries, misses com els diumenges i festius; a les 20h, professió de vots solemnes de fra Antonio Criado Rodríguez.

• **CURSET PER A CATEQUISTES.**— De l'arxiprestat de Santa Anna, els dies **20, 21, 22, 27, 28 i 29 de setembre**, de 19.30 a 21h, a la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels (c/ València 244, cantonada Balmes); professors: Joan Llopis i Santi Collell; temes: El nou Catecisme i nosaltres catequistes, i curset monogràfic: Celebrem la nostra fe a catequesi; pregària i celebracions litúrgiques a la catequesi. Informació: tel. 453-18-48.

• **TANDA D'EXERCICIS FEMENINA, A MONTSERRAT.**— Dirigida pel P. Lluís Delsors, si, del **20 al 24 de setembre**. Informació: Obra d'Exercicis Parroquials (c/ Duran i Bas 9 pral, 08002 Barcelona), tel. 301-16-26.

• **«TERRA D'HIVERN.»**— Dins el programa d'aquest Festival Olímpic Noruec, entre d'altres actuacions, **dimecres 22**, a les 20h, a la catedral de Barcelona, recital a càrrec d'Ole Edvard Antonsen, trompeta, i Wayne Marshall, orgue, amb obres de Defaye, Olsen, Telemann i Martini, i **dissabte 25**, a les 22h, al pla de la Seu i l'avinguda de la Catedral, concert coral de l'Oslo Gospel Choir i actuació de la solista Sissel Kyrkjebø. A més d'altres activitats, con-

tinua oberta, fins al 10 d'octubre, al saló del Tinell (Pl. del Rei 9, 08002 Barcelona), una exposició de litografies de cinc artistes noruecs sobre el tema de l'hivern.

• **JORNADES DE LA SOCIETAT INTERNACIONAL TOMÀS D'AQUINO.**— Organitzades per la secció de Barcelona i la Fundació Balmesiana, sobre el tema «Dignidad personal, comunidad humana y orden jurídico», **dijous 23**, a les 20h, a la sala d'actes de Balmesiana (c/ Duran i Bas 9, 08002 Barcelona), acte de clausura presidit pel bisbe Dr. Soler i Perdigó, auxiliar de Barcelona, i presentació de les conclusions pel P. Pere Suñer, s.i., director general de Balmesiana, on hi ha la secretaria de les Jornades. Per a informació: tel. (93) 302-68-40.

• **FESTA DE LA MARE DE DÉU DE LA MERCÈ A LA SEVA BASÍLICA-SANTUARI.**— Celebració anticipada de l'eucaristia, **dijous 23**, a les 18 i 19h; a les 19.45h, cant de vespres, seguides de la celebració de l'eucaristia, amb la participació del cor parroquial i de la Federació de Cristians de Catalunya; **divendres 24**, missa a les 8h —entre les 8.30 i les 10h, l'església restarà tancada—; a les 10.30h, missa major de la solemnitat, presidida per l'arquebisbe Dr. Carles; missa també a les 13, 14, 18, 19 i 20h; a les 19.45h, rosari i pregàries a la Mare de Déu; del **25 al 2 d'octubre**, octavari, a les 19.30h, amb rosari i pregàries a la Mare de Déu de la

Mercè, seguits, a les 20h, de la celebració de l'eucaristia.

• **LA MARE DE DÉU DE LA MERCÈ, COPATRONA DE VALLGORGUINA.**— Com a culminació dels actes religiosos i culturals amb motiu del I Centenari de la proclamació de la Mare de Déu de la Mercè com a copatrona de la població, **divendres 24**, a les 12h, a la parròquia de Sant Andreu de Vallgorguina, celebració de l'eucaristia presidida pel cardenal Narcís Jubany, concelebrada amb els rectors de les parròquies del Montseny i el Montnegre. Prèviament, la imatge de la Mare de Déu serà traslladada a una capella nova.

• **PELEGRINATGE A LOURDES.**— Organitzat per Apostolat Mundial de Fàtima, els dies **24, 25 i 26 de setembre**. Informació: c/ Roger de Llúria 100, 08009 Barcelona; tel. 207-25-98.

• **CONCERTS DE CARILLÓ A LA GENERALITAT.**— Festes de la Mercè, **dissabte 25 i diumenge 26**, a les 18h, a càrrec de la carillonista Eddy Marien, de Malines (Bèlgica).

• **RECÉS FEMENÍ.**— Dirigit pel P. Bonaventura Gilabert, ocd, **diumenge 26**, 10 a 18h, a la Casa de Betània, de Cornellà de Llobregat (c/ Bonavista 37, metro L5: Gavarrà; tel. 375-11-02).

• **PELEGRINATGE A TORRECIUDAD.**— Per a persones de la tercera edat, **diumenge 26**; informació: tel. 301-43-47 (Valls) o bé 204-95-51 (Marcelino).

• **«TÉ REMEIL'ÉSSER HUMÀ?».**— Curs d'antropologia cristiana; professor: José I. González Faus; sis sessions, en dijous, del **7 d'octubre a l'11 de novembre**, de 19.30 a 21.30h, organitzat per Cristianisme i Justícia: c/ Roger de Llúria 13, 08010 Barcelona. També el seminari *La solidaritat com a motor dels canvis socials*; professor: Jordi López i Camps; sis sessions, en dimarts, del **19 d'octubre al 23 de novembre**, de 19 a 21h. Més informació: tel. 317-23-38.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA.**— Ofereix a tots els fidels —joves, homes i dones,

religiosos i religioses— la possibilitat d'assolir una sòlida formació cristiana. Classes de vespre, de dilluns a dijous, segons un pla d'estudis estructurat en tres anys. Servei d'informació: c/ Diputació 231, 08007 Barcelona; de dilluns a dijous, de 17 a 20h; tel. 454-19-63.

• **CATEQUESI I AUDIO-VISUAL.**— Cursets monogràfics organitzats per l'Escola Audio-visual de la Delegació diocesana de Catequesi; durant el primer trimestre: la creativitat en la catequesi, la utilització del vídeo, iniciació a la pregària, recursos pedagògics, a més de les trobades mensuals de formació permanent. Informació i inscripcions: c/ Diputació 231, 08007 Barcelona, de dilluns a dijous, de 17.30 a 20.30h; tel. 454-18-98.

• **ESCOLA DE PEDAGOGIA MUSICAL (Mètode Ireneu Segarra).**— Cursos de formació per a mestres i especialistes de música en les especialitats d'educació infantil i educació primària (d'octubre a maig) i de recursos musicals per a mestres no especialistes, dins el Pla de For. Permanent del Professorat. Informació i inscripcions: c/ Portal Nou 13, 08221 Terrassa; tel. 783-79-92 (de dilluns a divendres, de 9 a 13h).

GIRONA

• **GRANS FESTES AL SANTUARI DELS ÀNGELS.**— Amb motiu del 50è aniversari de la reposició de la imatge de la Mare de Déu: **Diumenge 19**, a les 12h, aplec de matrimonis (dia de la família), amb eucaristia, col·loqui, dinar de germanor (arrossada, etc.) i cantada d'havaneres; reserva de tiquets: tel. (972) 21-13-91. **Dissabte 25**, a les 12h, trobada de dones i noies que es diuen Maria dels Àngels o qualsevol variant (Àngels, Ange-la, Angeleta, Angelina...), amb eucaristia, xerrada i arrossada (tiquets, al mateix lloc); a les 16.30h, trobada de corals. **Diumenge 26**, a les 12h, aplec general, amb processó i missa presidides pel bisbe Dr. Camprodon, gran dinar de germanor (tiquets, al mateix lloc); per acabar, ballada de sardanes. Informació: tel. (972) 49-02-05. Retransmissió per ràdio «La Veu dels Àngels» (del 18 al 26 de setembre, sense interrupció): FM 104.4 MHz.

SOLSONA

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A JOVES, AL SANTUARI DEL MIRACLE.**— Del **20 al 26**, a la Casa d'Espiritualitat, 25287 el Miracle; tel. (973) 48 00 45.

URGELL

• **JORNADES DE FORMACIÓ PER A CATEQUISTES.**— Se celebren els dies **25 i 26**, al Santcrist de Balaguer.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ;

JOAN ESCOLA 47020 LINARO 00135 ROMA ITALIA.....	17.732 Ptes
GNA M. DOLORS BORRAS. CARM. MSS. THER. HOSP. ST. JEAN DE DIEU. B.P. 43 THIES SENEGAL.....	21.892 Ptes.
JOSEFA FALCO SOLSONA CAIXA POSTAL 24 MAPUTO XINAVANE MOZAMBIQUE.....	21.892 Ptes.
M. JOSEFA QUERALT TEIXIDO DILKURS CONV. - JULM ROAD 400049 BOMBAY INDIA.....	21.892 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms..... Tel.....
 Direcció.....
 Població..... D.P..... Província.....
 subscrit a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
 (nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
 taló que adjunto gr postal
 domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc / Caixa.....
 Sucursal n°.....
 N° compte corrent.....
 Població..... Província.....
 Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per a aquest pagament.
 Població..... Data.....
 Signatura:

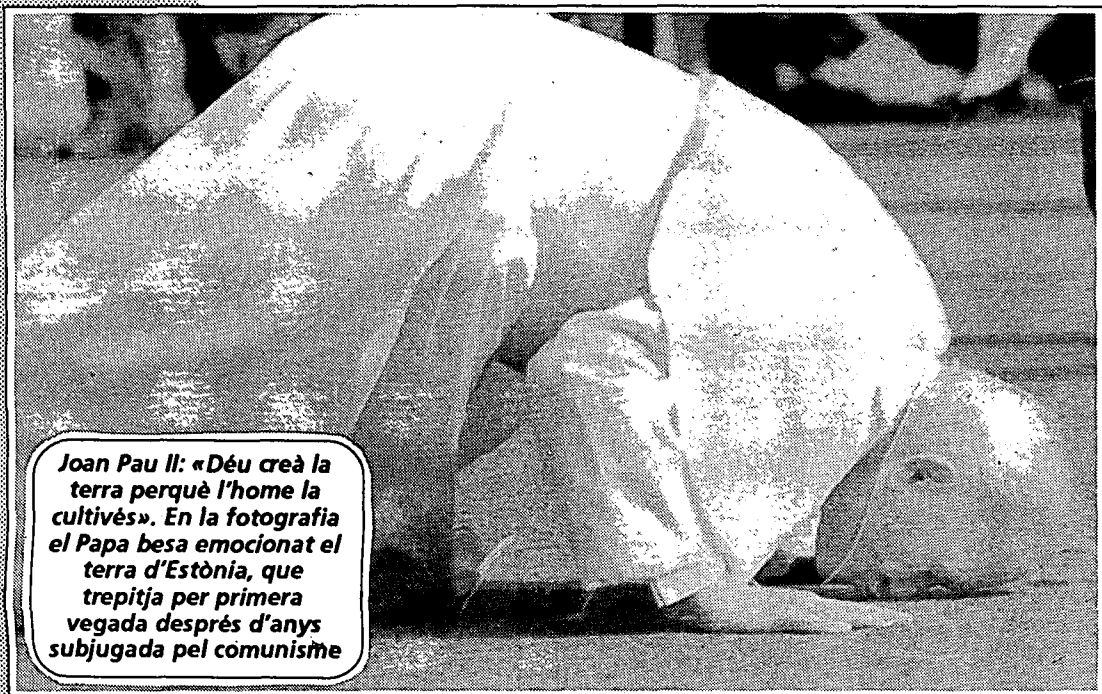
"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2ª. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

Visita pastoral de Joan Pau II a Lituània, Letònia i Estònia

El Papa davant 30.000 joves lituans

«S'ha obert davant vostre una llibertat responsable»

Fa mig any, parlant als bisbes lituans, el Papa els deia: «És l'hora del despertar i de la primavera, l'hora de la formació de les noves generacions, de l'educació de les consciències, perquè el bé de la llibertat, viscut a la llum de la veritat evangèlica, maduri i porti els fruits esperats en tots els ambients de la societat». Això mateix va repetir davant de milers de joves que s'hi reuniren a Kaunas.

Joan Pau II: «Déu creà la terra perquè l'home la cultivés». En la fotografia el Papa besa emocionat el terra d'Estònia, que trepitja per primera vegada després d'anys subjugada pel comunisme

A Letònia va defensar els drets de la minoria russa

Joan Pau II arribà el dimecres, vuit de setembre a Letònia, segona etapa de la seva visita als països bàltics. En aquesta fase del viatge, l'ecumenisme ha passat a primer pla. També s'han tractat les tensions russo-bàltiques i el president letó, en una trobada privada amb el Pontífex, li plantejà el problema de la retirada de les tropes russes del seu país.

La qüestió de les tropes russes a Letònia i de la forta minoria d'origen rus és el tema més important de Letònia en aquests moments. Mentre els soldats russos abandonaren Lituània en vigílies de l'arribada del Pontífex, a Letònia encara hi havia més de 18.000 militars del país veí, i de moment no tenen cap intenció d'anar-se'n.

Al mateix temps, dues lleis del Parlament letó han convertit en ciutadans de segona classe els russos. Aquests, que són un 34 per cent de la població, exigeixen paritat de tracte.

El tema està embolicat, i s'acaba de publicar un text d'un grup d'intel·lectuals i artistes — entre els quals, el president de l'Acadèmia de Ciències de Letònia— en el qual denuncien la persecució soferta pels letons després de la segona guerra mundial.

El diumenge anterior, en la seva fins ara única referència al tema, Joan Pau II demanà respecte per a les minories, i digué que tant la comunitat internacional com la Santa Seu «reconeixen l'aspiració dels ciutadans d'origen rus que demanen poder gaudir dels drets humans en els seus països de residència».

«Diverses vegades he demanat que com més aviat millor es trobin fórmules d'entesa amigables entre totes les persones que viuen en el mateix territori», afegí el Papa puntualitzant que cal evitar «tant l'esperit de revenja com la temptació d'obtenir per

la força el que s'ha establert amb negociacions.

A la seva arribada a Riga, el Papa al·ludí a la qüestió, afirmant que cal «arribar gradualment a solucionar les situacions problemàtiques incertes i perilloses, com la convivència sobre el mateix sòl de cultures diverses i els canvis demogràfics profunds».

Pel que fa a la retirada dels militars russos, el president Guntis Ulmanis, li parlà d'aquesta preocupació. El Pontífex va reconèixer que és un greu problema, i segons el portaveu del president es va declarar d'acord amb la retirada.

També en el seu primer discurs hi havia una al·lusió, ja que cal «transformar en amigables algunes relacions caracteritzades per la desconfiança i fins i tot pel rancor envers els qui en el passat han pretès determinar el destí dels altres».

El viatge als països bàltics va tenir una gran càrrega ecumènica. S'ha donat molta importància al fet que l'enviat del patriarcat de Moscou, Georgis Zsablitsev, el dimarts fos invitat pel Papa a dinar amb diversos prelatos catòlics.

El primer acte del Papa a Riga fou a la catedral catòlica, on es va fer una declaració reinstaurant el culte a Sant Meinard, l'evangelitzador de Letònia.

A continuació va anar a la catedral luterana de Riga, on celebrà un acte ecumènic.

Trenta mil nois i noies, amb guitarres i banderes, cantaren i ballaren per al pontífex a l'estadi Darius ir Gireno, de Kaunas. I també li feren preguntes sobre temes importants: la llibertat, la persona humana com a imatge de Déu, la urgent reconciliació nacional i la comprensió entre el que és vell i el que és nou.

Amb tots ells, Joan Pau II resà i encengué un ciri, símbol de la llum de Crist que ha de ser difosa arreu del món.

Ara, dic als joves, s'han acabat els anys de privació de les llibertats fonamentals, i on regnava l'autoritarisme «ara s'ha obert l'espai per a una llibertat responsable»; on es conreava la desconfiança d'uns als altres, «avui es desenvolupa la comprensió i la tolerància»; on s'intentava sufocar la fe mitjançant el materialisme, es reafirma la llibertat religiosa, «que no solament porta el respecte de Déu sinó també el de l'home».

El Papa posà en guàrdia els joves lituans contra el perill de l'altre materialisme. «Cerca en va la felicitat aquell que posant la mirada a si mateix s'encamina per la via del consumisme, del permissivisme moral, de l'egoisme conreat com a estil de vida, de la indiferència religiosa. Cerca en va la felicitat i s'exposen a greus desil·lusions els que esperen trobar-la en les sectes que manipulen l'home, proposant formes d'exoterisme i de màgia».

També els va prevenir contra les drogues i d'altres perills: «Darrera d'alguns fenòmens juvenils moderns, com la venda i consum de droga, la recerca de paradisos artificials, el mercat del sexe i de la pornografia, la violència i els fantasmes racistes, el suïcidi, s'amaga un buit profund». Per altra banda, Joan Pau II els invità a posar Crist en el primer lloc de les seves vides a: «Que el vostre esforç fonamental sigui el d'aprofundir el contacte personal amb Crist en la lectura de l'Evangeli, en la meditació dels misteris de salvació i en l'oració».

A continuació els encoratjà a rebre els sagraments, especialment el de la reconciliació. Molts, digué el Papa, «miren amb desconfiança aquest sagrament i s'hi mantenen lluny».

«Joves, si voleu saber què vol dir alliberament interior i veritable alegria, no oblideu el sagrament de la reconciliació: en el qual hi ha el secret d'una permanent joventut espiritual», digué per acabar el Pontífex, instant els joves a estendre aquesta reconciliació a totes les institucions del país.

■ M.C.

Quatre instantànies

Entre els nombrosos pelegrins procedents d'Estats Units per participar en el viatge papal hi havia monsenyor Paul Marcinkus, l'ex-president de l'IOR. Marcinkus, que treballa actualment en una parròquia a Arizona, és d'origen lituà ja que els seus pares eren de Kaunas.

Una altra anècdota, referida per la Policia fou la d'un lituà que va tirar un tret a l'aire quan passava la comitiva papal, amb el consegüent ensurt de tothom. També s'ha sabut que el president Brazauskas, de Lituània, fou hospitalitzat per una crisi renal que tingué després de reunir-se amb el Papa.

El Papa va dinar a Siauliai, i entre els invitats hi havia el pope Zsablitsev, enviat del Patriarcat de Moscou, a més a més dels bisbes lituans i del cardenal Glemp. Joan Pau II va anar a Siluva, un santuari marià construït en el lloc on l'any 1608 la Mare de Déu es va aparèixer a uns pastors.

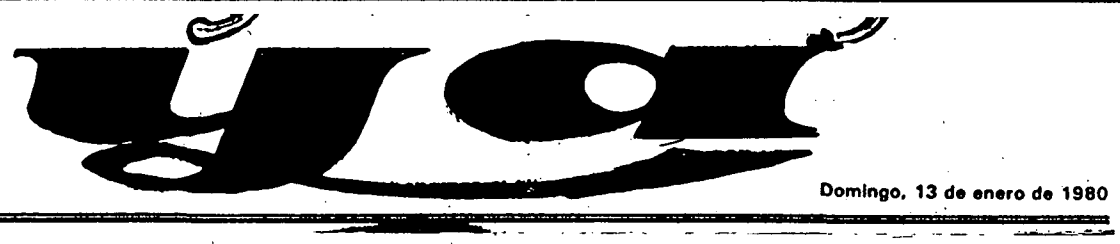
Una de les reivindicacions que Lituània manté davant Rússia fa referència als costos que es calculen necessaris per recuperar la naturalesa destruïda. «El món és la casa de l'home —digué el Papa— Déu el va crear i li lliurà perquè el preservés i en tingues cura. Aquest, en canvi, el destrueix amb guerres i catàstrofes ecològiques».

■ M.C.

Declaracions de José Sanchez, secretari general de la Conferència Episcopal Espanyola

El tancament del YA no és culpa de l'episcopat

Domingo, 13 de enero de 1980

José Sanchez González, bisbe secretari general de la Conferència Episcopal espanyola, ha refusat les acusacions publicades fa uns dies en el diari YA sobre la responsabilitat de l'Episcopat espanyol en el tancament d'aquest rotatiu madrileny. Ha indicat que l'empresa editora del YA manté un deute notable amb la conferència Episcopal, deute que no ha estat exigit per no acabar d'enfonsar el periòdic.

«No estem d'acord —manifestà José Sanchez— amb l'acusació injusta a la Conferèn-

cia. No hem respost en públic i sortint a la palestra, perquè no hauria afavorit el periòdic plantejar una polèmica pública.

El bisbe secretari general no entén «com poden acusar el qui no té responsabilitat empresarial en aquest afer i quan la va tenir va utilitzar una quantitat notable de recursos econòmics per intentar salvar allò salvable o almenys, fer l'empresa viable perquè pogués ser comprada i efectivament, així va succeir». Per al portaveu de l'Episcopat espanyol, la Conferència Epis-

copal va fer «un ingent esforç econòmic per salvar el periòdic».

Sanchez ha afegit que «l'única relació que té el desaparegut rotatiu amb la Conferència Episcopal és el deute. El periòdic manté amb nosaltres un deute notable i nosaltres no hem urgut els pagaments i els interessos per no complicar més les coses i acabar d'enfonsar el periòdic». El bisbe portaveu no ha volgut especificar la quantia concreta d'aquest deute amb la Conferència Episcopal «perquè no vull fer més danys al periòdic». (SIC)

«Per un món sense fronteres» tema central de la XXX Convivència missionera per a seminaristes

MADRID.— Del 30 d'agost al 5 de setembre es va celebrar la «XXX Convivència Missionera» per a seminaristes a Collado Mediano (Madrid). Amb el tema «per un món sense fronteres», fou dirigida a seminaristes d'estudis eclesiològics i en etapa pastoral. Aquest any la trobada es va basar en el lema del Domund' 93. «En camí vers un món sense fronteres» i a Àfrica, amb motiu del proper Sínode africà.

La missió en un món sense fronteres

Manuel de Unciti, director de «Pobles del Tercer Món» tractà el tema central de la trobada amb la seva ponència «Un món sense fronteres». Sacerdots missioners aprofundiren en la realitat de la missió, oferint els seus testimonis, sota el títol «la missió en un món sense fronteres».

El dia 2 es dedicà a la interiorització analitzant el tema «La missió avui». El Comitè de Solidaritat amb els Pobles d'Àfrica tractaren el tema «Àfrica la desconeguda»; el dia 3, i el dia 4 se centraren en «L'Església a Àfrica», ponència exposada per Ramon Piñero, sacerdot de Lugo, missioner a Àfrica. (SIC)

El govern reconeix el treball dels missioners espanyols

MADRID.— Mons. José Sanchez, secretari de la Conferència Episcopal espanyola i bisbe de la diòcesi de Sigüenza-Guadalajara, amb motiu de la seva arribada d'Amèrica Llatina, on ha visitat els sacerdots missioners de la seva diòcesi, ha escrit una carta pastoral als seus fidels descrivint les impressions d'aquest viatge.

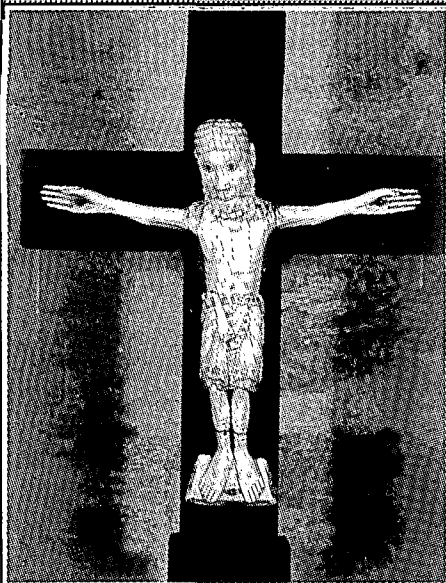
«Una de les coses que més m'han cridat l'atenció és el respecte, estima i gratitud que manifesten tots els grups sense excepció per la

dedicació d'aquests sacerdots», afirma Mons. Sánchez. Una altra impressió forta per a ell es la que provoca la fam i la set de tot allò que és religiós i cristià, preguntant-se «és justa la desproporció en l'oferta de persones, recursos i temps dedicats a les persones d'aquí o d'allà».

Finalment, conclou, «¿no podria el nostre govern aconfessional descobrir un dia que la presència i el treball dels nostres missioners espanyols són en molts llocs l'única i molt digna presència i acció d'Espanya, veritables ambaixadors d'un poble i d'una cultura i d'una acció solidària? En just reconeixement, ¿no hauria de canalitzar una part de la seva obligada ajuda al desenvolupament i la solidaritat a través d'aquests avenços, sense tenir por que per això trontolli el principi de l'aconfessionalitat de l'Estat o que hi pogués haver una desviació de fons o de finalitats?» (SIC)

Conclusions de la Setmana de Teologia a Lleó

«No es pot celebrar una Eucaristia sense reconciliació i fraternitat»

«El Sant Crist configura la representació dramàtica de l'Eucaristia, memorial del Senyor». En la fotografia, el conegut Crist de Carrizo del segle XI que es conserva en el museu arqueològic de Lleó.

LLEÓ.— La delegació de MCS del bisbat de Lleó ha fet públic les conclusions de les XXVI Jornades de Teologia, que la Universitat Pontifícia de Salamanca ha organitzat i celebrat a Lleó la setmana del 13 al 18 de setembre sota el títol «Eucaristia i Evangelització avui».

Les Jornades de Teologia —segons l'informe— no s'han fixat només en el passat. També han tractat d'examinar la celebració actual de l'Eucaristia: els ritmes, lectures, cançons, i gestos que configuren la «representació dramàtica» del memorial del lliurament del Senyor. A més a més, han posat damunt la taula alguns dels defectes habituals de les celebracions, però «també descobrim les immenses possibilitats d'una celebració viva, sincera i creativa».

L'Eucaristia adorativa i compromesa també fou tema d'estudi. «Adoradores —diürnes i nocturnes— saben que aquest moment de

l'adoració depèn del compromís diari de la comunitat, i d'ells mateixos a favor dels pobres i en pro de la justícia», afirma el bisbat de Lleó. Aquesta lliçó fou la més interpel·lant de les Jornades de Teologia.

«Des dels primers pares de l'Església a Joan Pau II s'ha repetit que cal lliurar als pobres no solament allò que és supleflu sinó també allò que és necessari. És mentidera una Eucaristia que no ens compromet a lluitar per la reconciliació, la solidaritat, la fraternitat. No és veritable la celebració de la missa que ens permet la discriminació i la xenofobia», apunta la nota.

Els participants en les Jornades demanen que des de l'Eucaristia els cristians de comunitats riques i de les regions d'Europa tractin millor els nostres emigrants i que l'odi no sigui mai una resposta.

(SIC)

Han estat ordenats al santuari de Torreciutat

21 nous preveres de l'Opus Dei, quatre d'ells catalans

TORRECIUTAT.— Mons. Álvaro del Portillo, bisbe prelat de l'Opus Dei, conferí el 5 de setembre l'ordenació sacerdotal a 21 membres de la prelatura de l'Opus Dei al santuari de Torreciutat, prop de Barbastro (Aragó).

Els nous preveres procedeixen d'Argentina, Brasil, Estats Units, Espanya, Filipines i Mèxic. N'hi ha quatre que són de les comarques de Catalunya: Jaume Toldrà Parés, d'Ulldemolins (Priorat), Francesc Vizcaino, de Cambrils (Baix Camp), Josep Maria Pastor, de Girona, i Manuel Cardona, de Barcelona. Jaume Toldrà, un enginyer de 48 anys, és el més gran dels nous capellans (la mitjana d'edat és de 32 anys), i Manuel Cardona, advocat de 30 anys, és conegut sobretot perquè fou un dels components del grup infantil «Nins» i de diferents grups vocals en la seva època d'estudiant.

José Maria Pastor és advocat, de 30 anys, i fou

professor de filosofia del dret a la universitat de Lleida fins l'any 1990, en què va marxar a Roma per concloure els seus estudis de filosofia eclesiològica a l'Ateneu Romà de la Santa Creu. Pastor, el cinquè fill d'una família de nou germans, un dels quals és també capellà i viu a Kenya, és un dels més joves dels nous preveres, ja que farà 30 anys el pròxim mes d'octubre.

Tots aquests nous preveres han acabat els estudis que prescriu l'Església, i han rebut la formació sacerdotal corresponent, al seminari internacional de la prelatura de l'Opus Dei. En rebre el sacerdoti, deixen les respectives carreres professionals per dedicar-se a les tasques pastorals, al servei de l'Església i de la gent en general. (OPO)

Els quatre nous preveres catalans. D'esquerra a dreta: Josep Maria Pastor, Jaume Toldrà, Manuel Cardona i Francesc Vizcaino

Dramàtica crida dels bisbes de l'ex-Iugoslàvia

«Que es posi fi a qualsevol mena de "neteja ètnica"»

MOSTAR (AIF).— Per primera vegada, després del reconeixement diplomàtic de Bòsnia-Hercegovina per part de la Santa Seu, els bisbes del nou Estat van poder reunir-se i formular conjuntament una crida que afegeix a la unitat d'intenció el sentit profund i conscient del drama que estan vivint juntament amb les poblacions, tan castigades per la guerra.

Els bisbes constaten amb dolor profund que «més de la meitat de la població catòlica global de les nostres diòcesis es veu afectada i amenaçada pels horrors de la guerra». I detallen tot seguit el tràgic balanç de la guerra, diòcesi per diòcesi:

«Al'arxidiòcesi de Vrhbosna (Sarajevo), que té prop de 500.000 catòlics en 144 parròquies, la guerra ha afectat directament prop de 350.000 fidels, que han estat expulsats de les parròquies amb els seus pastors; prop de 100 parròquies han estat ocupades per les forces armades sèrbies o musulmanes, i destruïdes la major part de les parròquies. Els tres seminaris (el menor franciscà de Viško i els dos majors —diocesà i franciscà— de Sarajevo) portaren a terme les seves activitats a Croàcia durant el passat any escolar (1992-93). La resta de la població catòlica, en gran part croata, corre perill de ser expulsada o eliminada.

La diòcesi de Banja Luka, que compta amb prop de 120.000 catòlics en 47 parròquies, està vivint una situació similar. Prop de 40 parròquies es troben sota control serbi i dos sota control musulmà. Encara que en el territori de la diòcesi no hi ha hagut enfrontaments armats, més de la meitat dels catòlics es veieren obligats a deixar les seves parròquies, algunes de les quals han quedat sense cap catòlic. Més del 40% de les esglésies i edificis eclesíastics han estat completament destruïts,

Biblioteca de la universitat de Sarajevo destruïda. Els llibres estan dispersos i clausurades les seves aules per als alumnes

mentre que els restants més del 50%, van sofrir danys de major o menor consideració. Continua mentrestant la pressió sobre la població catòlica perquè abandoni les seves llars seculars, per bé que les autoritats locals afirmen que aquesta no és la seva orientació oficial.

Les diòcesis d'Hercegovina, Mostar-Duvno i Trebinje-Mrkanj, amb prop de 120.000 catòlics en 81 parròquies registren prop de 30.000 fidels expulsats o pròfugs, i prop de 20 parròquies foren ocupades per les formacions armades sèrbies y musulmanes, o foren exposades a les contínues operacions bèl·liques d'uns i altres».

Al final del seu missatge, els bisbes llancen aquesta dramàtica crida: «Vivint i compartint amb el poble tots els dolors i sofriments d'aquests esdeveniments bèl·lics, en nom de tots els amenaçats, expulsats, pròfugs, de les persones desarrelades dels seus territoris, sobretot en nom dels nostres fidels catòlics, els bisbes preguem i demanem amb força:

—que cessi el vessament de sang, els assas-

sinats de gent innocent i la destrucció dels seus béns;

—que es posi fi a qualsevol mena de "neteja ètnica";

—que es permeti urgentment l'enterrament dels morts abandonats, cada un segons el seu ritu religiós;

—que, com més aviat millor, siguin alliberats dels camps de concentració els presoners de guerra i els detinguts innocents;

—que puguin tornar a les seves llars els pròfugs i expulsats;

—que es garanteixi la lliure circulació dels ajuts humanitaris destinats als més necessitats».

Firmen aquest missatge-crida, datat a Mostar el 2 d'agost:

Mons. Vinko Puljic, arquebisbe metropolità de Vrhbosna

Mons. Franjo Komarica, bisbe de Banja Luka
Mons. Ratko Peric, bisbe de Mostar-Duvno i administrador perpetu de Trebinje-Mrkanj.

(FIDES)

IRAN

Crisi de l'integrisme islàmic

Des dels anys de l'oposició de Jomeini contra el règim dictatorial del sha, l'islam xiïta fou reduït a una mera ideologia al servei de la política. Actualment, el clergat xiïta està polititzat fins a l'extrem i no aconsegueix ocultar la seva xarxa de poder i de riqueses, cosa que el posa en oberta contradicció amb les seves pròpies creences i amb els objectius de la revolució jomeinista.

Mentrestant el poble, que ha hagut de suportar els durs anys del període revolucionari i la llarga guerra contra Iraq, veu avui molt reduïda la seva capacitat econòmica. Una part de la població fa responsable al mateix Islam dels errors dels seus polítics i, per això, va cada vegada menys a les mesquites, abandona la pràctica religiosa i fins i tot les creences. Aquest refús de la religió identificada amb l'estat és un fenomen sense precedents en una societat musulmana. (*Le Monde diplomatique*)

S'esfuma l'«ombra» de Jomeini

FRANÇA

Màxima distinció per a Gustavo Gutiérrez

PARÍS.— El teòleg peruà Gustavo Gutiérrez, un dels fundadors de la «Teologia de l'Alliberament» va rebre el maig passat la insígnia de cavaller de la Legió d'Honor de mans del president francès. François Mitterrand lloà del sacerdot de Lima, «la coherència entre la fe i la lluita contra l'exploació, la pobresa i la misèria», i arribà fins i tot a preguntar-se: «¿què és la fe si no es tradueix en l'orga-

comentat que aquests elogis només pot rebre'ls a França una teologia que no sigui francesa i que exerceixi les seves nobles activitats a milers de quilòmetres de distància (ARM).

ALEMANYA

Necessitat d'una agència de premsa catòlica

FRIBURG.— L'antic director de les Edicions Saint-Paul i president de la Comissió APIC, Hugo Baeriswyl, va fer una visita la Conferència de Bisbes Europeus (CES). En aquesta ocasió, els bisbes van alabar els seus grans mèrits a favor de la premsa catòlica a Suïssa i a l'estranger. M. Baeriswyl va presentar la situació actual i la importància de l'agència de premsa catòlica APIC i va conversar amb els bisbes sobre els punts importants i els projectes de futur. Malgrat les dificultats d'ordre financer, els bisbes estan convençuts de la necessitat d'una agència de premsa eclesial. (APIC)

«Misereor» ha distribuït 322 milions de marcs el 1992

BERLÍN.— Misereor, l'obra d'aju-

da mútua dels bisbes catòlics alemanys ha distribuït, el 1992, 322,4 milions de marcs alemanys per 2.803 projectes de desenvolupament d'arreu del món. Segons l'informe publicat pel juliol, 1022 projectes han estat finançats a l'Àfrica, 754 a Àsia-Oceania, 924 a Amèrica llatina i 112 a països europeus. Es tracta de projectes que tenen com a objectiu l'educació, la sanitat, el desenvolupament agrícola i comercial, les infraestructures per a la vida social i l'ajuda d'urgència. Des de la seva creació el 1959, Misereor ha recollit més de 6 mil milions de marcs que han estat invertits en 66.797 projectes. (FIDES)

FRANÇA

El patriarca llatí de Jerusalem, Michel Sabbah, en una conferència de premsa

PARÍS.— «L'acord de principis entre l'OAP i el govern israelià sobre l'opció "Gaza- Jericó tema preferent" és un pas decisiu per una solució al conflicte que oposa els palestins amb l'Estat d'Israel», va declarar Mons. Michel Sabbah, patriarca llatí de Jerusalem durant una conferència de premsa celebrada a París. Mons. Sabbah és a

França invitat per Mons. Duval, president de la Conferència episcopal i per Mons. Delaporte, president de la comissió de Justícia i Pau. Malgrat les reaccions negatives dels extremistes i les qüestions no resoltes com l'estatut de Jerusalem i els dels palestins en un estat independent, Mons. Sabbah s'ha mostrat més aviat optimista.

Les reaccions que vénen de part dels extremistes de les dues bandes no inquieten gaire Mons. Sabbah: «Fa 70 anys que els dos pobles es barallen, s'odièn i es maten entre ells. La nostra manera de veure l'altre només pot ser amb condicions». Ha declarat que tanmateix és cert que cada un dels camps desitja la pau, la justícia i la seguretat de tots dos pobles. (APIC)

EL SALVADOR

L'Església condemna la recrudescència de la violència

SAN SALVADOR.— L'Església catòlica d'El Salvador denuncia la recrudescència de la violència produïda pels «esquadrons de la mort». Mons. Arturo Rivera y Damas, arquebisbe de San Salva-

dor, ha demanat al govern del president Alfredo Cristiani que persegueixi els culpables i destrueixi les estructures de les unitats paramilitars que sembren el terror.

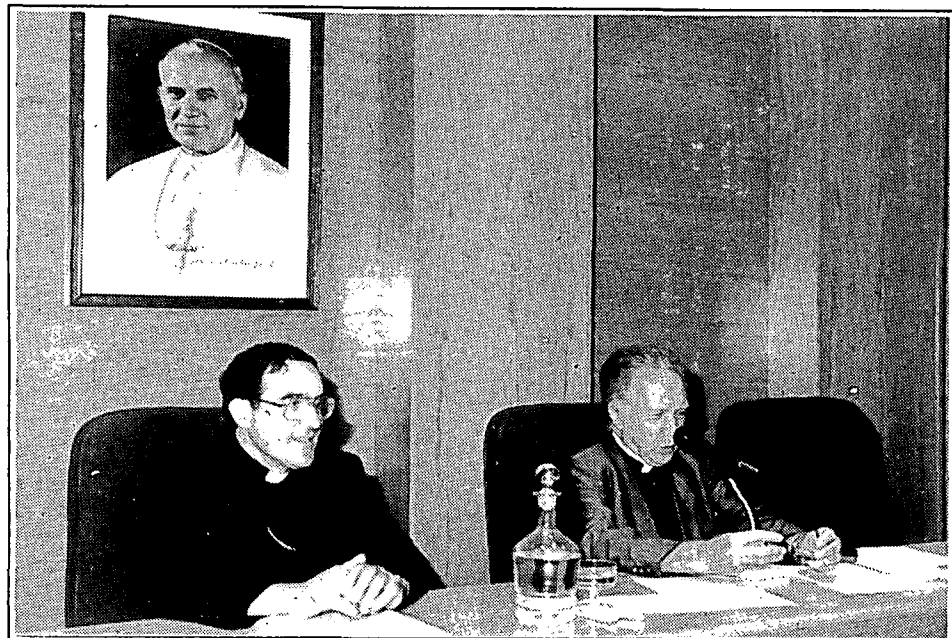
L'arquebisbe ha denunciat una nova sèrie de violacions dels drets de l'home. Un noi va ser raptat i assassinat, el 18 d'agost a la capital. Actes de violència tenen lloc poc abans de la campanya electoral.

Un informe de l'ONU publicat el juny, subratlla que els comerciants continuen finançant els «esquadrons de la mort», que han produït més de 10.000 víctimes durant la guerra oficialment acabada el 1992. Al mes d'abril, un dels presumptes assassins de Mons. Romero ha estat amnistiàt. La universitat centramericana dels jesuïtes ha presentat una querrela al Tribunal Suprem contra la decisió del Parlament i del Govern d'acordar l'amnistia per als autors de violacions dels drets de l'home durant la guerra civil. La creació de grups paramilitars ha estat obra del major Robert d'Aubuisson, fundador del partit Arena, actualment desaparegut. També va ser al cap de l'escamot que assassinà Mons. Romero. (MP)

Mitterrand condecora Gustavo Gutiérrez

nització d'una societat i en la defensa dels pobres?» Paraules que no han deixat de cridar l'atenció en la boca del president d'una república zelosament laica. El teòleg francès Paul Valadier ha

Un dels conferencians, R. Arnau, amb el bisbe Lluís

La concelebració diària a la capella central del seminari

Amb el títol de «Teologia i Pastoral dels Sagraments»

Resposta massiva dels preveres al curset d'estiu

TORTOSA

Del 30 d'agost al 3 de setembre, al seminari diocesà es va celebrar un curset de *Teologia i Pastoral dels Sagraments* amb el complement *Temes d'actualitat*.

Cent deu sacerdots amb dotze seminaristes majors hi varen assistir, la qual cosa significa la pràctica totalitat del presbiteri diocesà actiu. Els comentaris dels participants foren molt positius. Amb tot, acudim al cap de la Delegació del Clergat —Domingo Escuder— com la persona més qualificada per tal que ens expliqui l'abans, el durant i el després d'aquesta setmana.

—L'èxit ha superat les previsions de l'empresa. És opinió que tothom comparteix. ¿A què ho atribueix vostè?

—En primer lloc, que ha estat una decisió presa per tot el presbiteri. Hem estat legisladors i súbdits. La Delegació va fer una consulta a tots els preveres. Dos acords van marcar la tònica de les respostes: dedicar a la nostra formació, amb rigor i seriositat, un curset anual i una reunió al mes.

La resposta era sincera. La secularització, el pluralisme religiós, la cultura dominant exigeixen enfortir la nostra identitat.

En segon lloc, som conscients que la concepció estàtica de sentir-se format, en el moment de sortir del seminari, l'hem de canviar per una altra de dinàmica, de formació permanent. No falten buscadors de Déu, el que falta és professionalitat en aquells que hem de marcar el camí per trobar-lo.

—S'ha dit que el bisbe Lluís ha estat, de fet, el pal de paller i el gran motor d'aquestes jornades. ¿És així?

—El Sr. Bisbe va fer seu el compromís del presbiteri i l'ha volgut portar fins a les últimes conseqüències. Li ha donat prioritat absoluta. La majoria dels temes i noms han estat suggerits per ell. Ha revisat personalment tota la preparació i, finalment, no ha sortit del seminari en tota la setmana. Crec que està tot dit. El Sr. Bisbe està molt convençut del paper que han de tenir els laics en l'Església, però sap que som els preveres els qui hem de desvetllar en ells aquesta inquietud.

—Descrui'ns els trets de la setmana.

—Mirant-lo a posteriori, el curset s'ha basat en tres pilars: l'estudi, la litúrgia i la convivència. Pel que fa a l'estudi, ha estat una setmana densa, tres conferències amb les corresponents reunions de grup i posada en

comú. Hem estat tot el dia escoltant, reflexionant i comunicant. L'altre pilar, la litúrgia, a mi m'ha impactat. Cerimònies molt preparades i cants molt encertats i apropiats. L'ambient litúrgic semblava monàstic. I per últim, la convivència. No és gens fàcil que, amb més de cent homes convivint durant una setmana, no s'hagi detectat el més mínim símptoma de malestar. Gosaria dir que la geografia de la setmana ha estat

edat, exposats respectivament per Josep Insa i Joan Viñas; un tema polític-econòmic: la integració a Europa, que posà sobre la taula Lluç Beltran, de la Complutense; i, finalment, un de filosòfic: la postmodernitat, que vaig presentar jo mateix. Ha estat una finestra oberta al món, el món en què viuen la fe els nostres fidels i on nosaltres pastorem el ramat que se'nsha encomanat com a pastors.

—Somniem en el després...

— «L'aventura de l'apostolat s'ha d'assentar en la solidesa doctrinal».

— «Ha estat una setmana oberta al món».

— «Hem d'elevat el to vital del nostre sacerdoci».

— «Ens hem rejuenit i hem sortit més amics»

el somriure ample i l'alegria manifesta. Ens hem rejuenit i hem sortit més amics.

—¿Està d'acord que la meitat de l'èxit es deu a la categoria i dots de comunicació dels conferencians?

—Hem tingut molt sort. Vam encertat amb els mestres. Ramon Arnau, de València, va desenvolupar, en cinc conferències, el tema dels *sagraments com a accions de Jesucrist en l'Església i per a l'Església*. És tan gran comunicador com teòleg. De tots és coneguda la competència de Pere Farnés a qui vam encomanar la vessant litúrgica, concretament la preparació i presidència de les celebracions. Això va fer que les aportacions dels grups fossin molt riques i el diàleg molt viu.

—En la segona part es va notar un ritme in crescendo. Parli'ns dels dos últims dies.

—El tema dels tres primers dies va ser monogràfic: els sagraments. Però el prevere és per a la missió i ha de conèixer el món en què es mou. Vam incloure dos temes eclesials de la màxima actualitat: el nou Catecisme que analitzà Joan Guiteras i el problema de l'hermenèutica bíblica, que tractà Josep Lluís Arin; dos reptes pastorals: els joves i la tercera

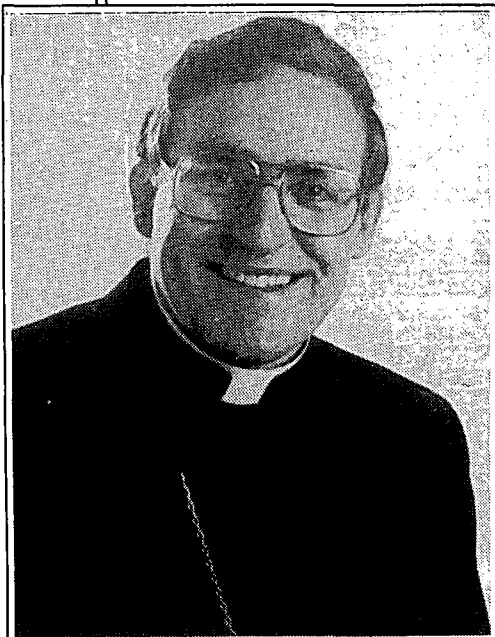
—No és qüestió de somnis sinó de projectes detingudament pensats i programes ja elaborats. Un comitè tècnic té la missió d'escollir aquells articles sobre *Teologia dels sagraments* que consideri més adients, els enviarem als monitors de cada arxiprestat i els preveres els treballaran en la reunió mensual d'estudi. Tenim set esquemes de treball, un per a cada mes. L'aventura de l'apostolat s'ha d'assentar en la solidesa doctrinal. Hem de presentar bé el missatge a un món que el necessita. Hem d'elevat el to vital del nostre sacerdoci.

—¿Vol afegir alguna cosa?

—Únicament subratllar que ha estat una joiosa experiència d'afirmació de la nostra identitat sacerdotal, i de recuperació de la il·lusió i força profètica necessària per continuar predicant allò mateix que predicaven els apòstols.

Les notes vibrants del *Tu es sacerdos in aeternum*, ressonant a l'aula de conferències resumien, més que les paraules de clausura, la profunditat doctrinal, l'alè místic i la fraternitat que havien protagonitzat aquesta experiència d'una nova etapa de formació permanent.

Mons. Martínez Sistach defensa un pacte social per ajudar els dèbils

TORTOSA.— El bisbe de Tortosa, doctor Lluís Martínez Sistach, va defensar la necessitat del pacte social, però no solament limitant-se als aspectes polítics, laborals i econòmics que es negocien aquests dies, sinó també a què tots es comprometin a lluitar per la justícia i a ajudar els més dèbils i pobres de la societat.

El bisbe digué que cal un pacte social a nivell de Catalunya i Espanya, però s'ha d'anar més enllà: que tota persona, tot cristià, es comprometí amb els altres a lluitar per millorar la vida de tothom, en especial dels més necessitats.

El bisbe féu aquesta referència en l'homília que pronuncià davant més de 2.000 persones que omplien la catedral de Tortosa amb motiu de la missa de pontifical per la festa de la patrona de la ciutat, la Mare de Déu de la Cinta.

(E.P.)

Organitzades pel Bisbat de Solsona i Òmnium Cultural

Jornades

«Església i país»

SOLSONA

Els dies 11 i 12 d'octubre, tindran lloc a Solsona unes jornades «Església i país», convocades per la Comissió del IV Centenari del Bisbat de Solsona i per Òmnium Cultural. Començaran el dia 11 a les 11 del matí amb breus parlaments de Climent Forner, director de dites jornades, de Josep Millàs, president d'Òmnium Cultural i de Ramon Llumà, alcalde de Solsona. Després d'aquesta presentació, hi haurà una introducció d'Enric Bartrina sobre *L'aportació del bisbat de Solsona a l'Església i al país*, i una conferència del bisbe Antoni Deig sobre *Les nostres arrels cristianes*.

Durant els dos dies se celebraran diverses taules rodones sobre Església i Ciència; Església i Moviments Socials; Església i Pensament; Cristians i Ensenyament; Església i Mitjans de Comunicació Social; Església i Joventut i Teologia contemporània. A les esmentades taules han estat invitades a participar-hi personalitats de l'Església i del país especialitzades en els diversos camps

d'estudi i reflexió; entre elles els bisbes Jaume Camprodon de Girona i Joan Carrera, auxiliar de Barcelona. Les jornades es clouran el dia 12 a les 5 de la tarda amb la lectura de les conclusions i una conferència de Sebastià Bardolet, abat de Montserrat.

El preu per persona, inclosos tots els àpats i l'allotjament d'una nit, és de 6.000 ptes.

Les jornades són obertes a tothom, per bé que les places són limitades.

Informació: Telèfons (93) 319 80 50 (Òmnium) - (973) 48 06 19 (Bisbat de Solsona).

SOLSONA

1593-1993

400
ANYS

DE BISBAT

El bisbe Joan ha exposat les seves pintures al Museu Diocesà

URGELL

LA SEU D'URGELL.— Onze quadres del bisbe Joan han estat exposats durant el mes d'agost al Museu Diocesà d'Urgell. El Museu exposava també una col·lecció d'aquarel·les, una col·lecció d'objectes de la cultura megalítica i una mostra d'escultura actual.

Les homilies, les cartes pastorals i els articles de premsa configuren el llenguatge ordinari d'un bisbe, però no és habitual veure anunciada una exposició de pintures realitzades per un bisbe. Precisament això és el que ha desvetllat més l'atenció i l'interès dels visitants, que s'han sentit curiosos per conèixer l'obra pictòrica del Bisbe d'Urgell.

L'exposició estava formada per onze quadres, nou olis i dues pintures acríliques, sobre temes diversos: paisatges, monuments i un retrat. Segons els crítics, la qualitat de les obres assoleix un bon nivell, ressalten sobretot el disseny i el dibuix i fan adonar del progrés tècnic que l'artista ha experimentat des dels primers quadres als darrers. Alguns prestigiosos pintors de la comarca assessoren el bisbe Joan en la pintura i algun cop l'han acompanyat en la realització de l'obra en plena naturalesa. La dedicació a la pintura és, però, esporàdica i ocasional. Al bisbe Joan li serveix per concretar la seva sensibilitat artística i sobretot per a repòs espiritual.

Tres exposicions més han acompanyat la del bisbe Joan. Un dels seus preceptors, Vicens Viladès, ha exposat una col·lecció d'aquarel·les i Albert Villaró ha presentat una mostra de l'art megalític. Simultàniament el Museu acollia una mostra d'escultures amb obres dels

Dues de les obres de Mons. Martí i Alanis exposades al Museu Diocesà d'Urgell

artistes locals Josep M. Xart, Carme Invernó i Philippe Lavaill. El marc d'aquestes mostres d'art actual ha estat les noves dependències d'ampliació del Museu recentment acabades. Les exposicions

d'art actual constitueixen un atractiu, completen i contrasten l'art històric del fons del Museu Diocesà.

■ Antoni Mirabet

Amb motiu del casament civil de Chabeli Iglesias i Ricard Bofill júnior

Mons. Ricard M. Carles va prohibir la celebració religiosa

El proppassat dissabte, onze de setembre, l'arquebisbe de Barcelona, Dr. Ricard M. Carles, a través del canceller-secretari, va fer pública una nota en què prohibia expressament la celebració de qualsevol acte litúrgic en el transcurs de la cerimònia d'enllaç civil de Chabeli Iglesias i Ricard Bofill júnior, a l'edifici Walden de Sant Just Desvern. L'arquebisbe es pronuncià d'aquesta manera davant la voluntat expressada per familiars dels nuvis al rector de Sant Just Desvern de celebrar una Eucaristia durant el casament, i les gestions que fins a l'últim moment es van fer al bisbat. La nota, que reproduïm íntegrament, era la següent:

«Tot havent-nos assabentat que s'ha anunciat per al dia d'avui la celebració d'una Missa, fora de lloc sagrat, en el recinte del taller d'arquitectura del Sr. Ricard Bofill, al costat de l'edifici Walden, a la demarcació parroquial de Sant Just Desvern i en ocasió d'un matrimoni civil. Per evitar la confusió dels fidels i vetllar per la dignitat de la celebració dels sacraments, prohibim que cap sacerdot, secular o religiós, diocesà o extradiocesà, celebri la Santa Missa, en el lloc esmentat o en qualsevol altre. Advertim que en cas d'incompliment, es prendran les mesures canòniques que corresponguin. Encomanem al Sr. Capellà Rector de la Parròquia de Sant Just Desvern la vigilància de què aquesta disposició sigui complida fidelment.»

● C.C.

ESGLÉSIA I ESCOLA

Nou curs escolar

En la nostra societat el mes de setembre marca l'inici de moltes activitats relacionades amb el curs escolar. El fet que infants, adolescents, joves i molts adults «comencin» un nou curs condiona el ritme de vida d'innombrables institucions socials i de gairebé totes les famílies. Qui més qui menys, tothom sap que el mes de setembre posa punt final a moltes coses i és inici de noves activitats. Aquest és el nostre cas.

¿Quants cristians tenen la vista posada en aquest període de temps que va de setembre del 93 al juliol del 94? Jo diria que tots. Perquè no solament comença el nou curs escolar, sinó que quasi tot repren el ritme normal de funcionament. Les vacances han significat una mena de ruptura i ara, amb un moviment que accelera de mica en mica, tot es posa en marxa novament.

Quantes possibilitats de fer coses ens ofereix el nou curs! ¿Sabrem aprofitar-les?

En l'àmbit estrictament escolar el curs 93-94 està marcat per la implantació del cicle mitjà de l'Educació Primària, aquesta nova etapa que cursaran tots els nens i nenes a partir dels sis anys d'edat i fins als dotze.

Però ens enganyaríem si creguéssim que el canvi només afecta aquest sector de la població escolar i els mestres que treballen en aquest cicle. La reforma educativa comporta un compromís extraordinari per als directius i professors de totes les escoles del nostre país.

En concret, per als professors cristians la nova ordenació del sistema educatiu comporta un repte al qual hem de donar una resposta generosa. Es tracta

de millorar la qualitat de l'educació que impartim, i això implica, també, assegurar que la nostra acció docent esdevingui un servei des de la fe i un testimoni de la nostra vinculació al Crist.

No cal dir que el grau d'aquest compromís augmenta quan és tota la institució escolar la que es professa cristiana. Llavors és el conjunt de la comunitat educativa que ha de ser vehicle d'evangelització. ¿Ens ho hem plantejat seriosament? ¿Assumim fins al fons la responsabilitat que això comporta? El nou curs escolar 93-94 ens oferirà moltes ocasions de demostrar-ho.

I encara un altre repte, també relacionat amb el nou curs escolar. Segons el calendari del Concili de les Esglésies de Catalunya l'etapa diocesana ha de tenir lloc en el curs 1993-1994. Per tant, aviat rebrem orientacions concretes per participar-hi activament, un cop escollits els temes que seran objecte de reflexió per part de tots i que donaran lloc a les conclusions conciliars. Des d'aquest punt de vista, el període que ara encetem serà d'una importància extraordinària. ¿Sabrem treure'n tot el profit possible?

I podríem considerar encara més possibilitats de servei en el marc del curs 1993-1994. Tant de bo que la nostra Església i tots els qui la formem estiguem a l'altura de les circumstàncies. Tindrem temps de parlar-ne.

■ Francesc Riu

Per a les comunitats cristianes de Catalunya
IMPORTANT NOVETAT EDITORIAL

PREGUEM EL SENYOR

PREGÀRIES DELS FIDELS

Formularis preparats per Mn. Pere Farnés

Moltes de les pregàries d'aquest llibre provenen de formularis emprats per cristians que ens han precedit en una mateixa fe i en un idèntic amor a Jesucrist. Resulta expressiu que també hi figurin altres compostes de bell nou, perquè la tradició orant de l'Església abasta tots els temps. Tant de bo que aquestes pregàries constitueixin un instrument eficaç perquè les comunitats cristianes de Catalunya puguin acomplir cada dia millor el seu ofici del poble sacerdotal i no cessin de pregar pel nostre món.

(De la presentació de Mons. Ricard M^o Carles, Arquebisbe de Barcelona)

De venda a llibreries

Format: 17 x 24 cms. 479 pàgines - Impres a dues tintes.
Preu: 3.500 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.
Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

Càritas locals ajuden a acollir els refugiats de Bòsnia

Set bosnians recuperen la pau a Alforja

TARRAGONA

El proppassat diumenge van arribar a Alforja, un poble a l'arquebisbat de Tarragona, set dels 106 refugiats de Bòsnia que van venir a Catalunya el 31 de juliol passat, a iniciativa de l'Associació de l'Ajuda al Poble de Bòsnia. De moment, 76 d'aquestes persones es troben en la casa de colònies de Castellet i Gornal, i altres 33 estan acollides en la casa de colònies a Gualba, ambdues cedides per l'arquebisbat de Barcelona.

La iniciativa va sortir de l'Associació de l'Ajuda al Poble de Bòsnia, que agrupa diverses entitats civiques, dedicades a organitzar l'ajuda a aquest poble europeu submergit en un conflicte bèl·lic des de fa 2 anys. Entre aquestes organitzacions, s'inclou el grup de Reus de la Plataforma contra l'Europa del Silenci, que pel setembre de l'any passat va impulsar Càritas local d'Alforja a llençar una campanya de recollida d'aliments, roba i medicaments per al poble de Bòsnia. En haver trobat molta bona resposta entre més d'un miler d'habitants d'Alforja, Càritas d'aquest poble va consultar amb les autoritats i les organitzacions locals, la possibilitat d'acollir una família de refugiats. El mes d'agost els representants de Càritas van convocar els habitants d'Alforja a una reunió, en la qual la gent es va comprometre a

Els habitants d'Alforja s'han esforçat perquè els bosnians puguin portar a terme una vida normal ben lluny de la dels improvisats camps de refugiats. S'ha habilitat una part de l'edifici de la rectoria i tot el poble ha contribuït portant mobles, roba i tota mena d'accessoris

prestar l'ajuda continua o puntual, que va oscil·lar entre 100 ptes. fins a 5.000 ptes. mensuals.

Fins i tot, Càritas d'Alforja va demanar la col·laboració a altres pobles de la comarca perquè, segons afirma la portaveu d'aquesta organització, Isabel Llopis, «el poble d'Alforja viu bàsicament de l'avellana que no té molt de futur, la gent viu sota mínims i sola no podria portar a terme aquesta ajuda». De fet, els pobles d'Almóster, Vilaplana, Aleixar, Maspujols i Riudoms col·laboraran amb Alforja en assegurar la manutenció dels set refugiats bosnians. Aquesta ajuda mensual o també donatius

puntuals vénen de part dels ajuntaments, de Càritas i de les famílies d'aquests pobles.

Esforç solidari col·lectiu

Entre els set bosnians que han vingut a viure a Alforja es troben: una mare amb dos nens de 10 i

12 anys i una àvia amb dues filles i un nebot de 10 mesos. «Tenim interès de que siguin dues persones adultes de manera que no se sentin aïllades per la qüestió de l'idioma» explica Isabel Llopis.

Els refugiats viuran en una part de l'edifici de la rectoria del poble habilitada especialment pels joves que voluntàriament van prestar la seva ajuda en les tasques relacionades amb l'acollida d'aquestes persones. «Al poble d'Alforja tindran de tot» —afirma Isabel Llopis i fa un elogi de l'actitud solidària dels habitants del poble que han portat mobles, roba i tots els accessoris perquè els bosnians puguin portar a terme una vida normal. Fins i tot, el grup de teatre local va fer una actuació especial en la qual va recaptar 110.000 ptes. destinades totalment a finançar l'acollida dels 7 refugiats.

«Tot sembla indicar que la cosa funciona» —assegura Isabel Llopis i afegeix: «Som un poble petit, on ningú és foraster i ens interessem els uns pels altres».

El fet que els refugiats bos-

nians que han arribat a Alforja siguin musulmans no és cap inconvenient per al poble: «Ho respectem i els oferim el que tenim» —diu la portaveu de Càritas local.

Integració paulatina

Per la seva banda, el grup de refugiats de Bòsnia acollits de moment a Castellet i Gualba han rebut classes de català durant el mes d'agost i ja han demostrat, segons afirma Isabel Llopis, «un interès enorme per la nostra llengua i els nostres costums». I continua: «Volem convidar-los a que comencin a conèixer amb la realitat del nostre país, la qual tracten amb un gran respecte».

Pel que fa a l'adaptació dels bosnians que han sol·licitat l'estatus dels refugiats polítics, de moment està previst donar-los classes de català i escolaritzar els nens. «Volem que recuperin la pau i la normalitat que no tenen des de fa 2 anys» —diu la portaveu de Càritas local.

● G.I.E.C.

FETS I CRITERIS

A propòsit de la crisi italiana

Fa bastants anys que Itàlia travessa una crisi que en lloc de disminuir s'ha eixamplat i ha assolit dimensions preocupants.

Si volem tenir-ne una certa imatge global, hem de recordar el fenomen particular de la màfia, difosa des de molts anys a Sicília, que ha tingut irradiacions en la mateixa política italiana.

Els anys de les brigades roges es van caracteritzar per un terrorisme de caire desestabilitzador, sense que es pogués precisar qui movia els fils. El prestigi i la lucidesa del president Pertini ajudà molt a mantenir un clima d'una certa serenitat. L'execució del demòcrata-cristià Aldo Moro fou un moment de màxima dificultat cívica.

En el camp de la política, la democràcia cristiana aconseguí evitar una victòria del partit comunista italià, que avançava molt sota la direcció de Berlinguer. Durant pràcticament quaranta-cinc anys, amb diferents fórmules d'aliança amb altres partits, la Democràcia Cristiana s'ha mantingut en el govern.

Les coses s'han posat més difícils perquè aquests últims anys la crisi política ha quedat marcada per la corrupció. A més d'això, o per aquesta causa, ha sorgit una forta divisió en la unitat política dels catòlics. Un exemple clar d'aquesta divisió foren els resultats del passat 6 de juliol a Milà, on només el 9,4 per cent va votar la Democràcia Cristiana, quan el 22 per cent de la gent va a missa els diumenges. A la crisi dels partits s'hi ha afegit l'escàndol provocat per les denúncies dels magistrats contra dirigents polítics, en les quals se'ls acusava de cobrar tangents, comissions importants de diner per a persones o per al finançament dels partits.

Pel que fa al clima de violència, últimament uns

casos esgarriuosos i preocupants han ocasionat una forta sotragada a la seguretat nacional. Em refereixo als atemptats terroristes del 28 de juliol proppassat a Roma i a Milà, que s'esdevingueren a ambdues ciutats amb menys d'una hora de diferència i feriren vint-i-dues persones a Roma i en mataren cinc a Milà.

No es pot oblidar la forta recessió econòmica que viu Itàlia, com s'ha manifestat amb la progressiva devaluació de la lira en el mercat europeu i internacional; però des del punt de vista econòmic, Itàlia encara es manté al setè lloc entre els països més industrialitzats.

Referent a la crisi política, els demòcrata cristians volen presentar un partit laic que proposi la solidaritat, la justícia social, els valors de la vida, de la família, de la llibertat d'escola... Sense pensar a fer aliances prèvies a les eleccions, saben que han de comptar amb el Partit Demòcrata-social (antic partit comunista) i amb l'anomenada Lega (liga llombarda), partit format pels qui estan a favor de la «protesta» contra allò que no funciona en l'administració pública i en la política fiscal.

Tota aquesta situació ha provocat desànim, però també una reflexió sobre les causes i les possibilitats d'una reacció moral, forta i coratjosa, que porti a una solució positiva i valenta amb vista a refer el teixit social, polític i econòmic de la societat italiana.

Els italians són fonamentalment un poble d'artistes. Això vol dir que mantenen la creativitat i la fantasia, capacitats que els fan aptes per afrontar les crisis amb fórmules noves.

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

L'Institut de Teologia de Barcelona

Ofereix a tots els fidels —joves, homes i dones, religiosos i religioses— la possibilitat d'assolir una sòlida formació cristiana. Les classes es donen en horari vespertí, de dilluns a dijous i el pla d'estudis s'estructura en tres anys. La matrícula pot ser «ordinària» (a totes les assignatures), o «extraordinària» (a determinades assignatures) o «olent» (sense passar exàmens). En superar totes les assignatures del pla, els alumnes ordinaris i extraordinaris obtenen el *Diplomat en Teologia*.

Dirigiu-vos al servei d'informació, de dilluns a dijous, de 17 a 20. Diputació, 231 (Seminari Conciliar), 08007 Barcelona. Tel. 454 19 63. Fax. 323 73 73.

Segons l'informe sobre la Realitat econòmica en el món d'avui i el compromís del creient, «també a casa nostra l'abundor d'uns ha deixat i continua deixant en la misèria a d'altres»

El Consell Pastoral de Girona vol que l'Església en doni exemple

Cal democratitzar les institucions financeres

GIRONA

El Consell de Pastoral del bisbat, integrat per una vintena de laics i una quinzena de sacerdots i religiosos, ha fet un informe sobre la Realitat econòmica en el món d'avui i el compromís del creient en el qual demana «la democratització de les institucions financeres i el propi sistema econòmic». Amb tot, el Consell adverteix que «el primer pas i l'últim l'hem de donar la gent corrent, perquè si d'una

banda caldrà exigir de les administracions les reformes amb vista a un més just repartiment de la riquesa, d'altra banda cap millora no tindrà sentit si alhora no es van generalitzant les actituds solidàries entre els mateixos components del cos social».

El compromís dels creients

En aquest aspecte, l'informe remarca el compromís de tots els creients «en una opció preferencial o amor pels pobres». Per això, diu, «els cristians hem de

ser lúcids i crítics amb el nostre model de societat. El Consell Pastoral afirma que «el desenvolupament i la riquesa que avui tenen els països del Nord s'ha fet a costa de l'empobriment de gran part de la humanitat i també a casa nostra, l'abundor d'uns ha deixat i continua deixant en la misèria uns altres».

Fer possible la fraternitat

Davant d'aquesta situació, l'informe afirma que «creure ens obliga al despreniment que faci possible la fraternitat». Concretament, afegeix que «l'austeritat més que una actitud previsor, l'hem d'entendre com un allunyar-se dels béns que enlluernen... i d'auster n'és més el que no ha de menester que el que es mortifica». Segons el Consell «l'estalvi és una virtut econòmica potser necessària, però no cristiana perquè els avars també estalvien». Sobre aquest mateix tema, afegeix: «Si ens hem de convertir dels hàbits i les actituds consumistes, tot i essent bo l'estalvi, és molt millor exercitar-se en l'austeritat».

Per últim, el document també diu que «caldrà revisar la comunicació de béns entre les Esglésies locals». I afirma que «cal apropar el patrimoni de l'Església als germans que més ho necessiten».

■ M.C.

■ M. Caballé

CARTA DOMINICAL

L'Orde de la Mercè i Barcelona

L'Orde de la Mare de Déu de la Mercè ha complert el seu 775è aniversari el dia 10 d'agost. Aquesta commemoració ens alegra a tots, perquè aquest orde és una aportació de l'Església de Barcelona a l'Església universal.

Davant el drama que patia la societat medieval amb el problema sagnant del captiveri, la Verge Maria es va fer Mercè, redemptora, tot manifestant-se a sant Pere Nolasc per inspirar-li la fundació d'un orde religiós destinat a donar la llibertat i a retornar a l'home la seva dignitat.

Quan Nolasc manifesta el seu projecte, tota la societat barcelonina fa seva la iniciativa. Per això, amb la participació de tots, el 10 d'agost de 1218 institueixen l'Orde Mercedari en el lloc més entranyable i universal, a la catedral i davant el sepulcre de santa Eulàlia. El rei Jaume I el Conqueridor en serà el patró, i posa l'orde sota la protecció de la Corona, la privilegia amb el propi escut real i dona als frares una part del seu propi palau reial com a primer convent. El bisbe Berenguer de Palou erigirà canònicament l'Institut, proposa la regla de sant Agustí com a norma de vida, dona la creu blanca de la seu com a testimoni de pertinença i d'afillament i es reserva l'aprovació dels futurs mestres generals.

El capítol de la catedral proporcionarà el treball quotidià i el manteniment dels redemptors, els ofereix l'Hospital de Santa Eulàlia - la institució caritativa més antiga de Barcelona - perquè hi atenguin els pobres i ajudin a recuperar-se els alliberats, que vénen malparats del captiveri.

El poble barceloní hi aportarà el que és més valuós: forneix la dotzena d'homes, de tots els estaments socials, que amb Nolasc, el mercader, vesteixen l'hàbit de santa Maria.

Amb la fundació de l'Orde Mercedari, Barcelona esdevé una ciutat avançada en l'acció social i remarca una dimensió fonamental de l'Església: el compliment pràctic del manament evangèlic de l'amor. Mercè és estimar el proïsme més que un mateix. Els centenars de mercedaris morts en el propòsit redemptor demostren que el seu vot era molt més que una paraula d'un ritual.

Això fa que rememorar aquest 775è aniversari, recordar aquesta advocació de la Mare de Déu com a Mercè, que l'Església barcelonina empara fa prop de vuit segles, no pot quedar en una simple commemoració. Aquest passat heroic ens empeny a mirar el present que estem vivint, que també hi ha calamitats i dolors.

Santa Maria de la Mercè ens assenyala el món de la pobresa, una realitat sagnant a diversos sectors de la nostra societat i tan present a molts barris barcelonins, on l'única perspectiva per a molts és la marginalitat i la delinqüència; la realitat d'aquests milers de persones (l'u per mil de la població) internades a les nostres presons; la prostitució i la droga; la nostra cultura consumista, que també té trets esclavitzadors...

Santa Maria de la Mercè, «princesa de Barcelona», sempre ha trencat les cadenes. Ho recordem, ho celebrem i volem continuar aquestes tasques que atenen, i no pas poc, els membres de l'Orde Mercedari.

■ † Ricard M. Carles

Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

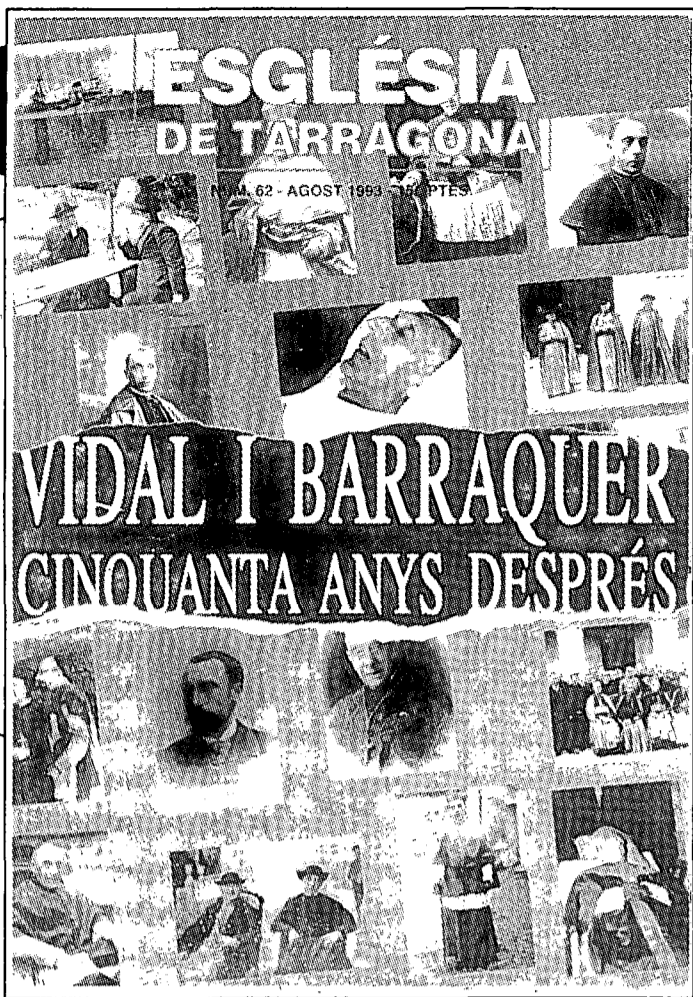
Demagògia

No cal dir que els catalans ens hem sentit molestats per la portada d'un periòdic de fora de la nostra terra, en la qual s'acusava Catalunya de perseguir l'idioma castellà, igual com el règim anterior ho havia fet amb el català...

Negant, d'entrada, aquesta acusació per absurda i per demostrar un absolut desconeixement de la realitat, em sembla que és molt important el fet que reconeguim que, en efecte, el règim anterior, i creiem que amb el seu beneplàcit, va perseguir la nostra llengua i, per afegidura, tot allò que pogués animar l'esperit català.

Sento, sincerament que es produeixin aquests fets tan lamentables. I només voldria que entenguessin que aquestes actituds causen un mal irreparable a allò que diuen estimar més i que sacralitzen en tot moment: la unitat. Una unitat que nosaltres hem donat mostres d'acceptar en un concepte més ampli: la unitat en la diversitat. No en la uniformitat que ells aspiren.

■ Oriol Camps

Portada del n. 62 d'Església de Tarragona, publicació mensual de l'arxidiòcesi tarragonina, dedicat en gran part al cinquantenari de la mort del cardenal Vidal i Barraquer

En el 50è aniversari de la seva mort i amb assistència de l'episcopat català

Tarragona homenatjà el cardenal Vidal i Barraquer

El propassat diumenge 12 de setembre tingué lloc a la catedral de Tarragona, amb l'assistència de l'Episcopat Català i d'autoritats de la vida política i social del país, una celebració commemorativa, de recordança i d'homenatge al que fou carde-

nal arquebisbe de Tarragona, Francesc Vidal i Barraquer, amb motiu del cinquantè aniversari de la seva mort, a l'exili, a Friburg (Suïssa) el 13 de setembre de 1943. Centenars de fidels ompliren la Seu tarragonina en un acte ple de fervor i senzillesa.

Al'acte litúrgic, celebrat a la catedral de Tarragona davant de més d'un miler de persones, hi participà la majoria del clergat tarragoní i comptà amb la presència també de bona part dels bisbes i abats de Catalunya: el cardenal Narcís Jubany, Dr. Joan Martí Alanís, bisbe d'Urgell; Mons. Lluís Martínez Sistach, bisbe de Tortosa i quatre dels bisbes auxiliars de Barcelona: Mons. Joan Carrera, Mons. Carles Soler Perdigó, Mons. Jaume Traserra, Mons. Joan-Enric Vives. També hi assistiren els abats Sebastià Bardolet i Cassià M. Just (Montserrat), el P. Maur Esteva (Poblet) i el P. Edmon Garreta (Solius). Representant els seus bisbes que havien excusat l'assistència concelebraren juntament amb els bisbes i abats presents Mn. Enric Sala (Girona), Mn. Josep Llanas (Lleida), Mn. Salvador Bardolet (Vic) i Mn. Manuel Guiu (Solsona).

Abans d'iniciar-se la celebració els bisbes, presidits per l'arquebisbe metropolità i primat, Mons. Ramon Torrella, dipositaren un ram de flors sobre la tomba del cardenal Vidal i Barraquer a la capella dels sants Fructuós, bisbe, Auguri i Eulogi, diaques i màrtirs d'aquesta església al segle III. Les autoritats civils estigueren presidides pel M. Hble. President del Parlament de Catalunya, Sr. Joaquim Xicoy, acompanyat del conseller d'Ensenyament, Sr. Josep M. Pujals, del conseller del Medi Ambient, Sr. Albert Vilalta, de l'alcalde de Tarragona, Sr. Joan Miquel Nadal i l'alcalde de Cambrils, Sr. Josep Pedrell i Font. També ocuparen uns llocs reservats els familiars del Cardenal.

La celebració fou molt participada. Les pregàries i els cants ben preparats. La coral dels Amics de la Catedral alternà i reforçà alhora els cants de l'assemblea. En des-

taquem el *Glòria*, musicat per Mn. Miquel Barbarà, el qual féu de solista del cant del salm del exiliats *Vora els rius de Babilònia*. Abans de l'ofertori es realitzà, per expressió desig del Sr. Arquebisbe, una col·lecta extraordinària destinada al Centre Català de Solidaritat el tema de la qual «Tu ets el centre de la nostra solidaritat» era imprès

al sobre on els fidels dipositaren les seves ofrenes. Aquest servei solidari ha estat promogut per les Càritas de Catalunya amb l'objectiu cabdal de lluitar contra la drogodependència i treballar per la reinserció dels drogaaddictes.

Us oferim el text íntegre de l'homilia del Dr. Ramon Torrella així com el vibrant i emotiu

parlament que féu en cloure l'acte Mn. Martí Aixalà, canonge de la Seu de Tarragona. Especialment emotiu fou el moment en què, abans de cloure la celebració es llegí el text del Missatge Pontifici signat pel cardenal Àngel Sodano i enviat per Mons. Mario Tagliaferri

● M.A.C.

Telegrama de la Santa Seu

«Monsenyor Ramon Torrella Cascante, arquebisbe de Tarragona.

El Sant Pare saluda amb gran afecte els pastors i fidels de Tarragona i altres diòcesis de Catalunya, amb motiu de la solemne celebració eucarística, amb la que vol commemorar el cinquantè aniversari de la mort del cardenal Vidal i Barraquer, i encoratjar-los a fer d'aquesta efemèride, una ocasió propícia per reforçar els llaços de comunió en l'Església i la voluntat de pau, amor i reconciliació en els cors.

Al mateix temps, convida a tothom a un decidit afany en l'edificació del Regne de Déu, fent cada cop més present entre les persones, les famílies i la societat els genuïns valors evangèlics, que porten a un compromís cristià més gran, una més gran participació en la vida litúrgica, i caritativa de l'Església, i a un renovat dinamisme apostòlic, mentre encomana a tothom a la maternal protecció de la Santíssima Verge perquè el seu Fill diví, continui vessant abundoses gràcies sobre aquesta estimada arxidiòcesi i sobre tot Catalunya, sa santetat imparteix complagut la implorada benedicció apostòlica».

Cardenal Angelo Sodano, secretari d'Estat

De l'homilia del Dr. Ramon

Aquesta celebració, amb motiu del 50è aniversari de la mort del cardenal Vidal i Barraquer, ens ofereix l'avinentsa d'una recordança i d'un homenatge, que són, per part nostra, exigència de veritat i de justícia, sense contradir la voluntat testamentària del cardenal que no volia «ni oració fúnebre ni honors de cap mena», cosa que —en el seu moment— es complí al peu de la lletra.

En el testament del cardenal hi trobem aquesta primera afirmació: «Perdono de tot cor els meus enemics, els qui han malparlat de mi, m'han calumniat i m'han injuriat. Els desitjo tota mena de bé i de prosperitat».

Tota la vida del cardenal Vidal i Barraquer pot resumir-se amb aquestes paraules: estimà la justícia, treballà per la pau, visqué l'anhel de la reconciliació.

És conegut el seu exili forçat a l'inici i durant la guerra civil, com també l'oposició constant del general Franco al seu retorn a l'Església de Tarragona. D'altra banda el cardenal féu tot el que estigué al seu abast per aconseguir la reconciliació de les «dues Espanyes», com ho demostren les seves nombroses cartes al papa Pius XI i al cardenal Pacelli.

A ell li semblava conforme a la lògica de la pau que un gest de reconciliació hauria estat més evangèlic. El cardenal no comprenia com hi podia haver cristians, àdhuc eclesiàstics, que, per principi, s'oposessin a l'acabament de la guerra fratricida mitjançant una negociació. Tenia la profunda convicció que «amb una entesa caritativa i justa es podia aconseguir molt més que amb la victòria completa per les armes. Una victòria així —escrivia— deixaria els esperits amarguejats, humiliats i poc disposats al perdó i a l'oblit».

En la persona del cardenal Vidal i Barraquer, els pastors

Mons. Torrella, camí de l'altar. A primer terme, el president del Parlament, M.H. Sr. Joaquim Xicoy

Demà farà cinquanta anys que els ulls tan nets del cardenal Francesc d'Assís Vidal i Barraquer es cloïen en la benaurança dels qui veuen Déu. També en la de la posada dels perseguits per causa de la justícia, dels quals es dona el regne i en la dels sacrificadors que seran anomenats fills de Déu. Aquesta triple benaurança de la vida, la mort del just, a l'hoança de la unitat divina, s'unifica i es resumeix en la benaurança única dels humils.

Aquest home que des de la seva adolescència, al col·legi dels jesuïtes de Manresa, i marcadament endut per les coses de Déu, en la serena ardència de l'hora de la seva mort, fou consumit per aquella mateixa llum divina de les visions ignasianes del Cardener, i en l'adoració de la voluntat de Déu i la submissió als seus designis, fou consagrat en el tercer grau de la perfecta militat i veié acceptada la seva ofrena de Déu gran preu al servei de Déu i del seu poble.

Si els ulls baixos de la Santa Faç entusiasmaven la petita Teresa de Lisieux, és en la seva veu velada per la mort i pel silenci, que l'Església de Tarragona i les del principat català van recuperant a poc a poc, durant aquests últims cinquanta anys, els ulls grans del bon pastor, segons la vella, tan bella, descripció d'Aberci, i en la faç del crucificat, miliaida certament, es feia transparent, un sol misteri, la faç transfigurada del Ressuscitat.

La humilitat del Cardenal

El que sorprèn del Sr. Cardenal —i no dic que sorprèn, perquè hi ha coses que als cristians no ens haurien de sorprendre— el seu capteniment perfectament humil; militat en la veritat i en la caritat. Una actitud que com a forma de vida eclesial ha

Torrella

em un model a imitar per la seva vida a l'Església i a la societat catalana. El que ens ha d'estimular a la bona diòcesis catalanes, desitjosos, per la riquesa i la grandesa de l'amor de Déu, la seva Església sigui el primer lloc on es trobi el camí de l'evangelització. La celebració de gràcies dominical. La celebració de la Eucaristia, tota la comunitat d'aquests anys amb Aquell de qui ha vingut, sobre l'Esperit Sant, a qui sigui donada la

Parlament de Mn. J. Martí i Aixalà

estat consagrada per la primera encíclica del papa Pau VI i que en la seva versió humanística de virtuts civils, un dels nostres filòsofs havia sintetitzat en el seny, la mesura i la intel·ligent ironia, oposada a qualsevol absolutisme, com a formes de vida catalana. Formes que, «ones vénen, ones van», com diu el poeta, ens feien cap de Grècia, la Roma eterna adoptava i la cristiana batejava en l'Esperit Sant. Potser per això, també per això, la romanitat era una fervorosa devoció i una considerada obligació del cardenal Vidal i Barraquer fins a la fi de la seva vida. I el concepte del dret, en aquest home de lleis, era, tal com volia el seu mestre espiritual, el gran Dr. Torras i Bages, el de la prudència jurídica per a trobar el mitjà més just i el camí més recte per a la santedat de cadascú i la plenitud del bé o, si voleu, la pau de tots.

La caritat i el seny jurídic que el P. Miquel d'Esplugues proposava, l'any 1916, com una vocació del nostre poble, com «l'ideal de la Mercè» o de la redempció amplíssima i profunda en tots els ordres, trobaria en aquell bisbe que havia estat consagrat dos anys abans a la Seu de Tarragona, el seu exponent altíssim, que no defugiria mai l'intercanvi civilitzat i digne, ni amb els seus contradictors ni amb els seus propis enemics, fins al lliurament i tot de si mateix com a rescat, si l'intercanvi de raons es fa impossible.

És justament per aquell capteniment humil que el Dr. Vidal i Barraquer a Solsona, durant els primers cinc anys i mig del seu pontificat, va viure aquella forma de vida apostòlica que ben segur li hauria abellit continuar tota la vida. No cercà l'ascens, fins i tot el defugí quan es presentà d'una manera prou amable. I només l'obediència inqüestionada, una mica com la mort de si mateix, el separà de la seva Església, l'esposa inseparable.

A Solsona es féu present en la humilitat acollidora que vol fer del bisbat la casa pairal i de la porta de palau la porta del ramat amb la qual el bon pastor de l'evangeli s'havia comparat. La seva caritat en l'epidèmia de 1918, reproduí la vella estampa del gran Carles Borromeo en la pesta de Milà, que tant havia impressionat el Duc de Feria i que després Manzoni ens ha contat. El bisbe de Solsona no tenia uns testimonis tan excepcionals. Però al senat de Madrid, com a representant de la

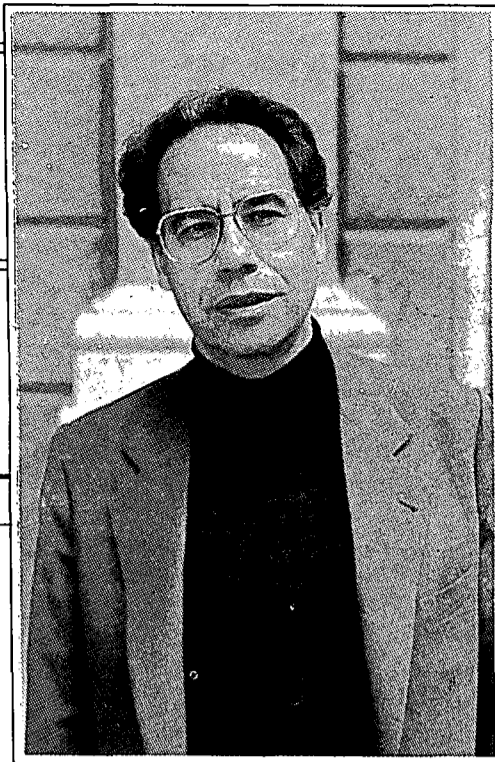
Província Eclesiàstica Tarraconense, no era petit tampoc l'afecte que es guanyava entre els patricis per la seva mesura i dignitat.

Una intensa activitat pastoral

A Tarragona va ser l'arquebisbe, el metropolità i el cardenal. Durant el seu pontificat tarragoní providencialment va haver de presidir també la Conferència de Metropolitans de l'Església espanyola. Aquí va viure els atzarosos temps del Directori, els difícils de la República i la tragèdia dels inicis de la guerra civil. La seva vinguda com a arquebisbe de Tarragona, on abans ja havia estat canonge, provisor i vicari general, era segons el Dr. Cardó com una restitució amb escreix que omplia de goig aquesta Església.

Com a metropolità maldà per una pastoral de conjunt de les esglésies de Catalunya amb el suport d'unes institucions autòctones, que van des de la reforma litúrgica, del moviment catequètic i bíblic, especialment l'Obra del Sant Evangeli, vinculada al Foment de Pietat Catalana, a l'Obra dels Exercicis Espirituals i a la Federació de Joves Cristians. Conseqüent amb el seu esperit col·legial intentà dues vegades la preparació d'un concili provincial que les circumstàncies polítiques impediren.

Com a president de la Conferència de Metropolitans va treballar per aconseguir fórmules moderades de convivència entre

més enyorament encara dic, l'exili l'exilià de la pàtria lluminosa dels sants màrtirs. Segur, però, com un que ja no viu per si mateix, sinó només pel servei que pot prestar amb el seu escreix de vida. Servei que ell esmerçà organitzant en la clandestinitat l'ajuda material i espiritual als perseguits i en proposar obertament un armistici als bel·ligerants i la promoció d'una conferència de pau amb l'ajuda de les potències europees. Però la veu del profeta es va perdre en el desert. I perduda la veu, tampoc no fou possible la paraula. La paraula de pau que s'encarna en l'ave de l'àngel i reviu en la salutació del Ressuscitat.

A aquell home que només volia la pau, amb una corona de màrtirs intercessors de la ciutat terrana, com Prudenci, i com Maragall, reconciliar les esglésies cremades amb l'aigua beneïda dels perdons, se li va donar només

Aquest home que des de la seva adolescència, al col·legi dels jesuïtes de Manresa, fou marcadament endut per les coses de Déu, en la serena ardència de l'hora de la seva mort, fou consumit per aquella mateixa llum divina de les visions ignasianes del Cardener

l'Església i els governs central i autonòmic, també entre la Generalitat i la República. Les tesis del cardenal eren les mateixes de l'Església i que han esdevingut prou clàssiques: neutralitat de l'Església envers els partits o règims polítics i acatament degut als governs legalment constituïts. I aquest era l'esperit de la Carta Col·lectiva de 1931 inspirada i redactada pel cardenal i adoptada col·legialment, aquesta sí, per tot l'episcopat. Però la intransigència d'uns i el sectarisme d'altres van fer impossible la convivència, i sense ella tampoc no foren possibles tantes coses, que com he dit abans, eren promesa ja d'un bell esplet. Tantes coses que ja no foren mai més i tantes altres que s'han refet i fins i tot s'han fet com a filles del somni del vell profeta, però que sense ell no han estat com haurien pogut ser.

Durant la seva presidència de la Conferència de Metropolitans la primàcia de Tarragona ha trobat potser l'exercici més efectiu de tots els temps, i l'eix Roma-Tarragona i d'aquesta amb les esglésies hispàniques necessària remuntar-se potser al pontificat d'Himeri per trobar algun precedent il·lustre i documentat.

L'exili

La guerra civil exilià el cardenal de la seva pàtria i de la seva Església, i amb més enyorament encara, com testimonia la seva obsessió constant per la sort del Dr. Borràs i dels seus preveres i fidels immolats, amb

una postguerra i un exili més dur per haver estat fidel a la consciència i als principis tan lúcids que havia signat en la carta col·lectiva del 31.

El restant, i tot el que no he dit, com diu el llibre bíblic de les Cròniques, està escrit en els llibres que tots sabeu, no tant per a la vergonya, com per a la penitència i la reconciliació.

El crit de les Lamentacions: «És bo d'esperar en el silenci la salvació de Déu», resumeix l'actitud dels últims anys d'aquell gran vell, lleugerament encorbat, com diu el prior de la Valsainte, a qui impressionava per la noblesa i al mateix temps per la humilitat del seu posat.

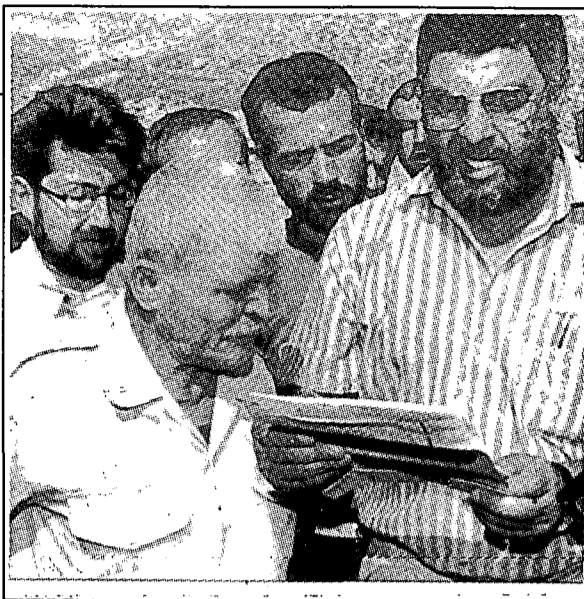
Un silenci que segons l'expressió de sant Ignasi d'Antioquia, com el de Déu, parla pel que fa i és ben conegut pel que calla. Un silenci actiu i religiós, sagrat com el de la divina litúrgia, que la neu del paradís blanc de la Valsainte feia sovint ben corporal i que ens impedia i tot avançar més enllà d'aquella solitud sonora aquell matí de maig del gran retorn.

Un silenci, ben segur, perquè ressoni la lletra del seu testament, programa i compromís, amb la música de l'«estimeu-vos els uns als altres», vers de l'alel·luia prescrit aquest diumenge i divisa episcopal del cardenal Vidal i Barraquer.

Un silenci també que ens permeti sentir avui i fer sentir, per fi, els cants de festa i el goig d'aquests ossos humiliats.

El Papa beneeix una nena lituana, abillada amb el vestit tradicional, que li ofereix un ram de flors a la sortida de la catedral de Vilnius

Un palestí llegint la llista dels deportats per Israel i que podran tornar immediatament a casa seva

El president egipci Hosni Mubàrak, rep el capdavanter de l'OAP, Iàsser Arafat al Caire, abans de la firma de l'acord amb Israel

7, dimarts

Nicòsia: el procés de pau al Pròxim Orient

Iàsser Arafat busca adeleradament l'aval dels països àrabs per la pau amb Israel. Els avals, diguem suport, de Síria i d'Egipte són essencials per recuperar la confiança dels palestins als territoris ocupats, on cada dia es fan més forts els extremistes d'Hamas. De moment, Síria s'ha limitat a mostrar-se indiferent... Per altra banda ha sorprès el decidit suport del president nord-americà, Bill Clinton, el qual ha adreçat una carta a nou països àrabs de la regió demanant el seu suport per a l'autonomia palestina. Malgrat els bons ànims, el camí de la pau és difícil, ple d'obstacles. Avui àrabs i israelians re- prenen les converses a Washington, sense eufòries sobre la proximitat de la pau.

Mostar (Bòsnia): la guerra dels Balcans

Els cascos blaus espanyols desplegats a Mostar han aconseguit finalment posar en marxa l'evacuació de ferits croats i musulmans. Ha estat necessari que el comanament dels cascos blaus espanyols posés d'acord els caps dels exèrcits croat i musulmà per poder procedir a l'evacuació dels ferits. Mentrestant, els serbis que assetgen Sarajevo han amenaçat de respondre contundentment qualsevol provocació musulmana. I el president croat, Tudjman, va reiterar que no faria cap concessió en la qüestió de la sortida al mar plantejada per Izetbegovic, i que va ser la causa del trencament de les negociacions.

Nova York: el problema de Somàlia

El secretari general de les Nacions Unides, Butros Gali, ha demanat personalment al govern italià que «retardi el replegament de les seves forces» a Mogadiscio. El govern d'Itàlia havia decidit retirar els seus soldats de la capital somali, vistos els problemes dels seus oficials amb el comanament internacional de l'ONUSOM (Operació de les Nacions Unides a Somàlia)...

8, dimecres

Washington: el procés de pau per al Pròxim Orient

Continuen adeleradament les anades i vingudes diplomàtiques per poder arribar a la firma de l'acord Israel-OAP. El president egipci, Mubàrak va intensificar els contactes amb Arafat —ahir es reuniren al Caire—, també el primer ministre israelià, Rabin, i el president USA, Clinton. Sembla que la dificultat està en el reconeixement mutu d'Israel i l'OAP. Jerusalem insisteix que l'OAP ha de modificar la seva carta —que advoca per la destrucció d'Israel—; la qüestió sembla que es podria resoldre amb una declaració política que els dos s'intercanviarien durant la firma de l'acord sobre Gaza i Jericó el vinent dia 13 a Washington. Mentrestant, ahir els militants dretistes i religiosos jueus es concentraren a Jerusalem per protestar contra el pla de pau...

Nova York: la crisi dels Balcans

El president bosnià, Alija Izetbegovic, va participar ahir en una reunió a porta tancada del Consell de Seguretat de l'ONU, on va exposar les «correccions» sobre el mapa de pau de Ginebra i que ell considera necessàries per garantir la supervivència del futur Estat musulmà... Per altra banda l'Alta Comissaria de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR) va denunciar els horrors que es produeixen als camps de concentració de l'exèrcit croat, on els presoners són greument maltractats i els supervivents es troben al límit de la seva resistència física i psicològica.

9, dijous

Jerusalem: la pau no és fàcil

Quan tot semblava que la pau era a dos passos, un obstacle al si del govern Rabin fa témer que no es pugui arribar a la firma de l'acord de pau palestino-israelià tan aviat com semblava. El ministre de l'Interior israelià s'ha vist obligat a presentar la seva dimissió davant les acusacions de corrupció i malversació de fons... El ministre, Aryeh Deri, és precisament el líder del partit Shass, actualment coaligat amb el partit laborista del primer ministre. El perill de la dimissió és en si el Shass es retira del govern, i aquest quedi en minoria i hagi de plantejar-se la crisi total. En aquest cas la firma dels acords de pau podria allargar-se indefinidament. Mentrestant Arafat, per la seva banda, ha convocat la cúpula de l'OAP per aconseguir llum verda per a l'autonomia de Gaza i Jericó...

Ciutat del Cap: la democratització sud-africana

En el primer discurs durant la gira que Nelson Mandela ha emprès per la regió del Cap, es mostrà convençut que ha arribat el moment que la comunitat internacional aixequi les últimes sancions contra Sud-àfrica. Durant els anys 1991-1992 se suprimí el boicot internacional en els camps cultura, esportiu i científic. Ara resten les sancions de l'ONU sobre les armes, els equipaments militars i nuclears, i el petroli. La primera reacció favorable a la crida de Mandela ha estat per part de Suècia, que ja havia ajudat molt el CNA, i que ha anunciat que l'aixecament de sancions es farà «en els pròxims dies»... Mentrestant, l'extrema dreta blanca continua la seva campanya contra les reformes, i el líder del Moviment de Resistència Africana (AWB), Eugene Terre Blanche, ha dit que s'ha creat una situació en la qual la guerra «és més a prop que mai» a Sud-àfrica.

10, divendres

Jerusalem: reconeixement mutu Israel/OAP

Israel i l'Organització per a l'Alliberament de Palestina (OAP) s'han reconegut mútuament i, des d'ara, queda obert el camí de la firma del primer acord sobre l'autonomia dels territoris ocupats, ara Gaza i Jericó, el vinent dilluns, dia 13. El més important del fet és que aquestes autonomies fan possible parlar de la futura solució global dels territoris ocupats. La pau és difícil i lenta, i caldrà, des d'ara, anar llimant asprors, odis i rancúnies, que des de fa setanta anys s'han anat creant entre les dues ètnies.

Mogadiscio: una ajuda humanitària conflictiva

Des que les Nacions Unides acordaren ajudar humanitàriament Somàlia, els conflictes s'han succeït ininterropudament i han obligat els cascos blaus de l'ONU a intervenir militarment moltes vegades. Mentrestant Muhammad Farah Aidid, el senyor de la guerra (que ningú no sap on para) va ordenant i dirigint les hostilitats contra les forces de pacificació de l'ONU. Ahir atacaren en una emboscada les forces pakistaneses i americanes de les NU, al sud de Mogadiscio. Els combats duraren tot el dia i el primer balanç és d'un casc blau pakistanès mort i altres vuit de ferits. Entre els milicians somalis no s'han pogut calcular les baixes que alguns compten en desenes i altres en centenars.

Atenes: eleccions anticipades

A mitjans del vinent mes d'octubre se celebraran eleccions anticipades a Grècia per renovar el Parlament. El govern, presidit per Konstantinos Mitsotakis s'ha vist obligat a aquesta convocatòria a causa de les «dissidències» en el partit conservador i a les corrupcions que s'han detectat.

BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA

➤ Els primers 189 dels expulsats per Israel al Líban, el desembre passat, tornaran a casa els propers dies, abans del 17 de setembre. La resta de deportats, 209, podrà fer-ho progressivament d'aquí a finals d'any.

➤ Després de 300 anys de domini blanc, els ciutadans negres de Sud-àfrica podran supervisar el govern, mentre es preparen les primeres eleccions lliures pel 27 d'abril de 1994...

➤ La Comunitat Econòmica Europea ofereix un pla quinquennal de 600 milions de dòlars, per al període 1994-1999, destinat al desenvolupament dels territoris ocupats per Israel i que l'OAP administrarà en virtut dels acords d'autonomia a punt de firmar-se...

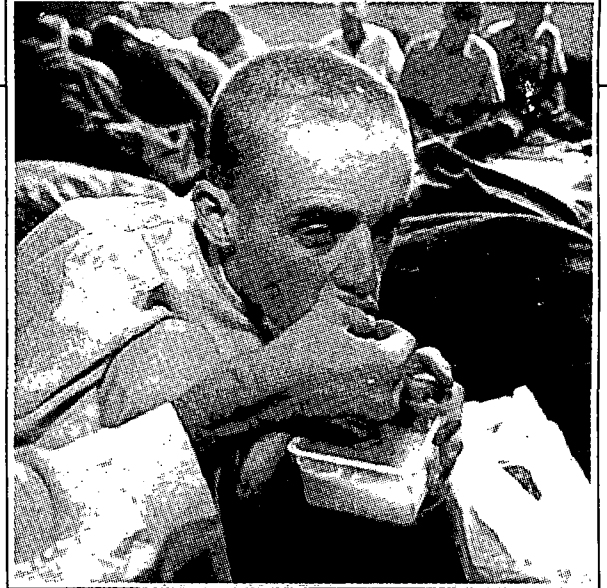
➤ El president Ieltsin ha demanat la presència a Moscou de l'equip mèdic que va intervenir-lo d'una hèrnia discal, a Barcelona, l'any 1990, per tal que li facin una revisió. Ieltsin ha qualificat l'equip mèdic català com «els millors metges del món»...

Una manifestació jueva, contrària als acords de pau aconseguits entre Israel i l'OAP

Nelson Mandela saluda una nena blanca durant la seva gira de propaganda per la regió del Cap

Un presoner musulmà alliberat del camp de presoners croat de Dretelj, menjant àvidament per refer-se de la fam passada...

11, dissabte

Jerusalem: s'ha obert la porta de la pau per al Pròxim Orient

Després de la firma del document pel qual Israel reconeix l'OAP, i viceversa, el primer ministre israelià va declarar: «Hem obert la porta de la pau». La firma dels acords sobre Gaza i Jericó es durà a terme dilluns, 13 a Washington, i Rabin i Arafat seran els signants de l'històric document. El ministre israelià d'A.E., Shimon Peres, confia que, possiblement la setmana vinent, es firmi un acord amb Jordània... I mentre els EEUU, segons el president Clinton, es disposen a ajudar econòmicament l'OAP per la reconstrucció del país, els extremistes palestins protesten iradament contra Arafat qualificant-lo de traïdor i amenaçant-lo de mort.

Belgrad: la guerra dels Balcans

Un batalló de tropes d'èlite sèrbies de Bòsnia, s'ha sublevat exigint augment de sou... Aquest fet demostra, una vegada més, les dificultats econòmiques que imperen a l'antiga Sèrbia on, segons els sublevats, es prepara una batalla decisiva contra els «que s'han enriquit a l'esquena dels altres», amb «la benedicció del poder actual».

Nova York: el drama de Somàlia

El secretari general de les Nacions Unides, Butros Gali, va acusar el «senyor de la guerra», Aidid, de la matança de Mogadiscio, i defensà els soldats de l'ONU que repel·liren l'emboscada preparada pels guerrillers somalis, originant més de cent ferits i un nombre indeterminat de morts. Itàlia, per la seva banda, va denunciar que «matar dones i nens és l'antítesi d'una missió humanitària». Finalment de Washington arriba la notícia que el Senat nord-americà ha exhortat el president Clinton perquè justifiqui la presència de tropes a Somàlia o a retirar-les...

12, diumenge

Jerusalem: el procés de pau per al Pròxim Orient

Mentre s'ultimen a Washington els preparatius per a la firma de l'acord palestino-israelià, continuen a Jerusalem i a altres punts de l'Estat jueu les manifestacions en pro i en contra de la pau. Mentre seguidors incondicionals d'Arafat manifesten el seu entusiasme, els extremistes de l'integrisme mostren la seva ira i provoquen continus desordres. Ahir, a Ram Allah, dos palestins contraris a la negociació foren morts a trets per l'exèrcit israelià...

Ginebra: la crisi dels Balcans

Els presidents de Croàcia, Tudjman, i de Bòsnia, Izetbegovic, viatjaran dimarts vinent a Ginebra per fer un nou esforç negociador que aplaní el camí vers un acord tripartit amb els serbis, segons va confirmar el mediador comunitari en la crisi dels Balcans lord David Owen, després d'un llarg dinar de treball amb els ministres d'Afers Estrangers de la Comunitat Europea celebrat a Alden Biesen (Bèlgica)... Mentrestant, a Nova York, a la seu de les Nacions Unides continua la discussió sobre la formació del tribunal que ha de jutjar els crims de guerra comesos a Bòsnia, tot i que es dona el cas que els jutjats han de ser, precisament, els vencedors.

Santiago de Xile: el vintè aniversari del cop d'Estat de Pinochet

Ahir se celebrà a tot Xile el vintè aniversari de la mort del president Salvador Allende a causa del cop d'Estat de l'exèrcit capitanejat per Pinochet. A la capella de la Casa de la Moneda se celebrà una missa en sufragi de les víctimes del cop d'Estat. Però els nostàlgics partidaris del general Pinochet varen retre-li un homenatge. Pinochet va reconèixer els «excessos» d'aquells dies però va atribuir-los al «descontrol mental»...

13, dilluns

Washington: el procés de pau per al Pròxim Orient

Israel i l'Organització per a l'Alliberament de Palestina posaran avui solemnement fi a trenta anys d'hostilitats. El president Clinton s'ha constituït en amfitrió de la cerimònia a la qual assistiran 2.500 invitats privilegiats. Déu faci que aquest acte sigui el seriós inici d'una esperada pau, i que els inconformistes entrin en raó i s'incorporin al compromís de fer-la possible... Segons l'acord que es firma avui, les forces israelianes tindran set mesos, fins al mes d'abril de l'any que ve, per retirar-se dels territoris de Gaza i Jericó, s'han cursat ordres al cap de l'Estat Major de l'exèrcit general Ehud Barak, per tal que això sigui una realitat... Per altra banda, continuen els incidents sagnants: a Gaza, tres soldats israelians foren assassinats a trets, i també moriren a trets altres tres palestins; i al sud de Tel Aviv un palestí va matar a ganivetades el conductor d'un autobús...

Zagreb: la guerra als Balcans

Les forces secessionistes sèrbies llançaren un míssil contra un barri de Zagreb, i atacaren tres localitats dels afores de la capital croata, i continuaren els enfrontaments a la regió litoral de Gospic. Després de la relativa calma a Bòsnia, es tem que els serbis revifin la guerra amb Croàcia. Notícies de Brussel·les informen que el secretari de Defensa Les Aspin, ha anunciat que els Estats Units i els seus aliats de l'OTAN planegen enviar 50.000 soldats a Bòsnia per garantir un eventual acord que posi fi a la guerra. Aspin va avisar que el Congrés USA podria ser reticent a enviar soldats a Bòsnia si els europeus no envien almenys la meitat d'aquest contingent necessari per aplicar la pau.

El principat pirinenc europeu

El proppassat mes de juliol, el principat d'Andorra es va convertir en el membre 184 de les Nacions Unides. El cap de govern andorrà, Òscar Ribas, utilitzà el català, l'idioma oficial del principat, en el seu discurs d'ingrés a la sala de l'Assemblea General. Per primer cop el català era emprat i escoltat a l'ONU. Un fet de gran transcendència històrica.

L'entrada d'Andorra a l'ONU, es produeix gairebé un any després que ho fessin altres països europeus de reduïdes dimensions. És el cas de San Marino i Liechtenstein. Seixanta-dues mil persones viuen en els 464 km² del principat, situat entre Espanya i França, en la zona axial dels Pirineus centrals.

L'ambaixador espanyol a Andorra, José Manuel Paz Agüeras, presentà recentment les seves credencials als dos coprínceps del país. La presència d'ambaixadors a Andorra està autoritzada des de l'entrada en vigor, el 4 de maig passat, de la nova Constitució andorrana. Significa un pas gegantí per a la transició, des d'un règim feudal—l'antiga Carta Magna datava del 1280— a un Estat de dret homologable amb qualsevol país europeu. Una evolució necessària i vital per no perdre el vertiginós tren europeu de les acaballes de segle cap al segle XXI.

El títol de cap d'Estat continua compartit pels dos coprínceps. El bisbe d'Urgell, monsenyor Joan Martí Alanís, d'una banda, i el president de la República Francesa, François Mitterrand, per l'altra. Amb la Constitució de 1993 perden els seus poders executius, i la seva funció en el futur serà d'àrbitres i moderadors, tot i que perquè una llei elaborada pel Parlament tingui validesa haurà de ser rubricada per ambdós.

Andorra celebrarà eleccions legislatives el pròxim 12 de desembre, per primera vegada amb el sistema de circumscripció única. La modernització de l'Estat pirinenc és condició indispensable per entrar a formar part d'una nova gran Europa.

■ Miquel Àngel Codina

NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA

➤ Fidel Castro, al cap de trenta anys de revolució, ha autoritzat el treball privat a Cuba, que podrà dur a terme a partir d'aquest moment, qualsevol ciutadà de l'illa... De mica en mica...

➤ El rei Hussein de Jordània va declarar a la televisió britànica que el seu país és a prop de firmar un acord amb l'Estat hebreu... i que potser podria firmar-se la setmana vinent.

➤ Els Dotze, en un gest ple de simbolisme, han invitat oficialment Arafat a Brussel·les, i la Comunitat Europea atorga un ajut financer de 75.000 milions de pessetes per als territoris ocupats.

Salutació episcopal

Litúrgia

El diumenge 5 de setembre, a la plaça de la Catedral, rebíem l'ordenació episcopal tres preveres de Barcelona: Mons. Jaume Traserria, Mons. Joan-Enric Vives, i el que firma aquestes lletres. Fou una celebració plena de joia i de bellesa, en el context d'una assemblea que respirava fe, pregària, sentit d'Església, alegria de familiars i d'amics. La salutació que vaig adreçar aleshores, abans d'acomiar l'assemblea, als qui estaven reunits, he pensat que podia fer-se extensiva als lectors de *Catalunya Cristiana*. També ells formen part dels qui foren en aquell moment destinataris de les meves paraules. Heus aquí el text:

La lloança de les meravelles de Déu

D'aquí a poca estona, acabada la gran assemblea eucarística dominical, cadascú de nosaltres tornarà a casa seva portant al cor la glòria d'aquesta celebració, i disposat a traduir-la en bones obres.

Abans d'acomiar-nos, deixeu que, en nom dels altres germans que han rebut avui l'episcopat, i també en nom propi, prengui ara la paraula per «anunciar amb goig la salvació, davant del poble, en dia de gran festa!».

«No podem deixar d'anunciar-la. Ho sabeu prou, Senyor!».

És la nostra missió de pastors de l'Església, dels bisbes juntament amb els preveres i els diaques: anunciar i fer pre-

■ Pere Tena

sent l'obra de la salvació de Crist per a tots els homes. És la missió dels Dotze, de Pau, i de tots els qui els han succeït legítimament a través dels segles en aquest ministeri. Des d'aquell vespre del primer diumenge de l'Església, quan Jesús, el Crucificat, es féu present, viu i ressuscitat, enmig dels reunits, i els anuncià la pau, els confià la missió rebuda del Pare, els donà l'Esperit Sant, i els féu ministres de la reconciliació entre Déu i els homes.

Ho hem escoltat en l'evangeli d'avui, i s'ha realitzat en nosaltres i per a vosaltres, aquesta tarda de diumenge. No hem estat nosaltres els protagonistes. És el Ressuscitat el qui ho ha fet, a través de l'acció sacramental dels bisbes presents, per la força de l'Esperit Sant.

Com heu pensat en nosaltres, Senyor del'Església! Com l'estimeu, i com vetlleu per ella, Vós, pastor i bisbe de les nostres ànimes! «Quantes meravelles heu fet a favor nostre!».

Salutació als participants

Vosaltres heu volgut participar en aquesta assemblea en la qual hem estat ordenats. Us ho agraïm de tot cor. Heu fet molt bé de participar-hi. Així heu fet visible l'Església que acull els pastors que Déu li envia; l'Església que creu, estima i espera, que lloa el Senyor i

pelegrina en aquest món.

Heu volgut també expressar-nos així l'efecte que ens teniu. Us som ben coneguts, i us coneixem. Som gerres de terrissa que portem el tresor del ministeri apostòlic. Us agraïm de tot cor la vostra presència.

Sou els nostres familiars estimats, amb els quals compartim la carn i la sang, les hores tristes i les hores joioses més entranyables. En l'alegria d'aquesta tarda, no ens oblidem dels qui ens han precedit i reposen en la pau de Crist.

Som del vostre presbiteri de Barcelona, i estem units també a vosaltres, amics preveres d'altres Esglésies, per una fraternitat sacramental; amb vosaltres compartim, juntament amb els diaques, una mateixa missió de reunir el poble de Déu en l'Esperit Sant. La vostra participació, amb la dels seminaristes, ens encoratja.

Sou els germans en l'episcopat, que ens porteu la visibilitat del col·legi episcopal, i el testimoniatge de la fe catòlica de les vostres Esglésies, en primer lloc d'aquesta Església de Barcelona i de l'Església de Roma, que és el centre de la comunió eclesial. Pel vostre ministeri, el Senyor ens ha incorporat a la successió apostòlica. Us en donem gràcies.

Sou les autoritats que governen el nostre país i les nostres ciutats, i que cerquen d'assegurar per a tots els ciutadans la justícia

i la pau, la llibertat i el benestar temporal. Us assegurem el nostre respecte, i la nostra ajuda en allò que serveixi al bé comú i a la dignitat de l'home imatge de Déu.

Sou tants i tants amics i coneguts, laics i clergues, religioses i religiosos, amb els quals hem viscut fins ara hores de ministeri i de reflexió, de treball i de pregària, moments familiars i esdeveniments eclesials, l'ordenació episcopal no ens separa gens de vosaltres. Ens han posat al dit l'anell que significa la fidelitat i l'amor a l'Església, Esposa de Déu. Estem més units encara a tots vosaltres.

Conclusió

Pregueu per nosaltres i per la santa Església de Déu, com ja ho feu. «Si el Senyor no guarda la ciutat, és inútil que vigilin els sentinelles».

Estem convençuts, en la fe, i així ho diem en els nostres lemes episcopals, que pasturar el ramat de Déu és una tasca d'amor; que ens toca preparar els camins perquè cadascú pugui trobar-se amb el Senyor; que som col·laboradors de la vostra joia en la mesura en què us ajudem a ser, i som nosaltres mateixos, dèbils a l'acció de l'Esperit Sant: en la unitat del qual donem glòria al Pare, per mitjà del Fill, pels segles dels segles. Amen.

■ Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

Diurne XXV durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera *Is 55:6-9*

Lectura del llibre d'Isaïes

Cerqueu el Senyor, ara que es deixa trobar, invoqueu-lo ara que és a prop. Que els injustos abandonin els seus camins, i els homes malèfics, els seus propòsits; que es converteixin al Senyor i s'apiadaran d'ells, que tornin al nostre Déu, tan generós a perdonar. Perquè els meus pensaments no són els vostres, i els vostres camins no són els meus, diu l'oracle del Senyor. Els meus camins i els meus pensaments estan per damunt dels vostres tant com la distància del cel a la terra.

Salm responsorial *144 (R.: 18a)*

Us beneiré, Déu meu, dia rera dia,
lloaré per sempre el vostre nom.
El Senyor és gran. No us canseu de lloar-lo,
que la seva grandesa no té límits.

R. El Senyor és a prop dels qui l'invoquen.

El Senyor és compassiu i benigne,
lent per al càstig, gran en l'amor.
El Senyor és bo per a tothom,
estima entranyablement tot el que ell ha creat. **R.**

Són camins de bondat els del Senyor,

les seves obres són obres d'amor.
El Senyor és a prop dels qui l'invoquen,
dels qui l'invoquen amb sinceritat. **R.**

Lectura segona *F1 1:20c-24,27a*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis

Germans, tant si surto en vida d'aquesta presó, com si he de morir, sé que Crist serà glorificat en el meu cos. Perquè per a mi, viure és Crist, i morir em seria un guany. Però quan penso que, mentre continua la meua vida, puc fer un treball profitós, no sé pas què escollir; em trobo pres per aquesta alternativa: d'una banda, el meu desig és de morir ja per estar amb Crist, cosa incomparablement millor; però d'altra banda, pensant en vosaltres, veig més necessari que continuï la meua vida corporal.

Ara, a vosaltres, us demano solament això: que porteu una vida digna de l'evangeli del Crist.

Al·leluia *Ac 16:14b*

Obriu, Senyor, el nostre cor
perquè escoltem atentament
les paraules del vostre Fill.

Evangeli *Mt 20:1-16a*

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué als deixebles aquesta paràbola: «Amb el Regne del cel passa com amb un propietari que sortí de bon matí a llogar treballadors per a la seva vinya: va fer tractes per un jornal, i els envià a la seva tasca. Sortí altra vegada a mig matí, en trobà d'altres a la plaça sense feina i els digué: Aneu també vosaltres a la meua vinya; us pagaré el que sigui just. I ells hi van anar. Pels volts de migdia i a mitja tarda, tornà a sortir i va fer el mateix. Una hora abans de pondre's el sol encara en trobà d'altres i els digué: ¿Què feu aquí tot el dia desvagats? Ells li contestaren: És que ningú no ens ha llogat! Els diu: Aneu també vosaltres a la meua vinya. Al capvespre, l'amo de la vinya digué a l'encarregat: Crida els treballadors i paga'ls el jornal. Comença pels que han vingut més tard, i acaba pels primers. Vingueren, per tant, els qui feia una hora que treballaven, i cobraren el jornal sencer. Quan tocava als primers, es pensaren que cobrarien més, però van cobrar el mateix jornal. En veure això, rondinaven i deien al propietari: Aquests darrers han treballat només una hora i els pagues igual que a nosaltres, que hem hagut de suportar tot el pes de la jornada i la calor. Ell va respondre a un d'aquests: Company, ¿quin mal t'he fet? ¿No havíem fet tractes per un jornal? Doncs, pren el que et toca i vés-te'n. A aquest darrer jo li vull donar igual que a tu. ¿Que no puc fer el que vull a casa meua? ¿Tens enveja perquè jo sóc generós?»

Així els darrers passaran a primers, i els primers a darrers».

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: A; ferial: I)

SETMANA 25 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 1a)

SETEMBRE:

19. Diumenge 25 durant l'any: *verd.* Lectures: Is 55:6-9 (Salm 144) / Fl 1:20c-24.27a / Mt 20:1-16a.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Gener (Jenaro), bisbe (de Benevent); santa Maria de Cervelló (o del Socós), verge (mercedària, de Barcelona).

Festes majors: Aiguaviva, Almenar, Avinyó, Begur, Campdevànol, Castellfollit de la Roca, Corró d'Avall, Creixell de Mar, Enviny, Espui, la Granada del Penedès, Montornès del Vallès, Osor, Pla de Sant Tirs, Ridaura, Riudarenes, Sant Esteve d'en Bas, Sant Feliu de Codines, Sant Joan de Palamós, Sant Julià de Vilatorrada, Sant Pere Sallavina, Suterranya, Torelló, Vallbona de les Monges, Vall-llobrega i Verges.

20. Dilluns. Memòria dels sants Andreu Kim Taegon, prevere, Pau Chong i companys, màrtirs (a Corea): *vermell.* Lectures del dia: Ecd 1:1-6 (Salm 125) / Lc 8:16-18.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sants Eustaqui, Teopista (esposa) i fills, màrtirs; santa Càndia o Càndida, verge i màrtir.

21. Dimarts. Festa de sant Mateu, apòstol i evangelista (de Cafarnaüm): *vermell.* Lectures: Ef 4:1-7.11-13 (Salm 18) / Mt 9:9-13.

Bisbat de Girona: festa de la dedicació de la catedral (1038) (*blanc*); lectures: Ac 7:44-50, o bé 1Pe 2:4-9 (Salm 121) / Jo 4:19-24.

ALTRES CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Ifigènia, verge; santa Celina, verge.

Festes majors: Esplugues de Llobregat i Vallirana.

22. Dimecres. Del dia: *verd.* Lectures: Ecd 9:5-9 (Tb 13) / Lc 9:1-6.

Bisbat de Girona: festa de sant Mateu (d'ahir).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Maurici (o Mori) i companys, màrtirs; santa Digna, verge i màrtir; sant Fèlix IV, papa.

Festes majors: Espot, la Portella i Sant Mori.

23. Dijous. Del dia: *verd.* Lectures: Ag 1:1-8 (Salm 149) / Lc 9:7-9.

Arquebisbat de Tarragona: memòria (*ciutat*: solemnitat) de santa Tecla, verge i màrtir (patrona de Tarragona) (*vermell*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Andreu, màrtir; sant Llió o Linus, papa i màrtir.

Aniversari de l'ordenació episcopal (1991) dels bisbes Joan Carrera i Planas i Carles Soler i Perdigó, auxiliars de Barcelona.

Festes majors: Calella, Roda de Ter, Sitges i Tarragona.

24. Divendres. Del dia: *verd.* Lectures: Ag 1:15b-2:9 (Salm 42) / Lc 9:18-22.

Arquebisbat de Barcelona: solemnitat de la Mare de Déu de la Mercè (patrona de la ciutat i l'arxidiòcesi) (*blanc*); lectures: Jr 30:8-11a (Salm 125) / He 12:2-7.11-13 / Jo 2:1-11.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Gerard o Grau, bisbe; sant Pacífic, prevere (franciscà); beat Marc Criado, prevere (trinitari).

Festes majors: Almacelles, Barcelona, Besalú, Calldetenes, Mediona, Santa Coloma de Farners, Escaladei, Talam i Vallgorguina.

25. Dissabte. Del dia: *verd.* Lectures: Za 2:5-9.14-15a (Jr 31) / Lc 9:43b-45. Vespres de demà.

Bisbat de Girona: memòria de sant Dalmau Moner, religiós (dominicà, de Santa Coloma de Farners, Selva) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Mare de Déu de la Misericòrdia (Reus); santa Aurèlia, verge.

Festes majors: Cervelló i Reus.

LA BÍBLIA A L'ABAST

(Is 55:6-9)

Buscar Déu

■ Josep M. Aragonès

L'hora del retorn

La perícopa que proclamem avui pertany al darrer capítol de l'anomenat segon Isaïes. És com un epíleg d'aquesta segona part del llibre del profeta. Com en el pròleg (40:1-11), també en l'epíleg hi trobem el tema de la paraula de Déu i el del nou èxode del poble. Al llarg dels capítols 40-55, l'autor ha anat desgranant la gran profecia del retorn a la pàtria. Ha sonat l'hora de deixar l'amargor de l'exili i de retrobar la dolçor de la llibertat, la felicitat de la pàtria retrobada. De fet ha sonat l'hora de la gràcia de Déu. Per això el profeta clama amb veu forta: *Cerqueu el Senyor, ara que es deixa trobar; invoqueu-lo, ara que és a prop* (v. 6). El nostre text és una invitació al coratge i a l'optimisme. Des de la perspectiva de l'autor bíblic, aquest optimisme té una seguretat d'eficàcia que exclou tota il·lusió vana i que s'expressa amb el mot esperança. Es tracta, doncs, d'una exhortació a mantenir-se fermes en l'esperança en Jahveh que salva. Més encara: Jahveh és l'única garantia de la sola i vertadera salvació. Per això val la pena de fer tots els esforços que siguin necessaris per tal de no perdre'l. I si mai l'hem perdut per culpa nostra —el cas d'Israel que es troba en l'exili per haver abandonat Jahveh— és precis cercar-lo incansablement fins a trobar-lo de nou. Sobretot quan el temps és propici a l'encontre, com en els dies del retorn al país dels pares, tipificat per la reflexió bíblica com el moment en què Jahveh es mostra de nou favorable al seu poble. Amb la lectura d'aquesta perícopa retornem avui al capítol 55 d'Isaïes. Aquest any, el diumenge 18 de durant l'any en vam llegir els vv. 1-3 —vegeu el comentari: «El convidat de l'Aliança», i el 15 d'aquest mateix cicle llegim la continuació del nostre text (vv. 10-11), —vegeu el comentari: «Eficàcia de la paraula de Déu». Així amb la lectura haurem vist gairebé tot el capítol.

«Cerqueu el Senyor»

Cerqueu el Senyor, ara que es deixa trobar (v. 6a). La imatge que fa servir el segon Isaïes —com les de la resta d'aquest capítol— són antropomòrfiques. Ens presenten Jahveh com si fos una persona humana. Quan la dissort s'abat sobre el poble, aquest ho veu com si el seu protector —Jahveh— s'hagués irritat i l'hagués abandonat a la seva sort. Ara que el poble ha pogut retornar del seu llarg i dolorós exili —la seva gran dissort— ho interpreta en el sentit que Jahveh, abandonant el seu enuig, torna a manifestar-se favorable als seus: es deixa trobar. Per això, ell que és inaccessible —transcendent—, ara s'ha situat a prop dels qui l'invoquen. És l'hora, doncs, d'invocar-lo: *Invoqueu-lo, ara que és a prop* (v. 6b), així serà més fàcil que la vostra veu es faci sentir. Afortunadament per a nosaltres, Déu sempre es deixa trobar, perquè és tan a prop nostre, que àdhuc fa camí amb nosaltres. És sempre entre nosaltres.

¿Què vol dir l'expressió cercar Déu? El v. 7 ens dóna la resposta a aquesta pregunta: *Que es converteixin al Senyor... que tornin al nostre Déu.* Es

tracta de canviar personalment de mentalitat i d'actitud. Deixar de fugir de Déu —*que els injustos abandonin els seus camins*—, o deixar de restar parapetats darrera les nostres intencions aïllants —*que els homes malèfics abandonin els seus propòsits*. No és Déu qui s'aparta de nosaltres, sinó que som nosaltres els qui ens apartem d'ell, abandonant-lo, o potser més exactament: abandonant-nos al nostre no-res (Cf. Is 59:1ss.). Cercar Déu voldrà dir, doncs, treure'ns la bena dels ulls, enderrocar el mur que el nostre pecat ha alçat i que cada vegada és més alt i més espès, deixar de ser *injustos i malèfics*. Perquè és l'obstinació a seguir els camins de la injustícia allò que ens allunya de Déu. La injustícia envers Déu —no complir la seva llei— que és a l'ensem injustícia envers els altres. Allà on hi ha injustícia, Déu no hi és, per més etiquetes de religiositat i d'ortodòxia que hi posem. Més encara, per més que ho emmascarem de caritat. No pot haver-hi caritat autèntica allà on hi ha injustícia, ja que la caritat és exigència de justícia. El mal el disfressem de moltes maneres. Però sempre és mal. La recerca i el retrobament de Déu passen pel canvi de mentalitat —*els meus pensaments no són els vostres*—, que fa que abandonem els camins de la maldat per a emprendre el camí de la justícia i de la bondat: el camí de Déu, que és camí de salvació, d'alliberament, d'autèntic i plena realització personal en comunió. Per això Déu proclama per boca del profeta: *Els vostres camins no són els meus* (v. 8).

La paraula es fa camí

Quan el profeta anima els seus companys a la gran aventura del retorn, sols dóna com a garantia la seva paraula profètica. Paraula de Déu, de la qual el profeta n'és el ressò, l'altaveu. El que proposa, doncs, als seus companys d'exili no és més que l'audàcia de la fe. Creure en la paraula. Una paraula que es fa camí i que convida tothom a caminar. A deixar les nostàlgies del passat, a superar l'amargor del present, i a endinsar-se amb fe en el futur que és a les mans de Déu. No és un camí sec. És un camí il·luminat per la fe, com el camí que està sota una tènue boira, que el sol fa brillant, i es deixa endevinar a cada passa que es dóna. La constància en fer una passa darrera l'altra —la constància en creure en la bondat del camí revelat— és el que ens portarà al terme. Estem parlant, de fet, de conversió. Un camí que dura tota la vida. Ningú no pot dir mai: ja he acabat del tot l'esforç de convertir-me. Perquè *els meus camins i els seus pensaments estan per damunt dels vostres tant com la distància del cel a la terra* (v. 9). I aquesta distància sols es pot cobrir amb una vida entera d'esforç i de progressar en l'adquisició de la mentalitat de Déu. És la gran lliçó del nostre text i que Jesús reprendrà en la paràbola del propietari que va a llogar a totes hores treballadors per a la seva vinya (Cf. Mt 20:1-16). A la crida de Déu sols s'hi pot respondre degudament amb una fidelitat constant a partir d'aquest moment. Això és el que volem significar quan diem: Hem d'abastar el cel. O com diu el nostre text: *Cerqueu el Senyor*. El camí que la paraula de Déu fa anunciar al profeta, no és únicament un simple camí geogràfic, sinó espiritual, interior: torneu a Déu i sereu alliberats dels vostres exilis, us trobareu en l'autèntica terra dels pares, la pàtria de Déu.

■ Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit

L'oració de la vida (i II)

«Una veritat sobrenatural que no arriba a tenir una ressonància dins el cor, és que ha perdut el seu caràcter sagrat», escrivia Tilmann. Aquesta ressonància dins el cor és l'oració. Així, doncs, l'oració és la ressonància sentida de la revelació. És cristià tot aquell que sap transformar en oració qualsevol ensenyament. Totes les coses han estat creades per a nosaltres, i es moren de ganes d'entrar dins de nosaltres. Quan el miracle es produeix, aleshores tota la creació es posa a cantar, la vida és una cançó. L'himne de la creació. L'oració és una cançó i una acció de gràcies. Una de les oracions de lloança més corprenedores és el *Benedicite*: El sol, la lluna i els estels, la rosada, la pluja, la neu, l'aigua i el vent; la nit i el dia, la fosca i la llum, les bèsties i l'home són un himne immens que s'eleva des de les valls fins a l'estelada.

I és ben notable que el cant de Daniel convoca a cantar tot l'estol de les coses profanes. És l'oració que fa sant tot allò que toca. Ara que parlem tant del paper dels laics dins l'Església, és adient subratllar la «laïcitat» de l'oració ben feta, des del caire dels laics cristians, el seu paper no és moure's dins la sacralitat de l'Església; el seu paper és, com deia el Concili: «Ocupar-se de les realitats temporals o ordenar-les cap a Déu... A ells els toca sanejar les estructures i les condicions del món» (LG 31 i 36).

Traduït en els termes d'ara, allò vol dir que el punt on l'Església santifica el món és el tall de la tasca dels seglars; la frontera per on el Regne conquereix el que és mundà, el lloc on la història de salvació és la feina laica dels seglars. No és propi dels laics manejar el

que és sagrat, sinó manejar el que és laic. Els laics tenen sentiment de culpa quan no compleixen algun dels deures sagrats —com anar a missa o rebre sagraments—, però no s'acusen mai de les seves fallides com a professionals (¿quin cristià s'acusa d'haver calculat malament un edifici, o d'haver perdut un plet per mala preparació, o d'haver maltractat un client?).

Jesús ens demana aigua sobre el brocal del pou de la tasca de cada dia. Quan un cristià ho descobreix i posa esment en tot allò que fa, li ha nascut entre les mans el cant de l'oració.

Antoni Oliver

(Del Full Diocesà del Bisbat de Mallorca)

Mn. Jaume Busquet Casals, va ser rector de la parròquia de la Mare de Déu dels Desemparats, de la Torrassa, des del 1939 al 1968. La barriada de la Torrassa forma part del districte II de la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat que continua i perllonga la barriada de Sants de Barcelona. Durant el temps de la guerra civil i més encara en el període anterior, es va fer tristement cèlebre per les actuacions violentes dels anarquistes de la FAI. La parròquia que va iniciar el seu rodatge amb la inauguració del temple a finals del 1935, va ser

totalment cremada i destruïda. L'escola parroquial, que es va iniciar a principis del 36, va ser saquejada i abandonada quedant els deutes que el seu rector i fundador, Mn. Enric Xicola, no va tenir temps de pagar.

Quan Mn. Jaume Busquet va arribar a la barriada per fer-se càrrec de la parròquia, es va trobar una barriada pobra, amb greus deficiències infraestructurals, formada per un petit nucli de catalans, i una gran part de gent procedent d'Almeria i Múrcia principalment, que havien vingut a Catalunya per treballar en l'Exposició del 29 i en les obres del metro.

Amb la seva vitalitat i iniciativa, va contribuir a transformar la Torrassa

Mn. Jaume Busquet, un home d'acció

La seva tasca va ser la de construir una comunitat amb la bona gent que hi havia, aixecar la barriada des de la seva perspectiva eclesial, que en aquells moments era força propícia, ajudar els necessitats que ho esperaven tot de l'Església, i obrir-se camí en mig d'una selva de runes morals i materials que hi havia arreu.

Va començar amb l'arranjament de la planta baixa de l'escola gairebé enderrocada, per fer el temple provisional que va aplegar els fidels durant deu anys. Va acabar de reconstruir l'escola i la va confiar el 1943 a les Carmelites-Vedruna que la van dedicar a la formació de nenes i pàrvuls. A continuació, va fer l'actual temple parroquial que va inaugurar l'any 1949, i va donar per finalitzat i decorat el 1966 amb la reforma del presbiteri. Últimament va fer l'escola per a nens que va confiar a la Congregació de Clergues de Sant Viator, i la va posar sota la protecció del seu patró, Santiago Apòstol, juntament amb el centre recreatiu amb una sala capaç de competir amb qualsevol sala comercial.

Paral·lelament a tot això va fomentar el culte i la pietat popular, a través de diverses associacions piadoses pròpies de l'època i de processons entre les quals

Acte oficial de presentació del llibre «A l'ombra del record», dedicat a Mn. Jaume Busquet, presidit pel bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera

d'estaca la *Procesión de los Pasos* en la qual prenia part tota la barriada i assistia gran part de Barcelona. Va impulsar la catequesi dels nens i nenes, valent-se d'alumnes i ex-alumnes de les Escoles Cristianes de Lasalle, de les Teresianes de Ganduxer i de les Congregacions Marianes dels Jesuïtes. Va promoure la formació dels joves per l'esport, i els cercles d'estudi, va ajudar els necessitats a través de l'Obra de la Visitació, va portar a la barriada, gent acomodada de Barcelona que es varen volcar en ajuda dels malalts (principalment tuberculosi), famílies amb problemes de tot tipus i avis sense cap mena d'ajuda.

Un home lliurat a la seva missió

Mn. Jaume Busquet, externament era una persona exigent, no s'contentava amb poc, filava prim i les abocava pel broc gros. Malgrat tot, tenia un cor tendre, era un home bo i afable, un sacerdot totalment entregat a la seva missió, un pastor que estimava les seves ovelles i les cercava on les podia trobar.

Segons els testimonis que han intervingut en la confecció del llibre, *A l'ombra del record*, publicat amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de la seva mort, era un rector que estimava la seva parròquia, que sabia escollir bé les persones, per donar-los una tasca, era de caràcter fort i autoritari, però alhora tendre i sensible, afirmen alguns dels seus vicaris. Les religioses i religiosos a qui va confiar les escoles parroquials, diuen que va treballar amb visió de futur i va obrir un camí que

avui cal seguir. Alguns dels seus íntims col·laboradors afirmen que va compaginar perfectament l'acció pastoral amb les obres que l'època li va obligar a portar a terme. Feligresos distingits de la barriada, el defineixen com un home «astut i a la vegada clarivi-

dent», d'una «personalitat controvertida» i amb un «somriure constant en el seu rostre». Altres persones de fora de la barriada, el presenten com un home d'acció des del principi fins al final, com un sacerdot amb gran afany apostòlic i com providencial pel moment i la barriada.

Un record ben viu

És significatiu que després de vint-i-cinc anys de la seva mort, encara hi ha persones que el recorden i estan contentes d'haver col·laborat amb ell, com també es constata una petita part, que no compartia la seva brusca manera de manar, o la mentalitat molt distant de l'actual. Les persones es valoren per les seves obres. I certament Mn. Jaume va deixar una bona feina, feta tant de cara a la parròquia, com de cara a la barriada, fruit de la seva dedicació plena, la seva intuïció de futur i el seu caràcter i personalitat

que va posar totalment al servei de la missió que li havien confiat.

Avui la parròquia de la Mare de Déu dels Desemparats té uns fonaments sòlids, que li permeten treballar per al Regne, sense necessitat de desfer res del que li ha estat transmès. Per això, en complir-se el vint-i-cinquè aniversari de la seva mort, s'ha volgut retre aquest petit testimoniatge de record i afecte. La comunitat cristiana ha fet un seguit d'actes commemoratius, organitzats per una comissió de persones del barri, que el van conèixer i tractar, proposant-se no sols recordar la seva persona, sinó valorar i revivir l'esperit d'una comunitat que va treballar en la transformació de la barriada la Torrassa, sota la direcció i empenya de Mn. Jaume Busquet.

Valentí Balaguer i Planas,

rector de la parròquia de la Mare de Déu dels Desemparats, l'Hospitalet

La Torrassa recorda Mn. Jaume Busquet

Enguany s'han celebrat diversos actes commemoratius que van començar el mes de febrer, amb una eucaristia inicial presidida per Mons. Ramon Daumal, que l'havia conegut i tractat quan era arxiprest de Sants. Van seguir amb una sortida col·lectiva a Esparraguera per assistir a la Passió, tot recordant els anys que la parròquia hi assistia puntualment durant la Quaresma. Novament es va reunir l'antic Cos de Portants del Sant Crist, per participar en el Via Crucis de Divendres Sant. A la festa de la Mare de Déu dels Desemparats, es van fer un conjunt d'actes de caràcter popular a la plaça Espanyola, oberts a tot el barri: una gran xocolatada amb un espectacle de titelles per a la mainada, una audició de sardanes després de la Missa solemne de la patrona, i finalment al capvespre es va fer un gran espectacle lúdic-musical, portat a terme per diversos conjunts d'artistes, relacionats amb la barriada, en què van assistir el batlle de la ciutat i altres autoritats municipals amb una gran concurrència de públic, que omplia totalment la plaça.

A l'ombra del record

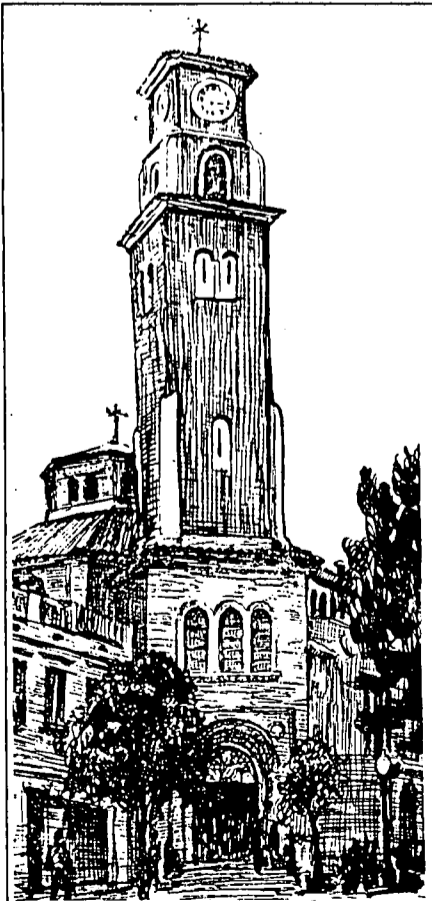
El mes de juny es va fer un acte acadèmic al Cine-Teatre Santiago Apòstol, que es va omplir de gom a gom, i es va presentar el llibre titulat *A l'ombra del record*, fet per un conjunt de persones que

Mn. Jaume Busquet, a la fotografia, rebent la Medalla d'Or de la ciutat de l'Hospitalet, de mans del governador civil

donen testimoniatge personal del seu record o de la seva col·laboració. Va presidir l'acte el bisbe auxiliar Joan Carrera i Planas, qui posteriorment va fer un comentari de l'acte en dos articles publicats a *Catalunya Cristiana*. El dia següent es va dedicar a l'esport i al teatre amb un torneig de bàsquet, i una obra de teatre tot recordant el centre parroquial creat per ell. A finals de juny es va fer un pelegrinatge a Santiago de Compostel·la amb motiu de l'Any Jubilar. Finalment, va tenir lloc la Missa solemne del dia de Sant Jaume, a les 12 del migdia, per ser el dia del seu traspàs, presidida pel cardenal Jubany. A continuació el batlle de la ciutat descobrí una placa al carrer que porta el seu nom, ja que va ser un altre batlle qui un dia li va concedir la Medalla d'Or de la Ciutat, en atenció al bé social que va fer a la barriada, creant unes escoles parroquials, un centre recreatiu, una església i tot un seguit d'activitats pastorals, que van contribuir a transformar l'antic mal nom de la Torrassa, en un barri normal i corrent de la ciutat de l'Hospitalet.

■ V.B.

L'actual temple parroquial es va inaugurar l'any 1949, després que l'anterior fos cremat a l'inici de la guerra civil

Vida Creixent

MOVIMENT CRISTIÀ

«Hom CREIX quan constata que viu i que és capaç d'experimentar-ho».

(LLUÍS ANTONI SOBREROCA, a *Quan ens fem grans*, Ed. Scripta).

¿Por de la jubilació...?

Hi ha qui tem la vellesa i no vol sentir parlar de jubilació... Per contra, hi ha qui espera il·lusionadament l'edat de jubilar-se... A la fi podrà dur a terme tants projectes aparcats...!

Per a alguns la jubilació apareix com una incògnita, un fantasma, i per altres és la possibilitat d'aprofitar el temps que tindrà més disponible: ¿Què fer?

Segons la condició social també apareix el dubte, que pot esdevenir angoixa, per la pèrdua d'un status social i d'unes relacions que si no arribaran, potser, a trencar-se és molt fàcil que es vagin refredant... Caldrà fer noves amistats!

En el subconscient, aquells suposats fantasmes van minant l'ànim del candidat a la jubilació..., i molt més si no es té en compte que l'edat, més o menys, va erosionant la salut, els sentiments corporals, l'agilitat mental i física...

No hi ha res pitjor que no voler enfrontar-nos amb aquesta situació al més aviat possible. Abans que es consolidi com a problema..., cal agafar el bou per les banyes...

La jubilació és una conquesta social d'aquest segle, almenys pel que fa al camp laboral. Els primers jubilats s'anomenaven *retrados*, *clases pasivas*... Eren militars o funcionaris públics... Quan la mitjana de vida era de 32 anys, i gran part de la població vivia al camp, no hi havia ni temps ni lloc per a la jubilació... A mesura que hom se sentia inútil corporalment o psíquicament per a unes labors anava fent-ne d'altres... Al camp, són tantes les tasques que s'hi poden fer...!

Avui, l'esperança de vida és de 74 anys i el nombre de persones grans augmenta... Actualment és del 15 per cent de la població, amb tendència vers el 20 per cent abans de 20 anys... La majoria de la població viu a les ciutats, en grans blocs d'habitatges, d'apartaments reduïts i amb una escassa i freda relació veïnal...

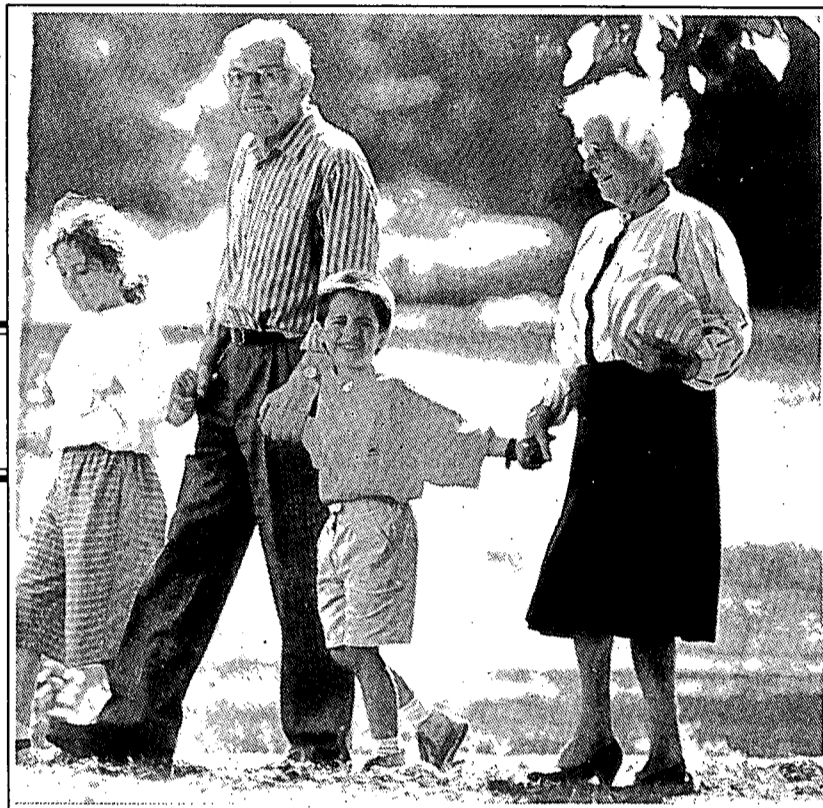
L'atur, particularment dintre de la gent jove, el progrés tecnològic i les crisis sectorials, fan avançar l'edat de la jubilació fixada actualment entorn dels 65 anys...

La qualitat de vida ha millorat... Un home, i molt més una dona, als 65 anys se sent encara jove i ple de vida...

A causa d'aquesta complexitat de factors, alguns d'ells contradictoris, no és estrany que davant la jubilació hom experimenti, si més no, una certa perplexitat... ¿És possible fer-hi front...?

■ Lluís Antoni

Cal adoptar una actitud prometedora i positiva a la vellesa

La vellesa pot ser joiosa

En entrar en l'etapa de la jubilació, anticipada o per raó dels anys, és freqüent veure que alguns dels interessats s'ho miren des d'una òptica equivocada. Els sembla una derrota, una mena de marginació social, tenen la sensació que se'ls deixa *aparcats*. I, aleshores, intenten venjar-se adoptant actituds de rebuig... s'automarginen... no volen fer cap activitat... i que no se'ls amoini!

Per això és recomanable que, a l'hora de la jubilació, hom miri

de no caure en aquest sot. Cal tenir present que continua havent-hi encara obligacions i deures a complir, i que, a més, hi ha molts quefers importants i ennoblidors que ens poden salvar de tota sensació d'inutilitat i d'aridesa.

Podria ser que, en solitari, resulti un xic difícil canviar d'actitud, per adoptar-ne una altra de més positiva i prometedora. És l'hora més indicada, aquesta, per establir unes bones amistats que ajudin a assolir aquell

grau de plenitud que, des de sempre, hom ha estat anhelant.

És, precisament, el que nosaltres desitgem i oferim cordialment a totes les persones grans. Invitem a tothom que ho desitgi, a unir-se a nosaltres, per fer, tots plegats, que aquesta etapa de la vida pugui ser un testimoni d'autoafirmació i de servei als altres.

És la manera més eficaç per assolir la felicitat tan unànimement predicada i desitjada.

■ Josep Riera i Güell

Ha passat l'estiu, cadascú a la seva manera ha fet vacances. A mar, a muntanya, o a casa mirant de superar les condicions climàtiques estivals. Tots haurem trobat com inhibir-nos de la realitat de cada dia, com abandonar-nos a la contemplació d'aquest conjunt de meravelles que és l'univers creat. Potser ens haurem embadalit amb els colors de la naixent albada, o bé amb els del capvespre quan el sol se'n va a la posta i silueteja les muntanyes, jugant amb els núvols vacil·lants...

Però ja ha passat i és hora de reprendre la normalitat de cada dia i, per tant no podem oblidar l'activitat dels nostres grups de Vida Creixent... Hem de preparar-nos per a la ja propera ASSEMBLEA GENERAL ANUAL que tindrà lloc el dissabte 30 d'octubre, a les 10 del matí, i al Col·legi de les Escolàpies del carrer d'Aragó (xamfrà Llúria), Barcelona.

I, anant més enllà, s'està preparant el III CONGRÉS EUROPEU DE VIE MONTANTE (Vida Creixent) que se celebrarà a Montserrat, els dies 27, 28, 29 i 30 de gener de 1994, i al qual han anunciat la seva assistència delegacions de França, Portugal, Anglaterra, Suïssa, Bèlgica, Txèquia i Alemanya...

Ha començat el curs en el qual no mancaran activitats, ni voluntat per dur-les a terme.

Vacances i nou curs

Presència a Andorra

El *Full diocesà* del mes d'agost d'enguany, recull la bona notícia del consolidament del nostre moviment a l'entranyable país veí d'Andorra. Actualment, doncs, la diòcesi d'Urgell compta amb l'existència de grups a l'esmentat principat i a Guissona, Linyola, Oliana, Puigcerdà...

El nostre sentiment de germanor i universalitat es fa, d'aquesta manera, més proper i abastable. En donem gràcies a Déu! Alhora que els desitgem un continu creixement. En extensió i, sobretot, en la mútua comunió.

ESPAI DE L'ANIMADOR

El «nus» de la qüestió

Tot fa creure que, a hores d'ara, els nostres grups ja deuen haver encetat el nou curs. És l'hora de reprendre, de relligar, de nuar ben bé les convivències personals. La llengua castellana té, a propòsit d'això, una expressió ben exacta: *Re-anudar*...

Que d'això es tracta, precisament; de refer *nusos*, assegurar lligams d'amistat, oberta, generosa. La nostra menestralia en sap un niu d'això de nuar. Sap servir-se, segons els casos, del *nus del teixidor*, el *nus de la xarxa*; el *nus de l'acció*... i el que és conegut amb el nom poètic de *pinya de rosa*...

Convé molt que els nostres animadors entenguin la intencionalitat d'aquests símils. I que ho incorporin al seu estil. Que sàpiguen *nuar* un bon teixit de relacions; una bona *xarxa* d'ajudes mútues; una *acció* entusiasta, conjunta y solidària...

I fer del grup una veritable *pinya*. Amb roses que duguin, si pot ser, el mínim d'espines!

■ J.N.C.

Segons el conseller de Benestar Social, Antoni Comas

«Molts aturats han perdut l'hàbit de treballar i cal reciclar-los»

El conseller de Benestar Social de la Generalitat, Antoni Comas, es va declarar partidari que els aturats se'ls facilitin mitjans i estímuls de reincorporació a la vida laboral i que les accions de les Administracions Públiques no es limitin a donar-los prestacions. «No estem a favor d'una beneficiència tranquil·litzadora de la consciència. Convé sempre que es rebi una prestació, les persones afectades han de fer esforços per intentar superar la situació», digué Comas.

El conseller va manifestar: «Tenim baris on hi ha un nombre elevat de persones aturades que han perdut l'hàbit del treball. Molts dels quals han estat un parell d'anys sense fer res i cobrant el subsidi d'atur, es converteixen en persones pràcticament irrecuperables per al treball. Tota prestació, i més quan afecta a persones en atur d'edats en què poden tornar a reinserir-se en el mercat laboral,

ha de donar-se exigint a l'interessat un esforç per sortir d'aquesta situació».

Comas va manifestar que «en aquesta línia d'exigència hi ha el PIRMI (Programa Interdepartamental de la Renda Mínima d'Inserció) de la Generalitat. No podem baixar la guàrdia».

Respon a les crítiques al PIRMI

Alguns organismes han dirigit crítiques a la conselleria de Benestar Social de la Generalitat per considerar que posa massa condicions perquè les persones puguin accedir a ser beneficiaris del PIRMI.

El conseller no nega que són exigents en les condicions per donar les ajudes previstes: «És cert que el PIRMI no és una prestació fàcil. No és una caixa per donar diners a la gent sense més ni més. La política de la conselleria de Benestar Social en aquest camp no posa l'accent

en la subvenció, sinó en la reinserció. Ser durs i exigents en això entenem que és una cosa positiva. Cal ser seriosos, perquè les ajudes vagin efectivament els qui ho necessiten i, alhora, que aquestes persones posin el seu esforç en la mesura que sigui possible per superar la seva situació. D'altra banda, si es posa l'accent en el subsidi el que passa és que es cronifica la indigència. Cal ajudar al qui vol sortir-ne».

Les ajudes i exigències del PIRMI

El PIRMI és una iniciativa de la Generalitat de Catalunya dirigida a ajudar a aquelles persones o famílies mancades de recursos per atendre les seves necessitats més essencials, però alhora se'ls

Comas creu que els aturats han de fer un esforç, per sortir de la situació en què es troben

prepara per la seva inserció o reinserció social i laboral. Participen en la seva gestió les conselleries de Treball i Bestar Social, a les quals se sumen serveis socials d'ajuntaments, consells comarcals i entitats privades d'iniciativa social.

Les prestacions són de 37.000 pessetes al mes per al beneficiari, que van augmentant progressivament si hi ha altres membres de la família; 43.000 si hi ha un familiar; 48.000 si són dos familiars; 53.000 amb tres familiars i 57.000 amb quatre.

● C.C.

Amb l'excepció de Canal Plus

Les televisions no compleixen el Codi Ètic firmat amb el Ministeri d'Educació

La revista *Ciudadano*, afirma que només Canal Plus compleix el Codi Ètic firmat mesos enrera per les diferents cadenes de televisió, pública i privada i el Ministeri d'Educació i Ciència.

L'esmentada cadena de pagament, ha introduït unes claus de colors, que identifiquen els continguts en les caràcteres prèvies dels programes que emet, depenent de l'edat i del tema tractat.

La situació és greu perquè durant els matins del curs escolar, 3,7 milions d'infants (900.000 a les 8 del matí) es concentren davant el televisor, 3,1 milions ho fan al migdia i 4,3 milions entre les 17 i les 21 hores, sobrepasant les 4 hores diàries davant la petita pantalla.

Violència gratuïta

Alguns incompliments del Codi Ètic, citat per part d'algunes cadenes de televisió són els següents:

—Tres emissores de televisió continuen emetent «violència gratuïta ofensiva vers les persones», tant en la forma de realització de determinades sèries de dibuixos animats, com en els continguts dels programes.

—En una emissora, la violència gratuïta arriba als seus límits màxims: primers plans de sang sortint de les ferides dels personatges, morts, imatges de lluites sagnants, frases com «tenen, però és l'únic que tenen», «quan m'enfado la meva força es multiplica... haig d'enfadarme perquè és el meu enemic», i fins i tot arenges fascistes com «arrisquem les nostres vides per matar els

nostres enemics», «on és el teu orgull guerrer» i «cal menysprear els homes per ser dèbils i inferiors».

Contra la dignitat de les persones

—També s'han detectat «missatges atemptatoris per a la dignitat de les persones», en comptes de «potenciar la difusió de valors educatius i formatius». En un cas, el protagonista intenta apriar-se per tots els mitjans possibles, ja que «és molt gros» i sota la pressió dels seus amics, que l'amenacen amb no deixar-lo jugar en l'equip si no «perds 5 quilos en 10 dies».

—Aquests continguts, juntament amb els cànons de bellesa que presenta la publicitat, està fomentant, segons *Ciudadano*, actituds altament perilloses. Recordem només l'augment preocupant de l'anorèxia nerviosa, que s'està donant entre infants i joves.

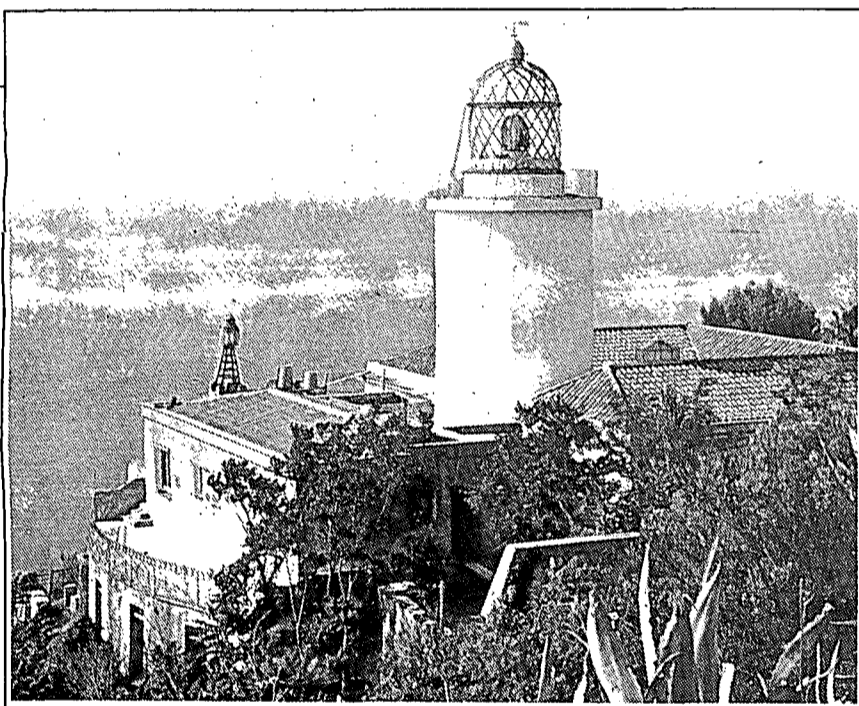
Llenguatge groller i deformant

—Una cadena ha emès espais promocionals, d'un programa seu —amb clares al·lusions al sexe i amb un llenguatge groller i deformant— durant la programació infantil.

—Aquesta cadena també emet en horari infantil una sèrie, els gags de la qual estan basats fonamentalment en escenes de contingut eròtic.

Per acabar, *Ciudadano* invita pares i educadors a intentar racionalitzar el consum televisiu dels menors.

■ E.P.

Records de vacances

Com cada any, quan arriba el bon temps, és agradable de donar un tomb per la nostra terra, sia el Pirineu, o la Costa Brava, amb els seus paratges meravellosos.

En aquests llocs l'aire es fa més lleuger, més ingràvid i recordem les hores passades al bosc, o vora la mar, contemplant el color blau de les onades, en les superbes panoràmiques de Cap Sa Sal, el Far de Sant Sebastià, Sa Riera i de totes les cales en les quals la verdor dels pins els fa costat, mentre les alzines sureres de color grisenc, són les companyes dels boscatges que s'espesseixen entre caminols ignorats, per sort, de molta gent.

El camí de Calella de Palafrugell al Far de Sant Sebastià, era un dels preferits de Josep Pla, del qual diu: «...Hi ha com una calma profunda en el paisatge. L'aire és viu. Les coses tenen un punt d'aèria ingravidesa. De les xemeneies de les cases de pagès en surt una lleugera fumerola ensonyada i mandrosa... A l'Ermida, mentre s'apaga la tarda, hi ha una quietud, una pau, una solitud corprenedores. El vent perdut és com la vaga música de l'Ermida».

Tot això ho escriví ja fa anys el gran mestre i periodista de l'Empordà, contemplant el seu entorn, mentre la tardor s'acostava a poc a poc per donar pas a la inclement hivernada.

Nosaltres també deixarem amb melangia la bellesa dels indrets i de les bosquíes que restaven enrera per tornar a la ciutat, reprendrà de bell nou la tasca diària: Amb tot el retorn és fa dur, tots els retorns ho són. I a vegades hom pensa: «¿Tornaré a veure el que he contemplat? Cal revestir-nos de serenor».

Suara, amb la finestra de casa oberta, quan arriba la nit, alçant els ulls al cel, brillen com puntes blavoses d'agulla, la meravella insondable dels estels.

I és que hem d'agrair tantes coses belles al Senyor!

■ Pietat Campmajó

LA SARDANA I LA DANSA

Un llibre recull la història de l'Orquestra Meravella

La història de l'orquestra internacional Meravella ha estat recollida en un llibre que ha escrit Matías López, professor de filologia llatina de la universitat de Lleida i gran apassionat per la música i bon seguidor i coneixedor de la trajectòria d'aquesta prestigiosa formació instrumental, fundada la primavera de l'any 1951, a Caldes de Malavella. A través de més de 200 pàgines, aquest llibre fa un repàs detallat de fets, circumstàncies i personatges relatius a l'Orquestra Meravella, des del perfil biogràfic del seu promotor i fundador, Lluís Ferrer, passant pels diferents components al llarg de més de 40 anys d'activitats que ha portat aquesta orquestra, una de les formacions catalanes més conegudes arreu del món. (Podeu ampliar aquesta informació a través del tel. 972-239486, que correspon al representant de l'orquestra, Manuel Comadevall).

DISTINCIÓ TORROELLENA.— L'ajuntament de Torroella de Montgrí ha distingit l'Agrupació Sardanista Continuitat, de Torroella, amb la concessió de la *Medalla del Montgrí*, distinció que s'atorga a persones o estaments que destaquen pel seu esperit de servei i col·laboració desinteressada amb el municipi. L'Agrupació ha mantingut una forta

activitat en la promoció de la sardana, i en l'organització de ballades. La Medalla, la va entregar l'alcalde de la ciutat, senyor Josep Ferrer, al vice-president de l'Agrupació, el senyor Josep Pujadas.

9è. APLEGAMENT DE CIUTATS PUBILLA DE LA SARDANA.— Amb motiu d'escaure's enguany el 25è aniversari de la proclamació d'Olot com a Ciutat Pubilla de la Sardana, l'Agrupació Sardanista de la capital de la comarca de la Garrotxa, ha organitzat el novè Aplegament de Ciutats Pubilla, que se celebrarà els propers dies 18 i 19 de setembre de 1993. Els actes inclouen dues ballades de sardanes i un concert, amb les cobles Juvenil de Bellpuig i La Principal d'Olot i la Coral Polifònica de Puig-Reig a la qual s'homenajarà amb motiu de coincidir també enguany en la commemoració del seu 25è aniversari. També hi haurà el pregó d'obertura d'aquestes festes, un dinar de germanor i altres actes complementaris. Hom pot fer reserva de les invitacions per al concert i dels tiquets corresponents al dinar per mitjà del telèfon 972-269172.

■ Josep Ventura

La revista Auriga atorga els premis anuals del món clàssic

La revista Auriga, de divulgació i debat del món clàssic, ha atorgat els premis Auriga'93, segons veredict del jurat format per Maria Jesús Espunya, Lúcia Fernández i Montserrat Tudela.

El premi Àgora d'assaig ha estat atorgat a Guillem Gracià i Mur, d'Alfara de Carles, pel treball titulat *La maleficència de les dones cara de gossa*.

El premi Núria Tudela i Peña, adreçat als estudiants, l'han guanyat, ex-aequo, el treball *Dramatització del mite de Cassandra*, realitzat pels alumnes de l'Institut Jaume Vicens Vives, de Girona, Carme Feliu i Helena Hugas, sota la supervisió de la professora M. Remei Tomàs; el treball *Hèrcules... la glòria d'Hera*, realitzat per les alumnes Iolanda Torró, Glòria Sierra, Lúcia Martínez, Marta Boira, Maribel Moreno i Cesca Fàbrega de l'Institut d'Ensenyament Secundari de Palamós. El treball ha estat dirigit per la professora Anna Saurí i ha comptat també amb la col·laboració d'Arcadi Terrados i Daniel Arija. Finalment, el premi Núria Tudela i Peña ha estat atorgat també a *Les constel·lacions. Una ciència mitològica*, treball realitzat per Sandra Illa i Yolanda Quero, sota la supervisió de la professora M. Josep Clemente del Col·legi del Cor Immaculat de Maria, de Sentmenat.

El premi Cronos de periodisme l'ha guanyat Miquel Reventé i Aguilar, de Sant Carles de la Ràpita, per l'article *Una clàssica nit*, publicat a *Ràpita* el 6 d'abril d'enguany.

El premi Imago de fotografia ha estat per Begonya Usobiaga, de Barcelona, per la fotografia de l'*Àgora d'Atenes*.

Finalment, el premi Parnàs, de creació literària, ha estat declarat desert pel jurat.

Els premis Auriga'93 seran lliurats a Barcelona el proper mes de novembre.

Convocat el XIV Premi de Joves Compositors, Frederic Mompou

La XIV edició del concurs de Joves Compositors, Premi Frederic Mompou, ha quedat convocat a Barcelona amb la modalitat en concurs de quartet vocal (sopran, contralt, tenor i baix) obert a tots aquells compositors espanyols o residents a Espanya menors de 35 anys que presentin una obra inèdita d'estil lliure.

El premi està dotat amb 200.000 pessetes el primer premi i amb 50.000 pessetes el segon premi i el jurat estarà compost per cinc personalitats de prestigi en el món de la música.

● E.P.

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

Un estudi aconsella la seva supressió

Els ciris deterioren l'interior de la catedral de Barcelona

Un estudi realitzat per un equip d'expert, dirigit pel químic i expert internacional en la conservació de monuments, Eduardo Porta, aconsella que se suprimeixin els ciris de dins la catedral de Barcelona per tal d'evitar el deteriorament de la pedra, els retaules, els quadres i els tapissos.

Els quatre milions de persones que cada any visiten el recinte de la catedral cremen aproximadament dos milions de ciris en un recinte tancat; això representa dues-centes tones de cera. La combustió de la cera, que produeix anhídrid carbònic i fum, ennegreix les parets i deteriora els quadres y tapissos.

El microclima que es crea a l'interior de la catedral de Barcelona, segons el químic barceloní, "afecta d'una manera especial el Crist de Lepant, a la part dreta de l'entrada del temple, el més venerat, així com l'altar de la Mare de Déu de Montserrat".

El problema d'aquest tipus de contaminació ambiental s'ha detectat en altres temples del món. En alguns recintes, com la Capella Sixtina, s'ha prohibit el seu ús.

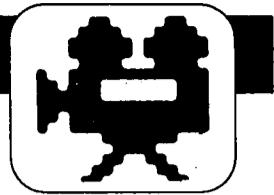
Un altre problema ambiental que preocupa són els excrements dels coloms i les gavines. Els excrements contenen àcids que ataquen directament la pedra. Porta ha proposat per solucionar aquest problema que s'instal·li un sistema de fil·ls o emissores que emetin uns senyals d'alta freqüència que únicament senten les gavines i els coloms. Amb aquest procediment, els ocells fugen de la zona i no sofreixen cap mal.

A la catedral de Barcelona, tal com s'esdevé en altres recintes religiosos, podria suprimir-se l'ús de ciris

■ F.P.

CINEMA

El amor está en el aire
Director: Baz Luhrmann. **Intèrprets:** Paul Mercurio, Tara Morice, Bill Hunter.

Els millors directors australians de les dues últimes dècades absorbits per Hollywood, sembla que el cinema d'aquest país no els deixa aportar nous valors. Així ho demostra aquesta sorprenent recreació musical del conte de *La Venta focs*. En aquest seu primer film com a director, Baz Luhrmann transforma el seu famós musical per a teatre en una pel·lícula plena de vitalitat i força narrativa, que es beneficia molt del singular eclecticisme de la cultura australiana.

El protagonista de la història és Scott (Paul Mercurio), un jove i brillant ballarí que desafia la Federació Australiana de Balls de Saló amb els seus nous i espectaculars passos. Això escandalitza la seva histèrica mare i els corruptos caps de l'organització i li fa perdre a la seva parella a quatre setmanes del principal concurs de ball d'Àustràlia. Només li dóna suport Fran (Tara Morice), la miop i malgirvada filla d'uns emigrants andalusos que regenten un «tablao flamenco» en el trist suburbi de Sydney on transcorre l'acció. Ella i els seus pares iniciaran a Scott en l'autèntica passió pel ritme, a través del falmenc; i ell, en canvi, transformarà Fran d'anaguet lleig en una fascinadora ballarina.

A través d'una planificació originalíssima i d'un to entre absurd i tràgic, Luhrmann arranca brins d'emoció de cada seqüència, sobretot en les exòtiques i vibrants coreografies. A més a més, aconsegueix que hi hagi primer l'escena romàntica sobre la sensual, i que les caricatures cruels que són alguns personatges acabin omplint-se d'humanitat. Fins i tot, s'atreveix a trencar l'accelerat ritme de l'acció amb un llarg *flash-back* teatral, amb narrador en *off* i mímica —homenatge al passatge similar que inclou *Cantant sota la pluja*—, perfecte des del punt de vista narratiu. D'altra banda, tots els actors es contagien de l'entusiasme del director i de la frescor que transmeten el temes que componen la magnífica banda sonora de David Hirschfelder.

Amb tot això es converteix en una simpàtica comèdia lleugera, diferent a gairebé tot, plena de *magia*, tot sovint hilarant, amb grans qualitats visuals i un vigor intern irresistible, conseqüent amb la intenció dels seus protagonistes de «no viure una vida a mitges».

■ J.J. Martín
(Aceprensa)

Crònica televisiva

TV3 va néixer fa 10 anys. Fou, exactament, el 10 de setembre de 1983. Els catalans ja havíem escoltat abans la nostra llengua per televisió, mercès al circuit català de TVE, però era el primer cop que feia la seva aparició un canal íntegrament en català, i amb una visió del món des de Catalunya. Un esdeveniment històric per al nostre país. Naixia TV3, Televisió de Catalunya.

TV3: una dècada en català

Ha passat una dècada des que milers de televidents escoltaren sorpresos JR parlar català a la sèrie «Dallas». Ara és una cosa d'allò més normal, però llavors fou tota una novetat. TV3 és una televisió consolidada, imprescindible i fonamental a la vida catalana d'avui dia.

Les primeres emissions es produïren des de les instal·lacions del carrer Numància i després, a partir del 23 d'abril de 1986, des dels estudis de Sant Joan Despí. Televisió de Catalunya ha incrementat de manera notable les hores d'emissió, multiplicant-les per cinc entre 1985 i 1993. Ha creat un estil propi i el 10 de setembre de 1989, ara fa cinc anys, posà en marxa una segona cadena, el Canal 33. Els darrers anys han estat difícils. L'impacte de les televisions privades ha fragmentat la audiència i el mercat publicitari. Ha lluitat de valent, amb professionalitat, per assolir un lloc privilegiat enfront de la competència. El resultat ha estat reeixit.

Al llarg d'aquests anys, TV3 ha aconseguit dues importants fites: contribuir a la normalització lingüística del català i afavorir la integració social dels castellano-parlants que entenen el català. «Van fer més mal a la cultura catalana 25 anys de televisió en castellà que 40 anys de franquisme», manifestà recentment Jaume Ferrús, director de TV3 des de 1989.

Per commemorar aquest desè aniversari, el grup Comediants elaborà un programa especial anomenat «Hem fet el 10!», estructurat en quatre seccions per tal d'oferir un recorregut evocador i, alhora, emotiu de la trajectòria del nostre canal autòndmic. Tota una dècada amb TV3.

■ Miquel Àngel Codina
Periodista

De viatge

Ja sigui de pas, o amb motiu del recorregut d'algun viatge per Centreuropa, el cas és que he passejat més d'una vegada per aquesta bonica petita gran ciutat.

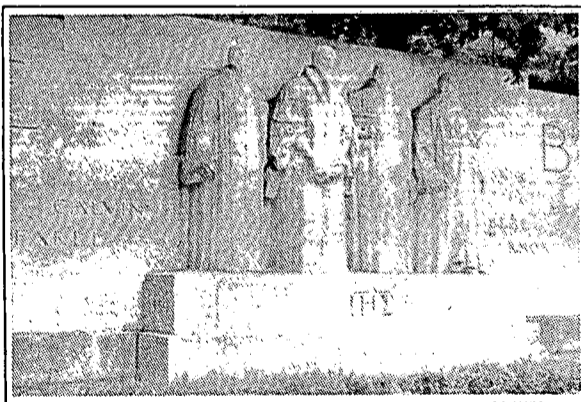
La imatge visual que es tingui de Ginebra pot ser molt diversa. Un pot tenir la impressió inicial de trobar-se en un gran complex bancari i rellotger, tallat per les turbulentes agües del Roine. I segurament, no s'equivocarà. Però Ginebra no és només això. L'hi agradarà visitar, o veure de prop, el palau de les Naciones Unides, el de la Creu Roja, el de l'Organització Mundial del Treball i el seu monument, i tindrà la sensació de trobar-se en un centre neuràlgic de decisions polítiques i humanitàries, i tampoc no s'equivocarà. Però Ginebra no és només això.

Des de la meua primera estada, no deixo mai d'apropar-me al gran Mur dels Reformadors, que és al costat de la biblioteca de la universitat. El seu disseny no és res de l'altre món, però té una grandiositat de proporcions i de contingut. Va ser construït l'any 1917 i té una llargària superior als 100 metres. ¿On és doncs, el seu missatge original i més íntim? Els relleus humans corresponen als

reformadors: Farel, Calví, Bèze i Knox. Entre escuts i senefes, recordo una làpida amb la següent inscripció: Per tal data (no recordo quina) el municipi de Ginebra, va acceptar enfront la corrupció que hi havia, la reforma que li predicaven. L'escrit que no he transcrit literalment, traspua sentit de l'honor per aquesta decisió. Evoco en el meu interior la frase que es deia en aquells temps, referent a la visita a la capital de la cristiandat: «Roma veduta, fide perduta» i sento una gran admiració pel missatge de rectitud d'aquest monument. Després, visito la catedral de Sant Pere, on va predicar Calví i l'austeritat de l'interior, que em sembla gairebé misèria estètica, em fa pensar que «per aquest viatge no calien alforges». I recordo també les paraules de sant Francesc de Sales quan fou nomenat bisbe d'aquesta població: «On Déu ens va plantar, cal saber florir». Són paraules que han enfocat la meua vida sacerdotal des que un dia llunyà de l'any 1959 vaig arribar a la Llobeta. Aleshores van ser esperó, avui són satisfacció i agraïment a Déu. Així és que Ginebra és per a mi, meta de pelegrinatge espiritual encara que sembli paradoxal.

■ P-J Ynaraja, capellà de la Llobeta

Ginebra

Premi «Jaume Nualart»

de Serveis Socials

Convoca: Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya.

Lliurament dels treballs: Coordinació de l'Any Europeu de la Gent Gran i de la Solidaritat entre Generacions. Departament de Benestar Social, c/ de la Diputació, 92. Tel. (93) 425 49 44 - 08015 Barcelona.

Resum de les bases: La convocatòria d'enguany té lloc en el marc de l'Any Europeu de la Gent Gran i de la Solidaritat entre Generacions, i apareix publicada en el DOGC, núm. 1.752, de 2 de juny de 1993. Podran optar al premi a estudis i investigacions, aquells treballs originals i inèdits escrits en llengua catalana o castellana, que tractin del tema de la gent gran i la solidaritat entre generacions.

Els treballs concursants no han d'haver rebut cap altre premi, beca o ajut per a la seva elaboració. Extensió mínima: 120 folis.

Els treballs, dels quals només caldrà lliurar-ne un sol exemplar, es presentaran mecanografiats a doble espai i hauran d'incloure el nom, l'adreça i el telèfon de l'autor. També s'haurà d'adjuntar una autorització perquè es puguin publicar en cas que siguin premiats.

Jurat: Conseller de Benestar Social (president), coordinador general de l'Any Europeu de la Gent Gran i la Solidaritat entre Generacions, el director general d'Afers Socials, el director general de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials i tres experts en serveis socials en funció de la matèria objecte del premi.

Termini de presentació de treballs: 30-11-93.

Veredict: 05-12-93.

Dotació: 1.000.000 de pessetes.

EMISSIONS DE TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 02.10 *Testimoni: Meditació sobre un tema religiós (catòlic).*

TV2

Dissabte 11.30 *Últimas preguntas. Director: Jose Antonio Martínez Puche.*

Diumenge 08.45 *Espacio interreligioso.*

10.30 *La Missa: amb la participació de la Coral Foix, de Torrelles de Foix (Alt Penedès, arquebisbat de Barcelona), sota direcció de Manuel Cercera i Fita; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).*

11.30 *Pueblo de Dios.*

CANAL 33

Signes dels temps: per reestructuració no hi ha programa fins a l'octubre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 17/09 *Creure, avui: Ermita de Sant Simó i reportatge sobre Càritas; (director: Ramon Safont-Tria)*

DI 20/09 *Creure, avui: (repetició)*

EMISSIONS DE RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 *Informatiu religiós (director: José Lazaro).*

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 *La música religiosa: Nun komm, der Heiden Heiland, cantata BWV, de Bach; Messe Solennel, de Langlais; Magnificat anima mea, de F. Couperin.*

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).*

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 963)

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

10.00 *Iglesia es noticia: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la santa Seu.*

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España (des de Madrid).*

13.05 *Solidaris (coproducció amb Caritas Barcelona) sobre activitats de caràcter social, dutes a terme per persones i entitats sense afany de lucre de tot Catalunya (direcció: Montse Sintès, Àlex Masllorens i Domènec Subirà).*

Dimarts

15.00 *Frontera: programa sòcio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualitat davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).*

RÀDIO 4 (RNE/Catalunya, FM 100.8)

Diumenge

13.05 *Solidaris (en simultani amb Ràdio 1)*

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.*

Diumenge

08.15 *La Misa de España (des de Madrid).*

14.00 *Avui és el teu dia: informacions, comentaris i entrevistes.*

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

RÀDIO BARCELONA (OM 828)

Diumenge

21.05 *Objectiu, l'home: el cas de la setmana; la «carta dominical» de l'arquebisbe Carles, de Barcelona i l'entrevista de caire humanístic-religiós. (Director: Josep-Maria Alimbau).*

RÀDIO BERGA (FM 95.7)

Diumenge

09.00 *Missatge d'esperança: informació religiosa i conversa setmanal del bisbe Deig, de Solsona (director: Albert Obradors).*

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians: amb la "conversa setmanal del bisbe Deig, de Solsona"*

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Diumenge

19.30 *Obrim camins: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez)*

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.*

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva (producció de l'arquebisbat)*

Dissabte

13.50 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella*

Diumenge

09.45 *Església viva (producció de l'arquebisbat)*

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona*

RÀDIO SABADELL (OM 882)

09.45 *Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca. (director: Juanjo Yunquera).*

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.*

Diumenge

09.00 *Església viva (producció de l'arquebisbat de Tarragona)*

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 *Noticiero*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes: informacions, comentaris i entrevistes.*

Dissabte

08.15 *Església viva (producció de l'arquebisbat)*

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÈ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: temes relacionats amb el món cristià i social; seccions: *La paraula del bisbe* (missatge setmanal), *Rutes de la fe* (santuaris, esglésies i ermites), *Entrevista* (tema actual), *Els sants oblidats* (sants de la setmana) *La veu dels joves* (destinat als joves), *Noticari i Comentari de l'evangeli*: presentador: Angel Rodríguez.

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (OM 1269) diumenge 9.45 i 14.05h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) diumenge 12.15h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.30h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) diumenge 10.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.30h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Companyia de Cassà (FM 92.8) diumenge 9.30h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h

Ràdio Grup (Girona, FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 92.7) per confirmar

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Pineda de Mar (FM 107.9) diumenge 08.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.0) diumenge 9.05h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6)

diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.30h.

Ràdio la Vall de Mar (FM 107.6) per confirmar

LA PARAULA DEL BISBE: missatge setmanal del bisbe Camprodon (es publica al "Full Parroquial").

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.05h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 8.55h.

Ràdio Platja d'Aro (FM 106.6) dissabte 8.30h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.50h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsereny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súrria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FEI VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full "Vida diocesana").

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30 h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00

Ràdio Ulldescon (FM 95) diumenge 09.05h.

Ràdio Vinaròs Nueva (FM 92.8) dissabte 22.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

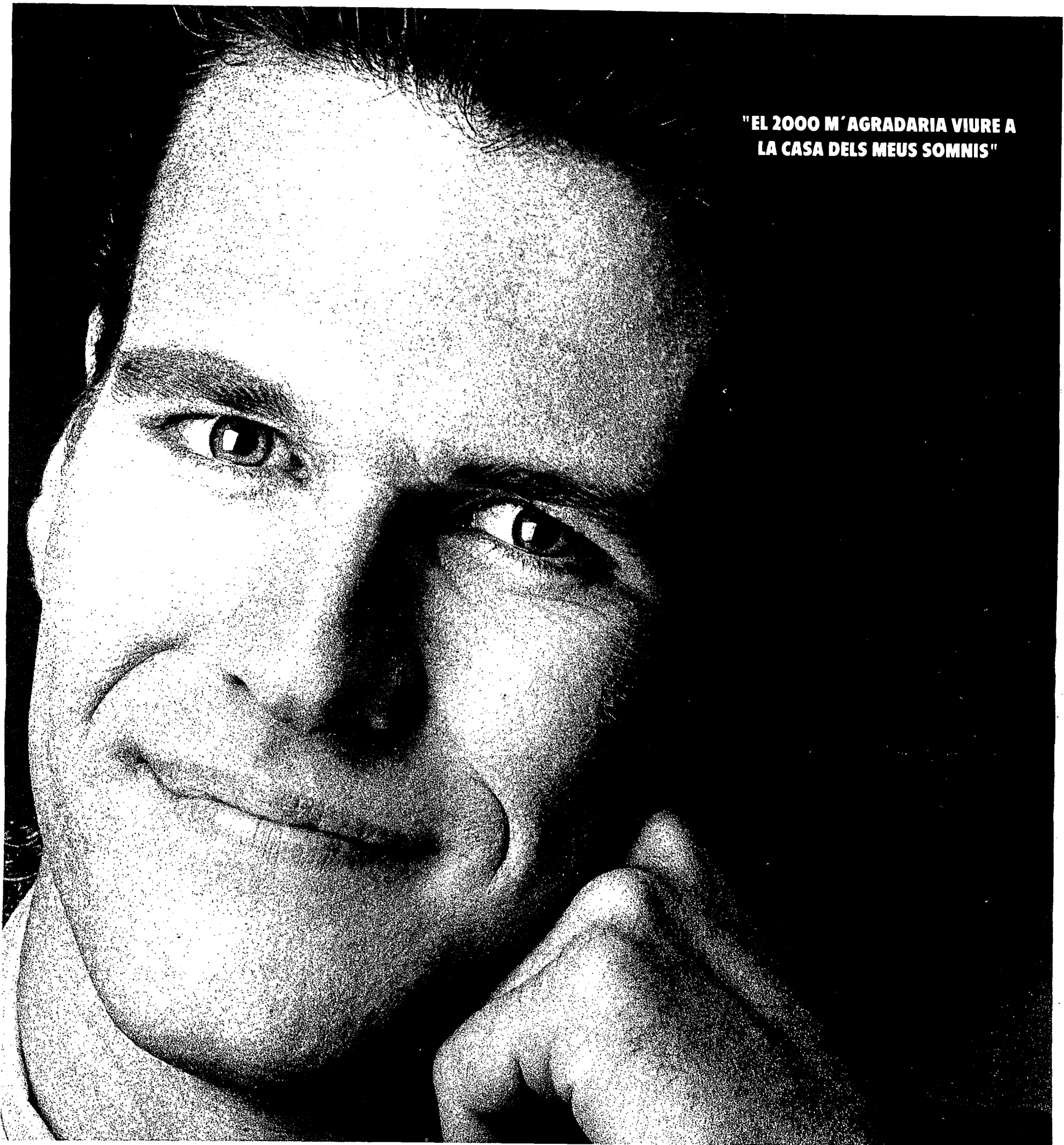
PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE VIC

(pendent de recepció)

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïm la recepció de controls d'emissió.

GENERALITAT DE CATALUNYA

"EL 2000 M'AGRADARIA VIURE A
LA CASA DELS MEUS SOMNIS"

En arribar el 2000 volem que Catalunya resolgui el problema de l'habitatge. Volem que la gent jove pugui accedir al seu primer habitatge i que hagi resolt millorar la qualitat dels que ja són construïts.

Per aconseguir aquest fi, la Generalitat està desenvolupant el Pla de l'Habitatge (1992-1995), amb una inversió de 160.000 milions de pessetes. Un ambiciós pla que concedeix ajuts a més de 80.000 famílies i

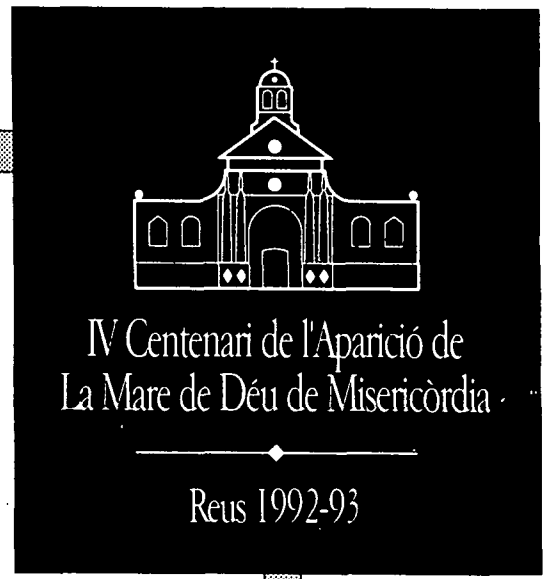
que comprèn tots els aspectes: promoció directa d'habitatges, ajuts per a l'accés o per a la rehabilitació i millora.

Cal que treballem pel 2000, des d'ara. Per això, la Generalitat continuarà treballant en l'actual Pla de l'Habitatge i, a més, crearà nous instruments de foment i conservació dels habitatges existents, concertant amb l'Administració Central una política de l'habitatge que inclogui incentius monetaris o fiscals.

TREBALLEM PEL

2000
DES D'ARA.

Obrir-se a la misericòrdia

ESPECIAL

En ocasió de celebrar els 400 anys de l'Aparició de la Mare de Déu de Misericòrdia, tots els reusencs i reusenques són convidats a descobrir la gràcia de la misericòrdia.

Avui criden més la nostra atenció els problemes de la pau, de l'atur, de la drogaaddicció, de la delinqüència juvenil i de la crisi econòmica. Sembla, doncs, que ens hem de preocupar més i més per la justícia i pels drets humans. Aleshores pot passar que la misericòrdia cristiana quedi com a marginada, i no podem oblidar que és una de les benaurances: *Feliços els misericordiosos perquè ells obtindran misericòrdia.*

La misericòrdia no és pas un sentiment espontani ni tampoc no és una compassió general davant d'una persona desgraciada. En sentit positiu, la misericòrdia ens mou a mirar la misèria de l'altre amb la mirada del cor i aleshores la sentim com a pròpia, mirar amb el cor el qui està malalt, el qui no té treball, el qui és deficient, el qui està a la presó, el qui és víctima de la droga, el qui no té cap amic, el qui és esclau de l'egoisme, de l'orgull, de les ganes de dominar.

Jesucrist ens va exhortar a ser misericordiosos com el nostre Pare del cel és misericordiós. Per conèixer, per viure la benaurança de la misericòrdia necessitem la gràcia de Déu.

En aquest IV Centenari hem de trobar els camins per actualitzar la intercessió de la Mare de Déu, que fou gràcia de misericòrdia per a la ciutat de Reus, assotada pel flagell de la pesta.

Hem de fer nous esforços per promoure una evangelització que no podem pas inventar segons el nostre caprici, sinó que ha de seguir la indicació fonamental de la Mare de Déu a Canà: *Feu el que Ell us digui.*

Si preguem amb confiança a la Mare de Déu de Misericòrdia i li sabem dir: *Mireu-nos amb ulls d'amor*, sens dubte que els nostres cors s'ompliran de l'amor de Crist, font de tota misericòrdia.

† **Ramon Torrella i Cascante,**
Arquebisbe Metropolità de Tarragona i Primate

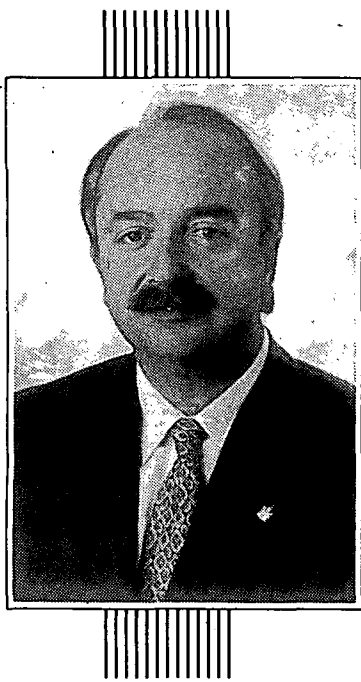
IV Centenari de l'Aparició de la Mare de Déu de Misericòrdia

La ciutat de Reus viurà aquests mesos de setembre i octubre el punt més àlgid de la celebració del IV Centenari de l'Aparició de la Mare de Déu de Misericòrdia. Una commemoració que els reusencs han viscut amb intensitat tal com correspon al tarannà d'una ciutat absolutament defensora i amant de les seves tradicions. A tot això cal sumar-hi —de forma molt destacada— la devoció que al llarg dels segles ha despertat la Verge de Misericòrdia. El Santuari ha estat, des de sempre, centre de trobada d'aquesta munió de ciutadans units per aquesta creença comuna i manifestació religiosa.

La història de la nostra ciutat ha estat lligada a aquesta devoció. En situacions adverses, el reusenc ha pregat a la seva Verge de Misericòrdia per superar els entrebancs trobats enmig del camí. La seva invocació, anys enrera, estava directament lligada a la vida diària amb la sòlida creença que només amb el seu suport era possible caminar cap a un futur esperançador.

Reus és una ciutat oberta i empenedora amb una societat inquieta que ha assolit fites molt importants, moltes vegades enmig d'unes condicions adverses. L'eix central de la promoció que fem per donar a conèixer la nostra realitat a l'exterior ve concretada en dues paraules plenes de contingut, comerç i cultura. És de tots sabut la capacitat i la força del nostre comerç. Aquesta activitat ha constituït la medul·la espinal de la nostra economia tot acollint ciutadans de tota una àrea molt àmplia que envolta la ciutat i aportant-nos una projecció exterior il·loable.

Parlem també de cultura. Reus manté un lideratge destacat en el món cultural d'aquest territori. L'activitat desenvolupada anys enrera pels nostres avantpassats, s'ha vist renovada contínuament amb noves iniciatives. L'empremta arquitectònica que això ens ha deixat és una prova palpable d'aquesta trajectòria i un atractiu magnífic per als nostres visitants.

Voldria destacar finalment, la relació que, amb la commemoració d'aquest IV Centenari, s'ha establert entre la societat secular i la secular. Tot i que la motivació sigui diferent, no ha impedit que la ciutat s'aboqui en aquesta celebració. Cal dir també que la pròpia programació que s'ha organitzat en aquests mesos ha estat tan variada que ha propiciat d'altra banda la participació. Una de les majors riqueses que compartim, com és el treball de les entitats i associacions reusenques han donat un relleu molt especial a aquesta celebració.

Serveixin aquestes pàgines per explicar-vos amb detall que celebrarem aquests dies i, evidentment, per convidar-vos a passar amb nosaltres aquestes jornades històriques.

◆ **Josep Abelló i Padró**
Alcalde de Reus

Mireu-nos amb ulls d'amor...!

Ja ho sabem que Maria no en té d'altres, d'ulls. La seva mirada és sempre maternal. Som nosaltres que esmaperduts podem oblidar que és així la nostra mare, la Mare de Déu de Misericòrdia, la del ample mantell estès on hi cap tothom...

Era el nostre Sr. Arquebisbe que en la concelebració inaugural d'aquest IV Centenari ens deia: «Avui s'actualitza la intercessió de la Mare de Déu de Misericòrdia, com Maria ho va proclamar en el seu Magníficat, el cant de misericòrdia de generació en generació. Que la Mare de Déu de Misericòrdia, intercedeixi a fi que la ciutat de Reus i els seus ciutadans, siguin mirats amb ulls d'amor».

No en dubtem pas que durant aquest any ens hagi mancat aquesta mirada d'amor. Aquest any, abans, i sempre. Així ens fa parlar un concepte clar i càlid de la intercessió de Maria que és tant mare, com per tal que no perdi mai de vista els seus fills, fins i tot quan ben distrets, van a la seva, per giravolts que fan rodar el cap.

Queda a càrrec nostre el que tan tendra mirada, trobi els fills atents i confiats. Atents, perquè és una mirada que parla i fa entendre aquella recomanació de Canà «Feu tot el que Ell us digui». Mirada encoratjadora que ens fa sentir la confiança com per poder dir com St. Pere: «Senyor ¿a qui anirem? Vos teniu paraules de vida eterna...!»

És per tot això que dona bo repetir sovint «Mireu-nos amb ulls d'amor...! Dóna bo, i fa profit. Si més no per aquest motiu, valia la pena donar la durada de tot un any, a la commemoració del IV Centenari. Un procés de maduració no vol presses. Calia donar cabuda a tot un programa de celebracions acurades, pregàries constants, i treballs amb objectius pastorals i repetides ocasions per a insistir, que el IV Centenari el feiem entre tots, i que el seu contingut seria ric i esplèndid en la mesura que, a part del programa oficial, fossin abundoses les vivències íntimes d'amor, de confiança, de bons propòsits etc.

S'atansa la cloenda que s'endevina

apoteòsica. La festa anyal del 25 de setembre vindrà a ser-ne el prelude. Farem un novenari al Santuari i arribats al dia 3 d'octubre la Sta. Imatge serà portada en processó a la Prioral on hi haurà durant la setmana intensa activitat cultural. Mentrestant la Trobada Mariològica Ecumènica dels dies 7, 8 i 9 esperem que ens doni un tast del que fa la mirada amb ulls d'amor a les esglésies germanes. El diumenge dia 10 d'octubre fent solemne processó, retornarem la Sta. Imatge al Santuari. Després donarem gràcies, farem balanç i com sempre hauré de demanar perdó, reconeixent febleses, distraccions, malentesos etc. però la mirada amb ulls d'amor ens donarà seny i coratge per fer més bona la història de la nostra fe.

◆ **Josep Pascual**
prior de Reus

dijous, 16 de setembre de 1993

Catalunya Cristiana - pàgina 1

IV Centenari de l'Aparició de
La Mare de Déu de Misericòrdia

Reus 1992-93

ESPECIAL

L'Aparició i Reus

Un dia de 1592 —no sabem la data— i mentre la pesta flagel·lava Reus, una pastora fadrineta va tenir una visió. Va veure la Mare de Déu.

Segons conta la tradició, la Senyora va dir a la pastoreta que la vila havia de renovar la devoció a la Candela tot fent-ne una de tan llarga que donés el tomb a la muralla de la vila i que després es deixés encesa davant el Santíssim, a l'altar parroquial. La pastoreta després de rebre el missatge celestial va tenir por de no ser creguda, i fou per això que la Mare de Déu li posà la mà a la galta i li deixà un senyal. Amb la prova fefaent a la cara, la noieta va ser creguda. Arran de l'Aparició, es renovà la devoció a la candela, la pesta va desaparèixer i es va bastir una ermita a l'indret on s'havia aparegut la Mare de Déu.

Les versions més modernes de la llegenda, escrites en la segona meitat del segle passat, amplien notablement els detalls: són conegudes la data de l'Aparició i el nom de la pastoreta, la seva vida i el recorregut que fa per portar el seu ramat a l'indret on veu la Mare de Déu. Hi ha, de fet, dues aparicions. I a la segona, la Senyora li posa una rosa a la galta que esdevé l'escut de la ciutat. La pesta desapareix miraculosament i la ciutat esclata en festes. La pastoreta assisteix a un ofici d'acció de gràcies que té lloc a la Prioral, al mig del qual li desapareix la rosa que porta a la galta.

El primer document

Històricament, les inforacions no són pas tan extenses. El primer document conegut que parla de l'aparició de la Mare de Déu de Misericòrdia és una acta del consell de la vila, del 13 de desembre de 1592. En aquest dia, el consell acordà edificar, vista la gran devoció que hi havia entre els reusencs a la candela de nostra Senyora, una ermita en el lloc on la Mare de Déu s'havia aparegut a la fadrineta.

Aquest document, tot i que és breu, esmenta l'Aparició dues vegades en poques línies. És una prova innegable que la fadrineta va ser creguda. La vila aleshores potencià la devoció de la candela i comprà immediatament la terra en la qual es va construir l'ermita. La documentació coetània, tot i que és suficient per afirmar la creença dels

reusencs de finals del segle XVI en l'Aparició, no aporta gaires més detalls sobre les circumstàncies del fet.

Segons la tradició —no ho diu cap font documental coneguda— el dia 2 de febrer de 1602, la imatge de la Mare de Déu va ser traslladada a l'ermita de Misericòrdia i des d'aleshores, diu la llegenda, el lloc és obert al culte.

Contrast entre la llegenda i els documents històrics

La llegenda també parla d'un esclat devocional immediat, a l'entorn de l'Aparició. Això contrasta molt amb el que es desprèn de la documentació. Fa més aviat l'efecte que la devoció a la Mare de Déu de Misericòrdia quedà públicament reduïda a la devoció de la Candela, i que només se l'invocava pel cas de pesta o guerra. Amb el pas dels anys, però, la devoció arrelà i a mitjan segle XVII ja era plenament consolidada i s'erigí en l'advocació particular més important dels reusencs.

Des d'aquella època, la imatge de la Mare de Déu fou traslladada sovint a la ciutat per pregàries i, després de rebre el favor demanat, la població esclatava en festa.

La devoció dels reusencs es manifestava col·lectivament en l'observació puntual del «vot de poble», en les pregàries davant les grans calamitats i en la festa, i també a nivell particular, fent les seves pròpies celebracions a l'entorn de l'ermita. Era una relació quotidiana, gairebé familiar, casolana, de ciutat amb la seva protectora.

Les grans solemnitats populars, derivades de les pregàries, acabaren el segle passat, però a la vegada s'inicià una nova dinàmica, potser més ritual. En 1892 se celebrà per primera vegada un aniversari de l'Aparició, en 1904 la imatge de la Mare de Déu va ser coronada i, després, cada vint-i-cinc anys s'ha commemorat la coronació amb una nova solemnitat. Aquest any, tot i que amb retard, la imatge de la Mare de Déu tornarà a la ciutat. I després, ja no ho tornarà a fer —d'acord amb el costum establert al nostre segle— fins l'any 2004, que s'esdevindrà el centenari de la Coronació.

◆ Ezequiel Gort

Projecte per a la nova evangelització a Reus

L'Arxiprestat de Reus ha elaborat un total de 28 propostes «per a la nova evangelització, votades per l'Assemblea de Cristians a proposta del C.P.A., després de sis mesos de debats en què hi han participat més d'un centenar de persones.

L'objectiu d'aquesta iniciativa ha quedat recollit de manera explícita en la primera de les propostes: «Volem que l'Església que és a Reus faci clarament una opció a favor d'una pastoral prioritàriament evangelitzadora». El segon enunciat de les propostes va encara més enllà: «Volem que totes les entitats d'Església de Reus facin aquesta opció, però que ho facin especialment les parròquies».

Després d'una ràpida lectura de la llarga llista de propostes, està clara l'aposta que es fa per la potenciació de l'activitat de les parròquies, considerades com a «comunitat de comunats». Això, fins al punt que «volem que es potenciï el model parroquial, tot adaptant-lo als signes dels temps (mobilitat urbana, per exemple, o dispersió dels caps de setmana...), per tal d'aconseguir que siguin «realment fraternals, acollidores i missioneres, és a dir, que constitueixin una autèntica comunitat cristiana».

Es proposa que «el Consell Pastoral Arxiprestal esdevingui realment el lloc de trobada i de diàleg de totes les entitats d'Església i l'instrument de seguiment de les diverses actuacions pastorals de l'Arxiprestat».

Presència pública de l'Església a la ciutat

Del document aprovat, cal remarcar-ne la concreció que tenen alguns dels seus punts, de manera que poden contribuir a aconseguir en millors condicions els principals objectius marcats. Així, per exemple, es demana que el Consell Pastoral Arxiprestal s'ampliï amb la presència de totes aquelles entitats d'Església supraparroquials, especialment els Moviments Especialitzats de caràcter missioner «i les comissions que resultin d'aquest projecte evangelitzador».

Del document, se'n desprèn també una preocupació per la presència pública de l'Església a la ciutat, «per la qual cosa aspirem que el Consell Pastoral Arxiprestal sigui la caixa de ressonància de les activitats eclesials que es facin a la ciutat i la cadena de transmissió als Mitjans de Comunicació Social». Hi ha també un compromís d'actuació «enfront de l'alienació produïda per la visió catastrofista i pessimista de la vida; pel sistema econòmic que condueix a la formació de bosses de pobresa i marginació; a l'exaltació de la riquesa com a vehicle cap al poder; el domini, el plaer i el consumisme com a filosofia de la vida; per la corrupció de la

Poble de Déu en el Santuari

política i dels polítics, per l'actuació dels mitjans de comunicació quan aquests actuen de transmissors de la violència; etc.»

La concreció d'algunes propostes que abans explicàvem, es fa encara més explícita quan de temes més generals es passa a tractar la situació local de l'Església. És el cas, per exemple, de les propostes que es fan per una Església més oberta, que doni servei sacerdotal i laical de manera permanent, o que es concentrin els serveis burocràtics dels despatxos parroquials en un sol lloc, amb més mitjans tècnics i humans. També es fan propostes perquè es creï un servei d'informació i intercomunicació de totes les entitats d'Església o que, finalment, s'erigeixi una oficina de l'Església degudament equipada.

Altres projectes

Hi ha encara altres projectes enunciat, com la voluntat que es potenciï parroquialment la catequesi d'adults; la creació d'un servei parroquial catecumenal dirigit per una comissió integrada en el Consell Pastoral Arxiprestal; o una acció dirigida als camps de la pobresa i marginació; de la salut, de la família i el del jovent i l'escola. Es proposa també una major coordinació del treball pastoral en el camp de la marginació; la creació d'una Casa de Misericòrdia, que centri totes les actuacions de l'Església en aquest camp; la constitució d'una Fundació que doni suport econòmic en el camp de l'habitatge per a sectors marginats i la creació a la ciutat d'un telèfon de l'Esperança. Tot plegat, coordinat per una comissió específica.

Altres serveis que el Consell Pastoral Arxiprestal es proposa de crear són un Servei Pastoral Familiar, un Centre Arxiprestal per a l'ensenyament religiós a les escoles, i també un ministeri laical de visitadors familiars.

El document nega que l'objectiu de totes aquestes propostes sigui «una nova estratègia per recuperar (per fer anar a missa) els allunyats, sinó la conseqüència, madurada en la pregària, segons la qual, l'Evangeli de Jesús, quan és degudament proclamat, té prou força per atreure els qui són lluny».

El document en qüestió es presenta amb motiu de la celebració a Reus del IV Centenari de l'Aparició de la Mare de Déu de Misericòrdia, com a conseqüència del qual —acaba el document— «veuríem amb bons ulls l'organització d'una missió popular, una gran campanya amb la finalitat de fer arribar al màxim nombre de persones i famílies el missatge de l'Evangeli».

◆ Josep Moreno

Teatre Fortuny

IV Centenari de l'Aparició de
La Mare de Déu de Misericòrdia

Reus 1992-93

ESPECIAL

Reus, cultura i comerç.

La riquesa d'una ciutat

La ciutat de Reus, capital de la comarca del Baix Camp i centre neuràlgic d'una àrea molt més àmplia, sovint anomenada Àrea de Reus, és des de fa molts anys centre d'important afluència per la seva riquesa de recursos. Reus s'ha caracteritzat sempre per l'extensa oferta del seu reconegut comerç, per la intensa activitat en el camp de la cultura i les arts i, en general, per la presència d'una àmplia gamma de serveis que han aconseguit fer-ne una ciutat amb una destacada capacitat de desenvolupament.

L'encant comercial de Reus és el resultat de la vocació i de la llarga tradició mercantil heretada de molts segles d'experiència. Els seus homes i dones han estat caracteritzats per una valentia i una constància que els ha portat a situar la ciutat en un dels emplaçaments comercials més importants d'arreu de Catalunya. Els seus carrers del nucli urbà, immersos en una remodelació que fa anys va iniciar l'Ajuntament de Reus, són una invitació al passeig tot mostrant un generós conjunt d'establiments de qualitat, elegants i sempre interessants. Això no vol dir que l'intensa activitat comercial s'hagi de circumscriure només al nucli antic, no us ho penseu. Al llarg de tots els carrers de la ciutat podreu trobar botigues de gran qualitat molt atractives. D'altra banda, cal assenyalar el procés d'ampliació de carrers per a vianants que els serveis municipals d'urbanisme estan executant actualment i que s'han d'afegir a les zones de vianants que es van crear dins el nucli antic. Els carrers de sant Jaume, del Vent, santa Teresa i Elies en són una magnífica mostra. Mesures que serveixen per potenciar el comerç d'aquestes zones i també per trencar el dinamisme de degradació urbanística que podia afectar aquests indrets de la ciutat. A tot aquest projecte cal esmentar les obres d'infraestructura i de restauració d'edificis històrics que durant els darrers vuit anys s'han anat executant: des de la creació de dos aparcaments soterranis municipals per alleugerir el problema del trànsit que pateixen ciutats d'avui dia, la remodelació de l'edifici del Mercat Central, de l'Hospital de sant Joan, del Teatre Fortuny, entre d'altres.

El Modernisme, segell d'identitat

L'atractiu d'aquesta ciutat s'emmarca també en els nombrosos edificis i monuments que la història ha forjat. El Modernisme, segell d'identitat de la capital del Baix Camp, ha estat inspiració de nombrosos artistes, com de l'arquitecte Antoni Gaudí o del seu hereu artístic, Lluís Domènech i Montaner. Les mostres de l'arquitectura que hi ha a la ciutat de Reus són àmplies i molt valuoses. Totes elles de visita obligada si us desplaceu fins aquesta ciutat: la Casa Navàs, ubicada a la Plaça del Mercadal i declarada patrimoni monumental; la Casa Rull, restaurada fa pocs anys i actualment seu de l'Institut Municipal d'Acció Cultural, a la seva vora, la Casa Gasull que, encara acull activitat empresarial i comercial dedicada a la comercialització d'oli; l'Institut Pere Mata és també una altra de les empremtes deixades pel modernisme, en aquest cas obra també de Domènech i Montaner.

Però la riquesa arquitectònica no acaba aquí. Des de gairebé totes les entrades a la ciutat s'erigeix al fons la torre majestuosa —amb una alçada de 63 metres— del Campanar de sant Pere. L'església que li serveix de base és la Prioral, un edifici gòtic que també es troba en procés de restauració. A la darrera pàgina d'aquestes planes especials, l'arquitecte-director de la seva remodelació us facilita més dades del projecte.

La pintura també té reservada la seva parcel·la de la mà de Marià Fortuny. Si voleu apropar-vos ràpidament a tota la història de la ciutat us recomanem una visita al Museu Comarcal Salvador Vilaseca on hi localitzareu els primers vestigis de la població reusenca. Destacar també que, tot i que encara no es pot contemplar, la ciutat ha heretat l'excel·lent col·lecció de retaules gòtics que el prestigiós advocat —malauradament traspassat l'any passat— Antoni Pedrol Rius va llegar a la seva ciutat natal. Una mostra de 30 pintures magnífiques que estan servades al Museu Comarcal de la Plaça Llibertat a l'espera d'habilitar una de les sales per poder-les exposar al públic amb condicions.

L'activitat cultural

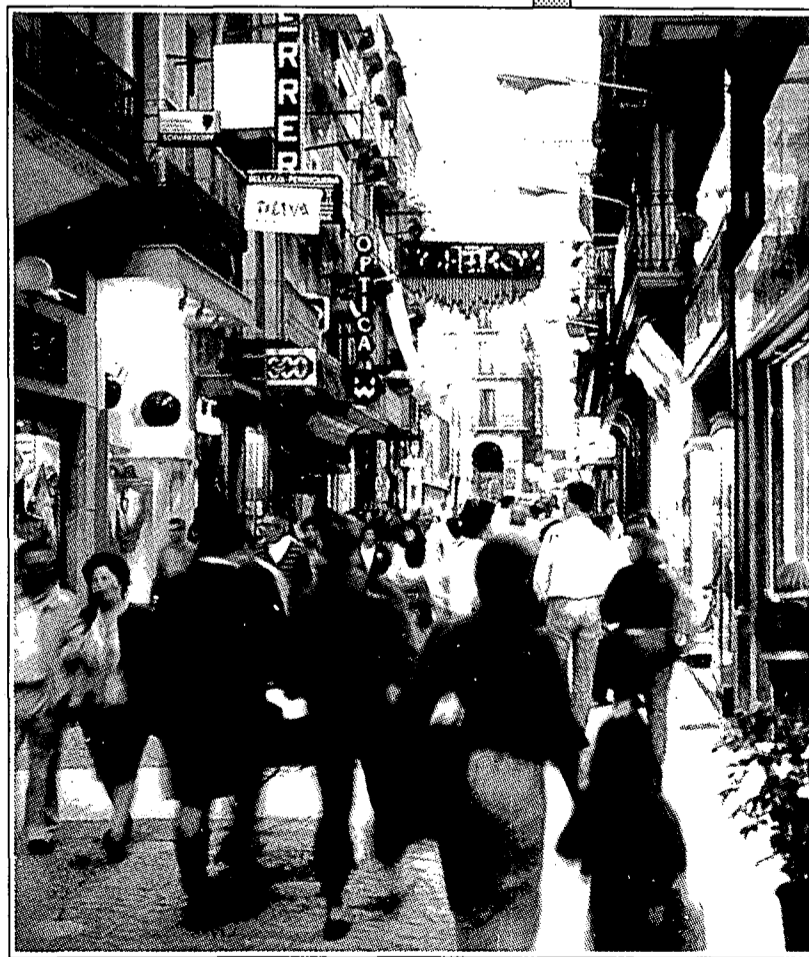
Reus, des de sempre, ha valorat i apreciat l'activitat cultural i, a hores d'ara, són moltes les entitats que treballen diàriament per preservar-la. Destaquem el Centre de Lectura, societat cultural històrica amb una prestigiosa biblioteca amb prop de cent mil volums, amb sales d'exposicions i seu també del Teatre Bartrina que espera també la seva propera remodelació, assumida pel Ministeri d'Obres Públiques i per l'Ajuntament de Reus. Cal citar novament el Teatre Fortuny que, amb una programació estable i prestigiosa ha esdevingut un dels teatres més importants de Catalunya, que juntament amb tres teatres més —l'anomenat Bartrina i el Braviu— fan de Reus un escenari de privilegi.

Reus és una ciutat que en els darrers anys ha experimentat un increment demogràfic considerable. El cens actual ratlla les cent mil persones: I això no és només conseqüència dels naixements que s'hi produeixen, sinó pel fet que moltes parelles joves decideixen viure-hi per totes les condicions que anteriorment hem exposat.

La capital del Baix Camp ha vist néixer una població solidària i emprenedora, no només pel que fa a l'activitat econòmica sinó també perquè parlem d'una societat que ha esmerçat molt de temps a estimar i defensar les seves tradicions. En qualsevol manifestació festiva actual hom pot comprovar aquesta inquietud per realçar el seu patrimoni ciutadà. Gegants —per cert que enguany ha estat elegida ciutat Gegantera de Catalunya—, castells, les famoses tronades, l'activitat portada a terme per l'Orfeó Reusenc —que celebra també el seu 75 aniversari, juntament amb el CN Reus Ploms— la mulassa, els nanos, els diables, són alguna de les mostres que potencien també aquesta identitat de ciutat.

Parc de Sant Jordi

Carrer de Monterols

dijous, 16 de setembre de 1993

Catalunya Cristiana - pàgina 3

IV Centenari de l'Aparició de
La Mare de Déu de Misericòrdia

Reus 1992-93

ESPECIAL

Grups folklòrics can

Actes religiosos de la cloenda del IV Centenari

Setembre 1993

Dia	Hora	Peregrinacions a Reus
24	22.30	Rosari de Torxes. (Pl. Pastoreta al Santuari)
25		Festivitat de la Mare de Déu de Misericòrdia
	7.00 i 8.00	Missa
	11.00	Solemne concelebració.
	18.00	Rosari i cant de la Salve.
26	19.00	Acte eclesial: Primers passos d'acció en el camí de la nova evangelització

25 setembre al 3 d'octubre: **Novena al Santuari: Maria, Mare de Déu**

25	18.00	Maria i la ciutat
26	18.00	Maria i la família
27	19.00	Maria i els malalts
28	19.00	Maria i la cultura
29	19.00	Maria i els educadors
30	19.00	Maria i els mitjans de comunicació
1	19.00	Maria i l'esport
2	19.00	Maria i els ancians
3	16.15	Maria peregrina

Octubre 1993

3	16.30	Trasllat de la imatge de la Mare de Déu a l'església prioral de Sant Pere
4 al 10		A la prioral de Sant Pere, celebracions diverses durant el dia. Misses a les 8, 9, 10, 12 matí i 6 tarda. Torns de guarda i vetlla a la Mare de Déu. 20.00 Celebració penitencial

Celebracions extraordinàries

4	20.30	Celebració amb presència de 4 parròquies
5	20.30	Celebració amb presència D'altres 4 parròquies
6	20.30	Trobada de les comunitats religioses residents a la ciutat
7	20.30	Eucaristia presidida pel cardenal Javierre
8	20.30	Pregària ecumènica presidida per l'Arquebisbe de Tarragona Mons. Ramon Torrella
9	21.00	Vetlla juvenil
10	11.00	Pontifical de clausura del IV Centenari
10	16.30	Processó de retorn de la imatge de la Mare de Déu al Santuari
11	20.30	Dia de difunts. Celebració en memòria dels fidels difunts. Prioral.

Coïncidint amb la festivitat de la Misericòrdia de l'any passat es van iniciar els actes de celebració del IV Centenari de l'Aparició de la Mare de Déu de Misericòrdia. Aquests actes culminaran amb el trasllat de la imatge de la Verge des del Santuari fins a l'església prioral de Sant Pere i el seu posterior retorn al Santuari el proper mes d'octubre.

La Comissió Ciutadana del IV Centenari, creada especialment per organitzar els actes de commemoració d'aquest esdeveniment històric, va començar l'any passat a programar diferents actes religiosos i culturals que s'han allargat durant dotze mesos.

El Teatre Fortuny va ser l'escenari del primer acte oficial: la lectura del pregó a càrrec de mossèn Josep M. Ballarín que amb una

Presidència del Pregó al Teatre Fortuny

Celebrant e

conferència titulada «Reus, gent del llamp amb la Misericòrdia fent-li l'arc de sant Martí» va encetar la commemoració. L'Orfeó Reusenc va ser l'encarregat de la part musical de la vetllada.

Pel que fa a actes de cai-

re més festiu, la ciutat batejar el Drac de Reu Museu Comarcàl Salv Vilaseca va obrir l'exposició «Mireu-nos amb d'amor», una mostra encara es pot visitar aquesta activitat explica relacions dels reus

Actes culturals i populars

Setembre 1993

Dia	Hora
10, 11 i 12	
18	22.00
19	
23	22.00
24	18.00 20.00
25	23.30 7.00 10.00 18.00
25	22.00
26	18.30 20.00
30	22.00

Actes de: Reus **Ciutat Geganter de Catalunya**

Cicle: Dansa catalana.

—Esbart Ciutat Comtal, de Barcelona. Teatre Fortuny

XXVII Aplec de Sardanes Baix Camp. Durant tot el dia

celebració a la plaça del Santuari

Estrena de l'obra de Pere Anguera, Pluja de clemàstecs.

Teatre Bartrina

Cercavila dels Gegants

Conferència a càrrec del Sr. Ramon Sugranyes de Franch: *Solidarietat del Cardenal Vidal i Barraquer en el seu exili*

Revetlla popular. Plaça de la Llibertat

Matinades amb els grups de grallers

Cercavila dels gegants de Reus

Baixada al Santuari dels grups festius de la ciutat: danses balls, castells i diables

Cicle: Dansa catalana.

—Esbart Dansaire de l'Orfeó Reusenc. Teatre Fortuny

Gran exhibició castellera. Pl. Mercadal

Segona representació de *Pluja de clemàstecs*, de Pere Anguera

Jove Orquestra Simfònica de Catalunya. Teatre Fortuny

Octubre 1993

2	22.00
3	16.30
7	22.00
10	16.30
	22.30

Cicle: Dansa catalana.

—Esbart Dansaire de Rubí «Coreodanses i Espriu»

Processó de Pujada de la Mare de Déu de Misericòrdia a l'església prioral de Sant Pere

Espectacle **Dimonis** càrrec de **Comediants Pl. del Mercadal**

Processó de retorn de la imatge de la Mare de Déu de Misericòrdia de l'església prioral al seu santuari

Espectacle Piromusical

Santuari

Celebració d'inauguració: 25 de setembre de 1992

presència de la corporació municipal, presidida per l'alcalde de Reus, Josep Abelló. A la tarda, es va realitzar la tradicional Baixada al Santuari dels diferents grups festius que, en arribar-hi, van realitzar les seves danses, balls i castells. Durant aquesta jornada es va recuperar el Ball de la Mare de Déu. El dia 26 les dues colles castelleres van efectuar a la Plaça Mercadal una de les millors actuacions de la seva història.

Posteriorment, d'una manera gradual s'han donat a conèixer els actes de la programació que s'han anat desenvolupant durant els darrers mesos. Exposicions, concerts, balls populars, presentació de llibres editats al voltant de la commemoració, castell i un ampli guix de cerimònies religioses han donat contingut a aquest IV Centenari.

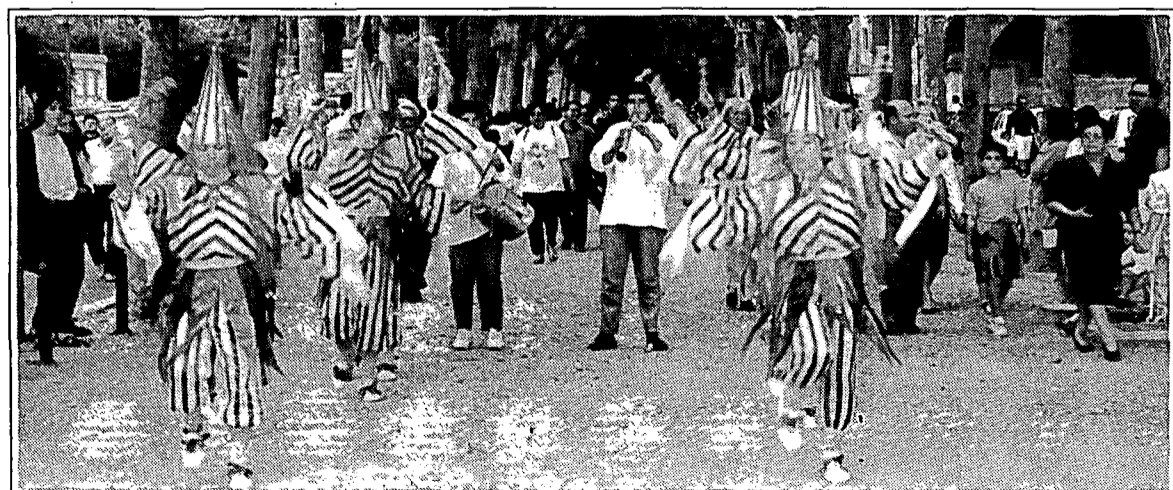
IV centenari

amb la seva Verge. Una vegada inaugurada, hi va haver reusencs que van aportar la seva peça particular per enriquir encara més el fons de l'exposició. El dia 25 de setembre, diada de Misericòrdia, va començar amb les tradi-

cionals Matinades ofertes pels grups de grallers de la ciutat. Hores més tard, a l'esplanada que hi ha a la vora del santuari, es va concelebrar una cerimònia presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, i va comptar amb la

Vetlla de Misericòrdia. Rosari de Torxes

Els grups folklòrics van cap al Santuari

IV Centenari de l'Aparició de
La Mare de Déu de Misericòrdia

Reus 1992-93

ESPECIAL

Trobada Mariològica Ecumènica

Tema general de la Trobada:

*Què diuen les esglésies de Maria.
Què diu Maria a les esglésies.*

Inscripcions: Comissió IV Centenari tel. 977 75 96 64 i
Facultat de Teologia tel. 93 453 49 25

Inauguració (7 d'octubre, matí)

- A les 10** Acolliment dels participants
- A les 11** Acte inaugural:
Presentació de la Trobada a càrrec del Dr. Josep Gil i Ribas, vice-degà de la FTC.
Conferència a càrrec del Sr. cardenal Antonio Maria Javierre, Prefecte de la Sagrada Congregació pel Culte Diví.
Paraules de clausura de l'acte inaugural a càrrec de monsenyor Sr. Ramon Torrella, arquebisbe de Tarragona
- A les 13** Recepció a l'Ajuntament i salutació de l'il·lustríssim Sr. Josep Abelló, Alcalde de Reus.

Primera sessió (7 d'octubre, tarda)

- A les 17** Ponència a càrrec del reverend Christofer Hill, canonge de la catedral de Sant Pau, de Londres
«La tradició anglicana i la devoció a la benaurada Verge Maria»
Debat.
- A les 20** Celebració eucarística presidida pel Sr. cardenal Javierre.

Segona sessió (8 d'octubre, matí)

- A les 10** Ponència a càrrec del Dr. Olivier Clément, de l'Institut de Teologia ortodoxa St. Serge, de París.
«La teologia i el culte de la Mare de Déu en l'Església ortodoxa»
Debat.
- A les 12** Ponència a càrrec de Nathalie Capó, de l'Església Evangèlica Espanyola.
«La teologia i el culte de la Mare de Déu en la tradició reformada»
Debat.

Tercera sessió (8 d'octubre, tarda)

- A les 17** Comunicacions,
«Maria en la vida consagrada»
«Maria en la vida dels sacerdots»
«Maria en la vida litúrgica»
Maria en la pietat popular»
- A les 20** Celebració Ecumènica Mariana, presidida pel Sr. arquebisbe de Tarragona Dr. Ramon Torrella.

Quarta sessió (9 d'octubre, matí)

- A les 10** Ponència a càrrec del Dr. Joan Esquerda, professor de la Pontifícia Universitat Urbaniana de Roma.
«Maria i la tradició catòlico-romana»
Debat.
- A les 12** Acte de clausura:
Parlaments de cloenda.
- A les 13.30** Recepció Palau Bofarull.

IV Centenari de l'Aparició de
La Mare de Déu de Misericòrdia

Reus 1992-93

ESPECIAL

El santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia de Reus

Santuari de la Misericòrdia. Vista interior

com a testimoni. Llavors fou creguda i se celebraren pregàries d'acció de gràcies.

El primer document dels arxius de la ciutat que parla de l'Aparició, i que prova, almenys, que Isabel fou creguda, és l'acta del consell celebrat el 13 de desembre del mateix any 1592, en què s'acorda, sense cap discrepància, adquirir al seu propietari, Pere Cutxi, el terreny on havia tingut lloc la visió, amb la finalitat de bastir-hi una ermita per rendir culte a Maria. Aquesta primera edificació, molt senzilla, fou bastida amb certa celeritat: el 1595 l'edifici estava cobert fins a la meitat, i el 1601 estaven acabades les obres de tota la nau. La imatge que hi fou col·locada va ser la de la Verge de Betlem, que era venerada en una capella situada a l'actual carrer de Monterols, i de la qual va dir la pastoreta que era molt semblant a la que ella havia vist.

A poc a poc va anar prenent cos la devoció en aquesta imatge de la Mare de Déu, canviant la seva primera advocació per la de Misericòrdia. A la segona meitat del segle es bastí una nova construcció, en què intervingueren els pintors Juncosa, de Cornudella, i l'escultor Llätzer Tramulles, qui obrà el retaule de l'altar major. També en aquest període es portaren al santuari les relíquies de santa Marina i s'hi inicià la fundació de beneficis. Un segle més tard, i en agraïment per la desaparició d'una plaga d'oruga al Camp, es decidí de bastir un cambril que fou una veritable joia del barroc, amb profusió d'escultures, pintures i daurats, i en el qual intervingueren Lluís Bonifaç i el seu germà Francesc.

Canvis i remodelacions

En començar el segle XIX, amb l'ocupació francesa, desaparegué una bona part del tresor artístic que s'havia aplegat en el santuari des de la seva fundació. A partir de 1832, i dins un pla general de millora urbanística de la

Mare de Déu en la fe cristiana

Història

El santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia de Reus té el seu origen en l'Aparició de Maria a una fadrineteta de la vila l'any 1592. La versió tradicional conta com Isabel, nom atribuït a la noieta, mentre guardava el ramat als afores de la població, pregava a la Verge demanant que acabés la gran pesta que delmava la vila. De sobte, se li aparegué Maria, la qual l'indicà que anés al Consell amb l'encàrrec de fer cremar una candel, costum establert des del segle XIII i sembla que oblidat en els darrers anys. La noia així ho féu, però els jurats no li'n varen fer cas. Tornada al lloc on havia tingut la visió, la Verge se li aparegué de nou deixant-li una empremta a la galta

ciutat, s'efectuaren diverses remodelacions al seu entorn i es configurà al camí des de la sortida de la vila, convertit en el Passeig de Misericòrdia. Al llarg d'aquesta centúria es feren també diverses obres a la nau del santuari, millorant el seu aspecte d'acord amb els nous temps.

El segle XX comportà fets de molt distinta consideració. El primer d'ells, la solemne coronació canònica de la Mare de Déu de Misericòrdia l'any 1904; el 1915 veié un robatori de considerable importància al santuari, en què, entre diverses joies, fou sostreta la corona emprada el 1904, regal d'Alfons XIII; també, a partir del 1913 es dugueren a terme obres a la façana, construint la porxada actual, sota la direcció de l'arquitecte Pere Caselles. El 1936 fou incendiat el santuari i es perdé tota la seva riquesa ornamental i artística. El primer de juliol de 1939 s'inicià el procés de reconstrucció, i l'any 1941 tingué lloc la reconciliació. La nova imatge, reproducció de l'anterior, fou encarregada a l'escultor Enric Monjo. En ocasió de la celebració del IV Centenari de l'Aparició, s'ha procedit a la restauració de l'edifici, sota la direcció de l'arquitecte Joan Bassegoda, qui ha dissenyat la creu gaudiniana que corona la façana, així com a realitzar diverses obres d'embelliment, entre elles el baix-relleu d'Artur Aldomà, al timpà de la porta principal. La creació del Parc del IV Centenari, a la confluència del Passeig de Misericòrdia amb l'Avinguda dels Països Catalans, ha dotat d'equipaments d'esbarjo aquesta zona de la Ciutat.

La devoció a la Mare de Déu de Misericòrdia s'ha fet palesa per part dels reusencs en les diverses pregàries a la recerca de consol i ajuda fetes al llarg dels segles, pregàries que han estat materialitzades en els trasllats de la imatge de la Verge des del seu santuari fins a l'església prioral de sant Pere, on ha romàs per diferents períodes de temps més o menys llargs, i en la considerable quantitat d'ex-vots que estaven dipositats al santuari. També ha estat visitada i objecte de devoció per diferents autoritats civils i eclesiaístiques. La seva festa se celebra el dia 25 de setembre.

Un pelegrinatge memorable

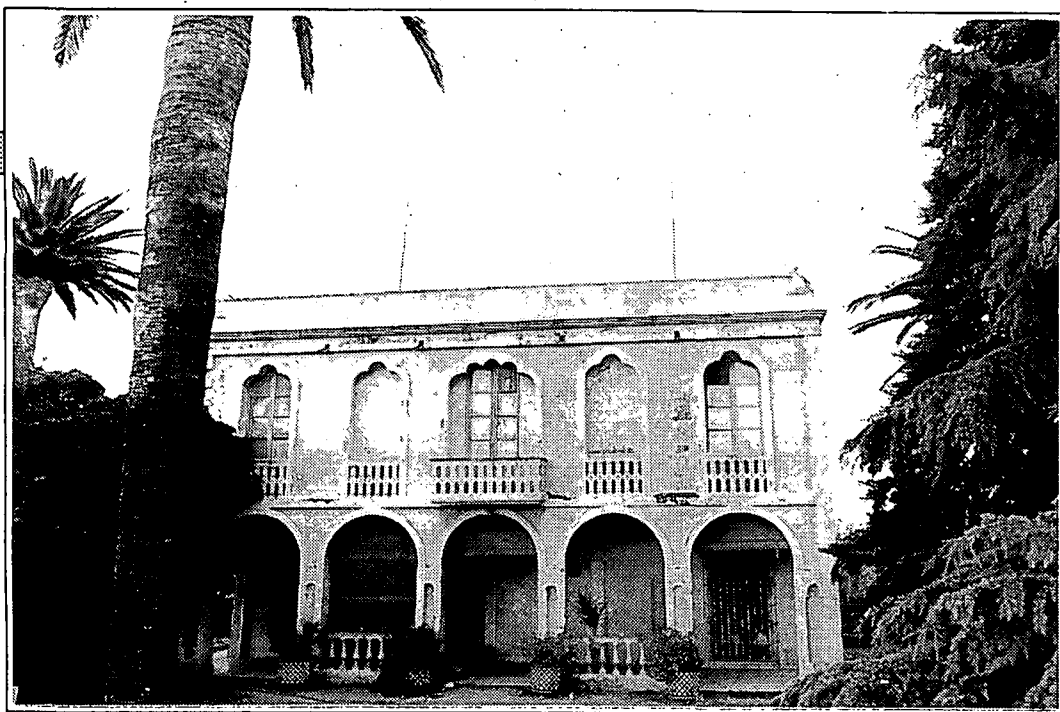
D'entre els pelegrinatges fets al santuari, cal destacar el que tingué lloc el 29 d'abril de 1900, format per devots de la ciutat i de diversos pobles de la comarca, pelegrinatge en el qual es cantà per primera vegada l'actual Himne a la Verge, l'autoria del qual correspon al prevere Barberà i al mestre de capella del Palau Reial de Madrid, Benaiges, ambdós fills de Reus. D'altres solemnitats a destacar, són la commemoració dels 25, 50 i 75 anys de la coronació, ocasions en què la imatge de la Mare de Déu ha estat traslladada a la ciutat, on hi ha romàs per espai d'una setmana. El proper trasllat i estada a la Prioral de Sant Pere tindrà lloc entre els dies 3 i 10 d'octubre propinents, amb motiu precisament de la celebració del IV centenari.

El santuari és lloc habitual de celebració del sagrament del matrimoni pels fills de Reus, que expressen d'aquesta manera la seva devoció a la Mare. Hem de tenir ben present que la intensa comunicació dels reusencs amb Maria des d'aquell any de 1592, així com la seva segura resposta pel creient, ha establert una continuïtat, més enllà del temps lineal, convertint la Mare de Déu de Misericòrdia en signe d'identitat de tot un poble i símbol emblemàtic de la ciutat de Reus.

dijous, 16 de setembre de 1993

Catalunya Cristiana - pàgina 6

◆ M. Carme Bernal i Mir
◆ M. Carme Bigorra i Trill

Futur Centre de Dia per als avis

IV Centenari de l'Aparició de
La Mare de Déu de Misericòrdia

Reus 1992-93

ESPECIAL

Reus, ciutat solidària

Passejant-nos per la ciutat de Reus, descobrim petjades de solidaritat en diverses institucions, unes amb una llarga tradició, d'altres de més recent creació.

Al recer de la Mare de Déu de Misericòrdia, molts reusencs, senten la crida silenciosa i penetrant alhora d'anar a servir la cosina Elisabet, com féu Maria de Natxaret. Santa Maria Rosa Molas, devota de la Mare de Déu, ens és un exemple d'entrega i disponibilitat per anar als més senzills i necessitats.

Institucions religioses, centenàries a Reus com les Filles de Sant Vicenç de Paül, que serveixen a l'Hospital, en la Llar infantil La Pastoreta i l'Institut Pere Mata; les Missioneres Claretianes amb el Col·legi Immaculada per a noies. Institucions com «La gota de la llet», avui Institut Municipal de Puericultura, són una realitat viva encara avui. La història recent ens ha deixat, de la mà forta i amorosa de Teresa Llima, primera assistent social de la ciutat, uns Serveis Socials i una Càritas interparroquial, que amb treball coordinat amb altres institucions com Creu Roja; Moviment Coordinat; Llar del Germà Jesús i Conferències de Sant Vicenç, volen donar resposta a les situacions de pobresa de la població. Cal remarcar i agrair la col·laboració entre totes les institucions. Programes per actuar en la millora dels ancians, promoció de la dona, infància desatesa, immigrants..., porten a actuacions molt concretes. Actuacions senzilles en la millora d'habitatges dels ancians, projecte de supressió de barreres arquitectòniques, centre de dia per a la tercera edat de propera inauguració, xarxa de centres oberts per a infants, guarderies de la Creu Roja, són només exemples que expressen una voluntat de solidaritat.

La col·laboració entre Càritas i ajuntament ha facilitat l'acollida a Reus de la tercera fase del Projecte Home.

I després del IV centenari, ¿quins fruits restaran?

La comissió gestora, des de l'inici es plantejà que haurien de restar després de la celebració del IV centenari unes expressions vives d'aquesta solidaritat, que materialitzessin la misericòrdia de Déu en i des de la ciutat: ¿Què fer de cara al Tercer i Quart Món? ¿Com pot ser l'Església més propera al poble? I el diàleg cultura-fe, ¿què podem fer? ¿Podem trobar propostes per a cadascun dels camps esmentats que siguin de tota la ciutat?

El Quart Món

S'encomanà al Consell Municipal de Serveis Socials, lloc de diàleg i coordinació de totes les entitats i serveis socials, que estudiés les necessitats i presentés propostes. La llista de necessitats arribà ràpidament: treball amb els ancians, problemàtica de l'habitatge que si no es resol no es pot treballar en la promoció de famílies concretes, infància i adolescència i immigrants. Dues realitats són l'arrel de la majoria de situacions: l'atur i la droga, que colpegen especialment una població majoritàriament jove. Val a dir, que avui, juny del 93 no hi ha una proposta concreta, que pugui presentar-se com l'expressió viva del IV centenari vers al Quart Món. També val a dir, que en la llarga llista de necessitats, ja és realitat la

Comunitat Terapèutica del Projecte Home, (tercera fase) fruit de la bona acollida del municipi i del treball silenciós de Càritas. És en projecte avançat el centre de dia per a la tercera edat, acció concreta dins el programa per a la tercera edat dels serveis socials.

La Casa de Misericòrdia, que doni acollida a transeünts i crònics socials, és quelcom més que un desig: És una demanda del «projecte de nova evangelització», que l'Església de Reus vol fer realitat. Una fundació per a l'habitatge, es veu més llunyana en l'horitzó, però comença a ser realitat en el cor d'un bon grapat de reusencs. Tot plegat, potser no arribarem a presentar una institució com a expressió de solidaritat vers el Quart Món, perquè no és fàcil consensuar prioritats, però la ciutat comptarà amb un mosaic de realitats concretes fruit del treball de cada institució.

Tercer Món

S'encomanà a les associacions que treballen vers el Tercer Món, una proposta que fos expressió de la solidaritat del reusencs vers els pobles anomenats del Tercer Món. Després de diverses reunions, no s'ha arribat a cap proposta concreta. Els punts de vista sobre què és la solidaritat, no sempre coincideixen. Fruit d'aquestes trobades hi ha una coordinació permanent de les entitats i associacions per a un intercanvi d'informació, col·laboració en la difusió de projectes, activitats, etc.

L'arxiprestat de Reus, té com a projecte obrir una oficina de col·laboració amb els reusencs que treballen en països pobres. Un espai on tothom pugui informar-se de com col·laborar amb un projecte concret del qual és responsable un missioner. Un canal per donar i rebre d'igual a igual, de comunitat a comunitat.

Projectes de noves esglésies

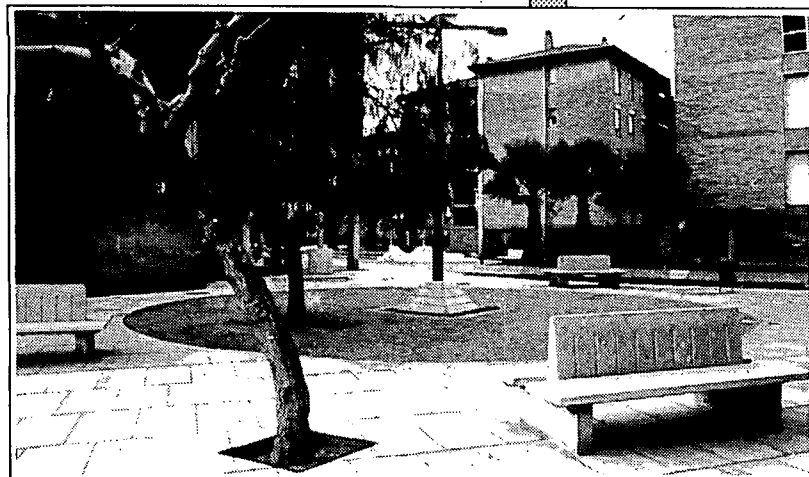
La ciutat de Reus, en els darrers trenta anys, ha duplicat la seva població i s'ha vist coronada per uns barris, majoritàriament d'immigrants. És un repte per a la diòcesi de Tarragona, fer-se propera i acollidora de tothom. Per això els projectes de tres noves parròquies i dos centres parroquials.

1) Parròquia de Sant Josep Obrer, en la zona que comprèn el barri de Sant Josep Obrer, Urb. Mas Pellicer i Mas Abelló, amb una població de cinc mil habitants, un barri amb identitat pròpia, va essent realitat una presència d'església comunitat cristiana servida per un reusenc, missioner salesià, P. Joan-Josep Bladé i la comunitat de Filles de Sant Josep, evangelitzadores del món obrer. Esperem l'erecció d'aquesta nova parròquia dins dels actes de cloenda del IV centenari. Un monument viu a la Mare de Déu, serà el nou edifici de l'església i centre parroquial de Sant Josep Obrer, un cop els permisos facilitin l'inici de les obres. Dos anys d'espera activa i pacient portem preparant el projecte.

2) Al barri Gaudí, amb una població d'uns set mil habitants, hi va naixent una comunitat cristiana, acompanyada per Mn. Josep Anglada; és en fase avançada l'estudi per a l'erecció de la nova parròquia i amb el municipi, se cerquen els terrenys adequats per a la futura construcció d'un temple i dependències parroquials.

3) Zona del Mas Vilañova. La parròquia de Sant Francesc ha crescut fins a prop d'atendre uns trenta mil habitants. Una extensa zona, va delimitant-se com un espai idoni per a la nova parròquia. Les comunitats dels PP. Fills de la Sagrada Família i de les Religioses de la Consolació, en llurs centres escolars, són una primera realitat de presència d'Església. El nou rector de la parròquia de Sant Francesc, té aquest repte a les seves mans.

4) La parròquia de Sant Joan ha iniciat les obres del centre parroquial que comprèn la restauració i ampliació de l'església, la nova capella del Santíssim, la capella de la Reconciliació, diverses plantes de dependències parroquials, alguna per a serveis a la ciutat, (¿potser residència d'estudiants?), i oficines oferint un espai de silenci i acolliment en un senzill claustre al cor de la ciutat.

Barri de Sant Josep

Tot, cal remarcar-ho és gràcies a l'aportació dels feligresos de la parròquia de Sant Joan. Sense l'esforç econòmic de la feligresia d'aquesta parròquia, no fóra possible bastir aquest equipament.

5) Parròquia St. Bernat Calbó, en el barri Fortuny, amb una monumental església, fa temps que hi manquen les dependències parroquials, per donar acollida a les diverses activitats de catequesi, Càritas, jovent, etc. Un projecte ha estat presentat. És bonic i agosarat. Cal ara cercar el finançament.

Les tres noves parròquies, cadascuna al seu pas, i les ampliacions de Sant Joan i de Sant Bernat Calbó, són un signe de la voluntat de la diòcesi de Tarragona de ser més a prop de tothom. L'esforç per als cristians de Reus, en aquests moments, és notable. L'objectiu: «Que la llum del Crist, sempre estigui encesa en la ciutat», com digué la Mare de Déu a la pastoreta Isabel Besora.

Arxiu Maria

En el Santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia, es vol crear un Arxiu Maria, on els estudiosos puguin trobar bibliografia, documentació i revistes de caire marià. Reus, ciutat cultural, i universitària, vol així, col·laborar en el diàleg cultura-fe.

◆ Josep Moreno

dijous, 16 de setembre de 1993

Catalunya Cristiana - pàgina 7

IV Centenari de l'Aparició de
La Mare de Déu de Misericòrdia

Reus 1992-93

ESPECIAL

«Que la llum estigui sempre encesa a la ciutat»

*Campanar i Prioral de Sant Pere,
signes de la ciutat i de l'església que
és a Reus.*

L'Ajuntament de Reus porta a terme la restauració d'aquest edifici gòtic: Tots podem admirar el campanar i la capella del Santíssim restaurats.

L'Església fidel a les paraules, que segons la tradició, la Mare de Déu digué a la pastoreta en l'Aparició: «Que la llum estigui sempre encesa en la ciutat», viu aquest IV Centenari com un any de gràcia i de treball silenciosos. El «Projecte de nova evangelització a Reus», és una resposta a les paraules de Maria «Feu tot el que Ell us digui». És també un repte per a molts cristians i vol ser una humil aportació per al Concili Provincial de la Tarraconense.

dijous, 16 de setembre de 1993

Catalunya Cristiana - pàgina 8

Aquest especial IV Centenari de l'Aparició de la Mare de Déu de Misericòrdia ha estat realitzat amb la col·laboració de la CAIXA TARRAGONA.

Gràcia

Consisteix, de fet, a participar de la vida de Déu, és a dir, més enllà de la vida natural, per donació gratuïta d'ell mateix a través de l'Esperit Sant. I això s'ha de traduir en glòria de Déu i de Jesucrist i en vida eterna.

La Mare de Déu, dit pel mateix missatger del «gran miracle», és la «plena de gràcia».

Hi ha, però, una gran diversitat de «gràcies»; tantes com dons concrets de l'Esperit segons les persones i les seves circumstàncies i funcions.

Sovint la «gràcia» traspua en fets i en actituds. Això fa que també humanament es conceptuin unes determinades maneres agradables com a gràcia.

Posar gràcia en les coses deu ser un compromís cristià que consisteix a fer-les més atractives que no pas imposades, més acceptades que no pas estrictament suportades. I això també en la comunicació amb els altres.

Posem per cas el d'una bona dona del barri barceloní de Gràcia, que, havent-se trobat indisposada a causa de l'edat i d'alguns problemes de salut, es confia a la seva acompanyant improvisada fins al punt que, alternant l'esment d'alguns dels seus problemes, li explica uns quants acudits, per tal que no tot quedi en desgràcies.

Té gràcia, oi?

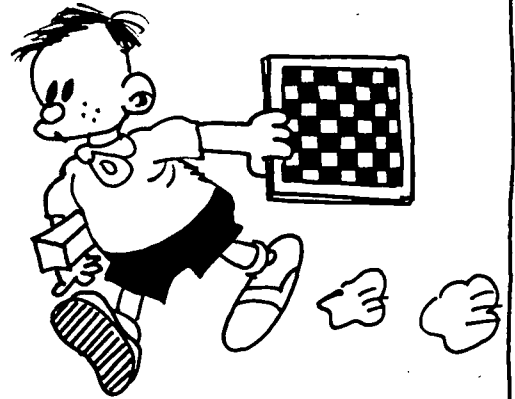

EN PITU CALSAPEU

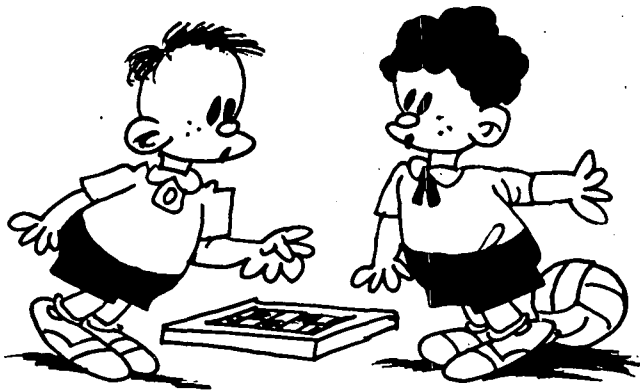
EN PITU VOL JUGAR A FUTBOL.

¡ EN QUIM A ESCACS

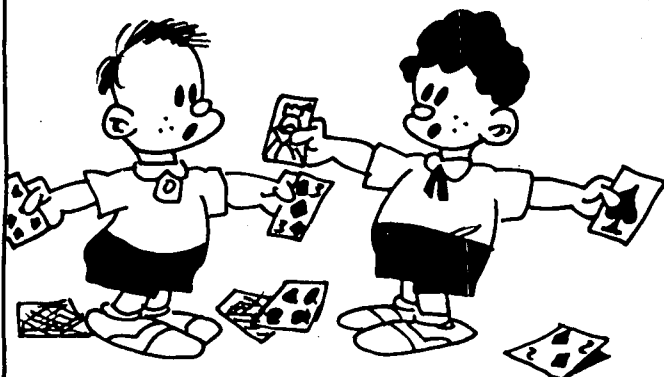
A QUÈ JUGARAN ?

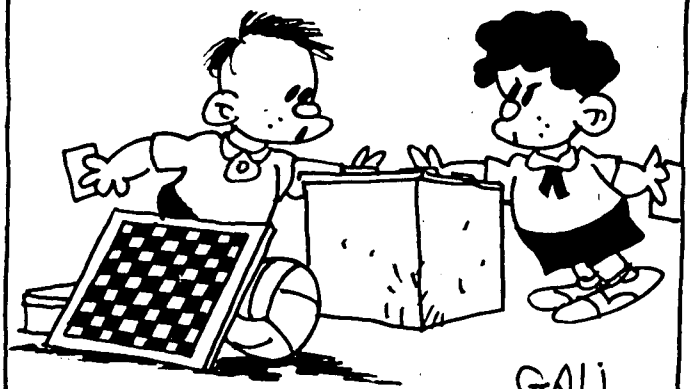
QUI TREGUI LA CARTA MÉS ALTA ESCOLLIRÀ EL JOC.

PERÒ ES VAN AFELCIONANT TANT A LES CARTES

QUE ARRACONEN ELS ESCACS I LA PILOTA I ES POSEN A JUGAR A CARTES.

Busquem l'evangeli de diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 20, versets de l'1 al 16a (Mt 20:1-16a).

Reflexionem: 1. Jesús parla sovint del Regne del cel, que ell ha vingut a implantar en aquest món, amb una imatge plena de significat, clàssica en la Bíblia: la imatge de la vinya. Una imatge arrelada plenament en el món i que té, a més, un sentit evidentment eucarístic. Val a dir que dóna certament per a una ben extensa i variada catequesi.

2. Tots som cridats una hora o altra, més tard o més d'hora, a la vinya del Regne de Déu; només cal que hi estiguem disposats. I se'ns promet ell mateix com a paga. La feina pot ser diversa, més o menys feixuga, segons el temps i les circumstàncies; però la paga pel treball és idèntica per a tothom un cop acabada la «jornada» en aquest món.

3. Els càlculs de Déu -la seva «economia»- no tenen res a veure amb els nostres; i amb ell, no s'hi val a mercadejar, ni a voler-li esmenar la plana. Jesús, el nostre salvador, és qui dóna tot el seu sentit al nostre treball, ja que ens fa fills de Déu i ens fa voler que tothom se salvi. Per tant, tot és guany, i ningú més generós que ell!

■ El catequista

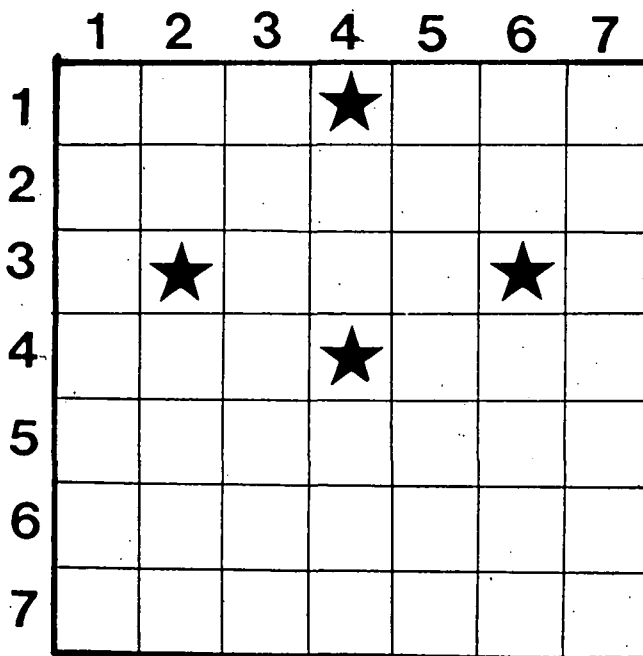
MOTS ENCREUATS

Horizontals:

- 1- Maduresa. L'astre rei.-
- 2- A.R. No badeu!
- 3- Consonant. A.R. Viu al costat de casa meva.-
- 4- Rom barrejat. Ni abans ni després.-
- 5- Actuar al teatre per primera vegada.-
- 6- Formuli, enumeri.-
- 7- Capital de comarca catalana.-

Verticals:

- 1- A.R. Fi, sedenc.-
- 2- M'he fet mal. Guio, condueixo.-
- 3- A.R. Unto, greixo.-
- 4- Article personal. Van abans dels dosos.-
- 5- A.R. Les que van en vuitè lloc.-
- 6- Nom d'home. A.R. Fer niu.-
- 7- En català també vol dir rentaria.-

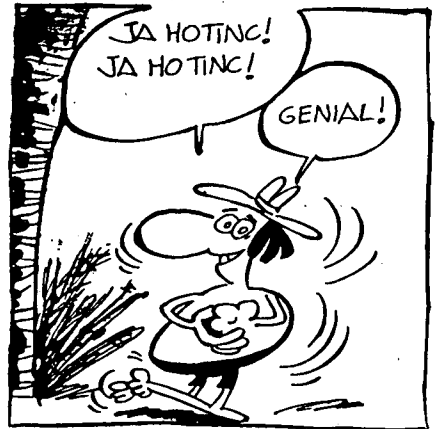
SOLUCIÓ:

Horizontals:
 1- Sol. Sol.- 2- GicnetA.- 3- S. fev.- 4- omR. Ara.- 5- Debutar.- 6- Enunci.- 7- Solsona.-
Verticals:
 1- sosodes.- 2- Al. Meno.- 3- ocitbul.- 4- ne. Uns.- 5- sevatoCO.- 6- Ot. rain.- 7- Lavaria.

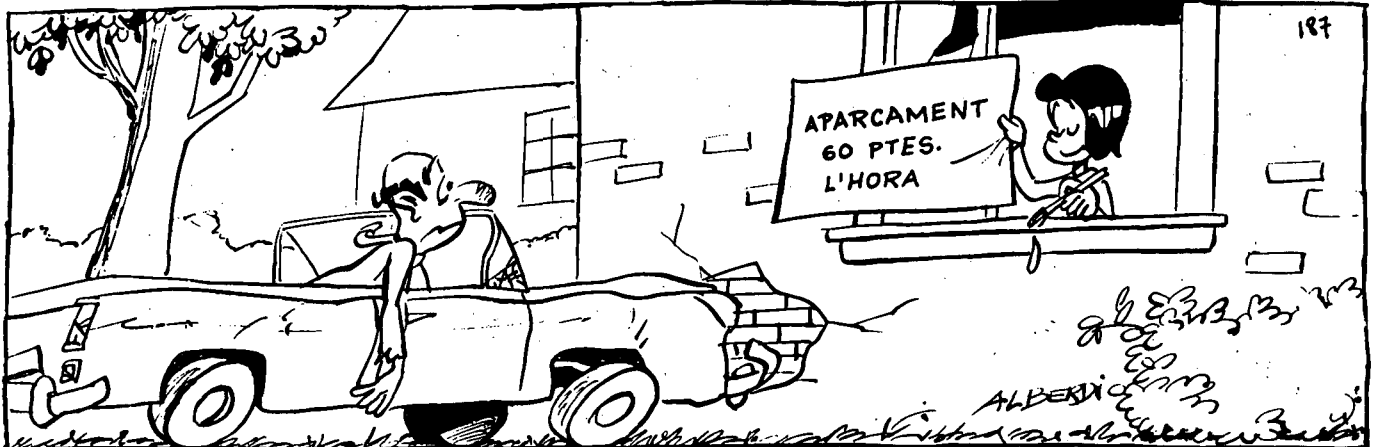
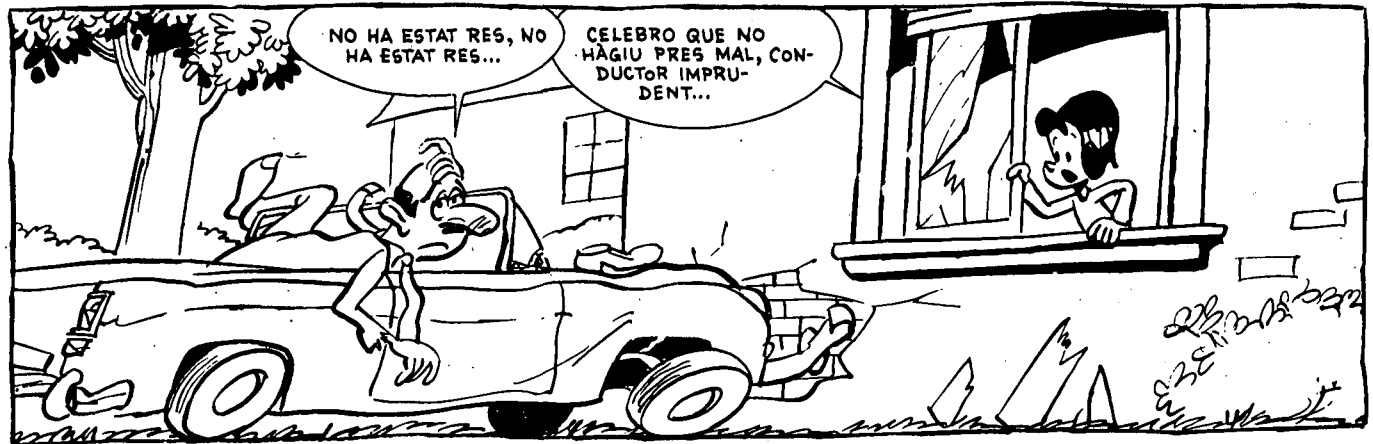
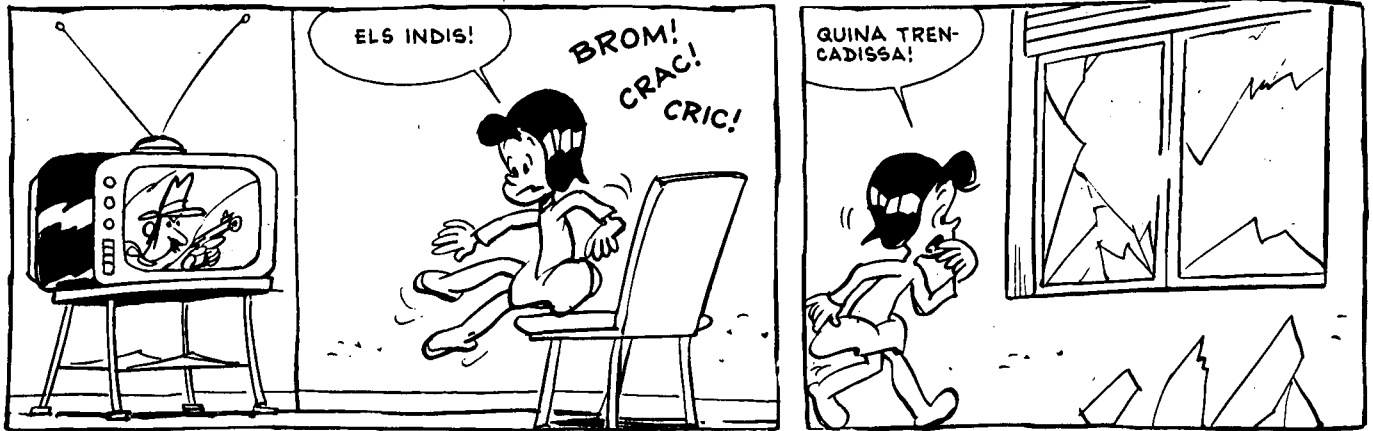
MISCE L. LÀNIA

PER ON PASSARÀ EL PIRATA
NAS VERMELL PER ARRIBAR
A L'ILLA DEL TRESOR?

LA MARIONA

BABAR i els seus amics de vacances

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

Ara Babar ja és amb els nens.

-Vine i ajuda'm a fer volar l'-

-li demana Alexànder- És una mica difícil!

Artur i Pom estan fent un magnífic.

-Que és bonic, oi? -diu Artur amb orgull.

Ara, amb la seva ha d'aprofundir el fossat. I només faltaria posar-hi aigua!

Flora ja s'acosta amb la plena.

-Compte! -crida Flora. Però ja és massa tard.

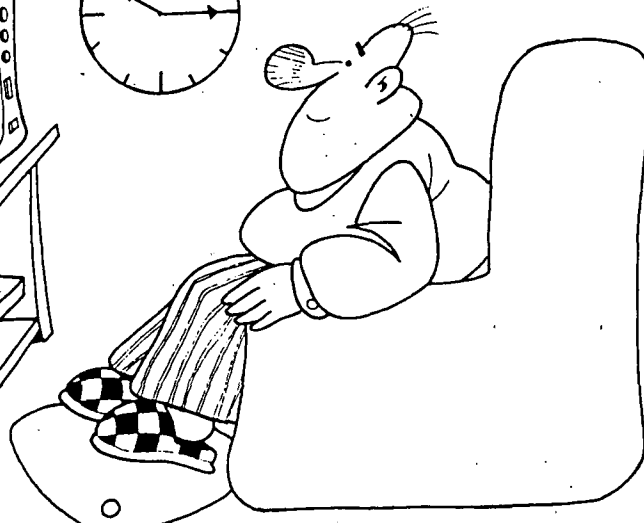
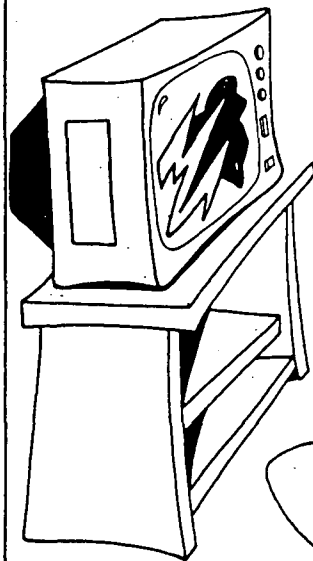
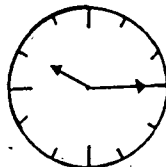
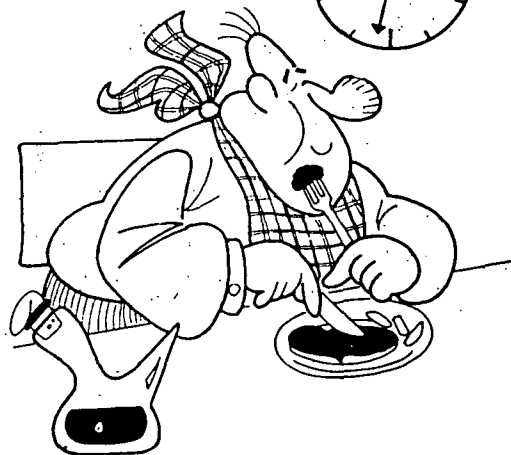
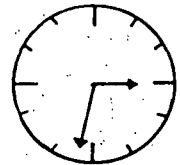
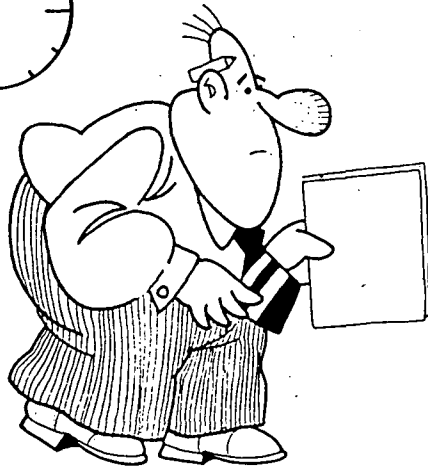
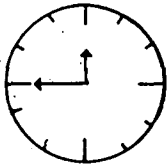
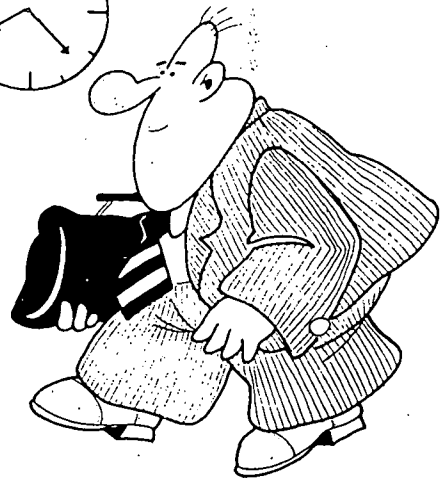
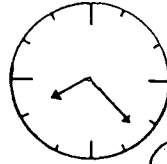
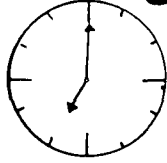
Rataxès, amb les posades, no ha vist el castell. Realment, no mira per on va!

l'estel,
el castell de sorra,
la pala, la galledeta,
les ulleres de sol.

Babar i els seus amics creats per Jean i Laurent de Brunhoff

Coneguem la nostra llengua

Escriviu
correctament,
al peu de cada
dibuix, l'hora que
és en els
rellotges.
Ex.: Un quart de
quatre, etc.

Sol.: Les set, un quart i mig de nou, tres quarts de dotze, dos quarts tocats de tres, un quart d'onze.